

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön délelőtt.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félfévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Főszerkesztő:

Dr. Villányi Henrik.

Felelős szerkesztő:

Kertész József.

Kiadja: a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Hirdetések díjazás szerint.

A Zalai Közlöny tisztelt olvasóihoz!

1909. július 1-én új előfizetést nyitunk a Zalai Közlönyre.

Újévtől kezdve hetenként kétszer jelentjük meg lapunkat, anélkül, hogy előfizetési árainkat emeltük volna, mely maradt:

Negyedévre korona 2.50

Félfévre " 5.—

Egész évre " 10.—

A Zalai Közlöny olvasói szívesen fogadták újításunkat és reméljük, hogy az új félfélvben is ismét többen lépnek előfizetőink sorába.

Azokat a tisztelt olvasóinkat pedig, akiknek előfizetése június 30-án lejár kérjük, méltóztassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük címükre.

A Zalai Közlöny szerkesztősége és kiadóhivatala

Nagykanizsa, Deák-tér 1.

Életpályák.

(F. É.) Az iskolákból kiözönlő ifjúság, mint éhes farkascorda nekiront az egyetemeknek s ott akarja boldogulását keresni. Tulzsfuftság mindenütt, hol a magasabb tudományokat mérik, semmi kereset, koplálás, egy céltalan élet hosszú, kínos kálváriája a végpont.

Korunk prognosztikonja ilyen. Senki sincs, ki bölcs tanításaival eltértené ifjainkat e félszeg felfogástól, hogy csupán a diploma nyújt tisztességes kenyeret. Senki sem világosítja fel a tudatlanokat, a mit sem sejtőket, hogy messze elkerüljék az egyetemek kapuit, mert onnan nem mosolyog feléjük sem a siker tündöklő virága, sem a kényelmes jólét biztató sugára. A küzdelem, a szenvedés, a nélkülözés útját nyitja az meg csupán előttük s a sok tanulás, a sok költség, az elfecsérelt ifjúság ellenszolgáltatásaképpen, csupán egy csillogó, lidérfényként fénylő címet ad, de semmi egyebet hozzá, ami az élet küzdelmeiben segítené. a mi megélhetését tovább biztosítaná.

A budapesti egyetem ezidei orvosdékánja felhívást bocsátott ki, a szülőkhöz címelve, melyben óva inti őket, nehogy fiaikat az orvos pályára engedjék. Megmondja, hogy ez a pálya, mint egyáltalában minden diplomás pálya, olyannyira túl van zsufolva, hogy száraz kenyérről egyebet nem nyújthat. Aki tehát szereti gyermekét, ne küldje olyan pályára, hol semmi kilátása sincs boldogulhatni, hanem keressen számára olyan foglalkozást, mely a reá fordított szorgalmat és munkát legalább puha kenyérral viszonozza.

De hát az orvosdékán felhívását nyomon fogja követni a jogi dékán felhívása, ezt pedig rögvést a műegyetemié s így tovább. Mert nincs az a diplomás pálya ma Magyarországon, hol óriási tulprodukciónak ne jellemezné a közállapotokat.

Minden téren több a termelés, mint amennyit országunk anyagi viszonyai elbírnak. A befogadóképesség már rég megszűnt s a diplomás pályákra tóduló ifjúságnak csupán keserű tapasztalokkal szolgálhat majd jövőjük.

De hát mit csináljunk?! Ez most a kérdés. Az érettségit tett kenyeret, egzisztenciát követel a társadalomtól. A munkásnép, ha nem tud itthon megélni, kivándorol. Új hazát keres, melynek viszonyai reá nézve kedvezőbbek. Mert a munkáskéz mindenütt olyan töke, mely kamatait feltétlenül meg is hozza.

A tanult, kultur ifjúság nem vándorolhat ki. Legnagyobb csapás volna hazánkra, ha a viszonyok odáig fajulnának, hogy még ezek, a nemzetfenntartó elemek is kivándorolni kényszerülnének. Épen ezért az okos tanács most sokat ér.

A diplomás pályák, a hivatalnoki keresetforrások bőven ellátják, hová küldjük fiainkat?! S ilyenkor azután a külföldi példa a mérvadó. A külföldi gazdag államok példái. Ott a diplomás pályára csakis vagyonos szülők gyermekei mennek, akiknél biztosítva van a kezdet nehézségei elleni küzdelem. Akik nem bukkhatnak el életük virágában, mert anyagi függetlenségük épen vagyoni viszonyaiknál fogva már eleve biztosítva van.

Aki kevésbé jómódu, aki szegény, az iparos, kereskedői pályára lép s ott megállja szépen helyét. Az intelligencia, a tanultság minden lépten-nyomon segítségére siet s ő felvirágozik, vagyonban, tisztességben egyre gyarapszik.

A mi iparos és kereskedőink 99 százaléka nem került ki a tanultakból s mégis jobban boldogulnak, mint a diplomások. Minő más lenne a viszony, ha a tanult fiatalok lépnének erre a kenyérkereső pályára, mely egyedül hivatott nemcsak az ő, hanem országunk jólétét, kedvezőbb vagyoni viszonyait előmozdítani.

Immár bizonyos tehát, hogy az egyetlen pálya, mely kedvező jövőt ígér, az iparos és kereskedői pálya. Minden szülő tehát saját gyermekének ellensége, ha most, mikor a döntő pillanat elérkezett, nem gondoskodik kellőképpen annak jövődjéről.

— Zalavármegye törvényhatósága hétfőn tartott közgyűlésen tárgyalta a balatonparti vasút segélyezésére beérkezett kölcsönajánlatokat, melyek közül egyet sem fogadtak el. A közgyűlés többi pontjait kisebb ügyek alkották. A gyűlésen Arvay Lajos alispán elnökölt.

Egy aréna tervezet.

A kaposvári mérnök nyilatkozata.

Mi is tanulhatunk belőle.

A vidéki városokban a lagnehezebben megoldható ügyek közé tartozik a színházügy. Nagykanizsán is több terv merült fel, melyek közül mi leghelyesebbnek tartottuk — és számtalan cikkben hangoztattuk — egy aréna felépítését. Ezt tervezik most Kaposvároft is. A kaposvári tervről Bereczk Sándor ottani főmérnök nyilatkozott egy újságíró előtt. A nyilatkozat a nagykanizsai színházügyre is tanulságos, ép ezért közöljük:

Régóta húzódik már a színházépítés kérdése. Többször hirdettünk pályázatot e tárgyban és több teljesen alkalmas terv is érkezett a városhoz. A tervek közül azonban a legelősebb is többre — rugott 200.000 koronánál, holott az állam csak 60.000 koronát helyezett kilátásba e célra. A kérdést a képviselőtestület annak idején azért vette le a napirendről, mert drágának találta a terveket és nem volt a város abban a helyzetben, hogy 200.000 koronán fölüli összeget fordítson színházépítésre.

Igy stagnált az ügy éveken keresztül, míg most, hogy a szakértő-bizottság véleménye szerint az arénában jövőre már nem tarthatók színházi előadások, az új aréna felépítésének kérdése sürgős aktualitást nyert.

Nekem ebben a kérdésben az az álláspontom, hogy az arénát nem nagyszabású terv szerint kell felépíttetni. Mert az, amellett, hogy óriási terheket ró a városra, még nem is felel meg annak a célnak, amelyet szolgálni akar. A drága vasbeton-színházat ugyanis nem lehet annyira fűteni, hogy télen kellő melegben lehessen. Ez csak kőszínházban volna elérhető. Kaposvárnak ezidőszerint kimondott nyári arénára van szüksége és én egy ilyen építetést fogom a közgyűlésen indítványozni. Pompás nyári arénát lehet építtetni 70—80.000 koronáért, sőt sokkal olcsóbban is.

Minden tekintetben megfelelő mintát láttam a tavasszal Nagyváradon. Nagyváradnak az állandó téli színházán kívül gyönyörű nyári arénája van. Jól megneztém: éppen ilyen kellene Kaposvárnak. Érdeklődtem, hogy ez a célnak mindenben megfelelő nyári színház mennyibe került. Ugy értesültem, hogy az egész aréna úgy, ahogy van, nem került többre 40.000 koronánál. Ilyen arénát minden különösebb nehézség nélkül építhetne a város és ez teljesen megfelelné a célnak. A magam részéről tehát a tanács figyelmét fölhívom a nagyváradi arénára és javasolni fogom, hogy annak mintájára építtessék meg a kaposvárit. Ha az én álláspontom elfogadásra talál, akkor rövidesen megkérjük a nagyváradi aréna tervezetét, azt lemásoljuk és erre tüzzük ki a versenytárgyalást.

— A főispán lemondása. Batthyány Pál gróf, megyénk főispánját meleg ünnepségben részesítette a zalaegerszegi közönség. A polgári daloskör fáklyás menetel rendezett tiszteletére. Batthyány Pál gróf az üdvözlő beszédre néhány szóval köszöntö meg az üdvözlést. A különböző hivatalok és egyesületek testületileg jelentek meg a lemondott főispánnál. A főispán által adott lakomán Ruzsicska Kálmán dr. tanfelügyelő mondott nagyhatású beszédet.

LE DÉLICE cigarettapapír
cigarettafüvél
mindenütt kapható.

MérlegHITELESÍTÉS MérlegJAVÍTÁS MérlegKÉSZÍTÉS.

A „MérlegHITELESÍTÉS” szülő törvény életbelépése alkalmával, van szerencsém a n. érd. közönséget értesíteni, hogy műhelyemben mindenféle

mérleget

u. m. karos (balance, egyensúly) tízedes, százados, tolos, sulyos (skála) marha- és hidmérleg, valamint waggon mérleg és sulyok javítását gyorsan és pontosan eszközölöm a legjutányosabb árak mellett. **Minden mérleget műhelyemből hitelesíttetve szállítok el**, úgy a műhelyemben javítottakat is.

A javítás végett hozzam be nem szállítható mérlegek javítására vidékre is elsőrendű munkáimat küldöm.

A mérleg pontosságáért kezeséget vállalok.

Munkáim az ország elsőrendű mérleggyárainak csoportvezetőiből vannak összeállítva.

A n. érd. közönség megbízásait kérem.

Kohn Samu

éppel-, műlakatos, drótfonógyáros és
mérlegjavító.

Nagykanizsa, Magyar-utca 3 szám.

HIREK.

Miosoda tejet iszunk?

Az általános jelző erre az, hogy rosszat. De a rossznak is vannak fokozatai. Hát mi nagyon rosszat iszunk, még pedig nem azért, mert olesó; oh nem, mi jó drágán fizetjük azt a tiszta és nem tiszta vízzel felhígított tejfélé. De ebben legalább benne van, ha kis mértékben is az egész tej táplálékanyagaival együtt. De kapunk mi különösen uradalmaktól olyan tejet is és pedig olyan mennyiségben, amelyik már otthon le van főlözve, vajanyagától megfosztva és az ilyen tápláló erő nélkül való tejet adják a ravasz falusiak az együgyű városi népnek 16—20 fillérjével literenkint. Pedig az ilyen tejet a tejszövetkezeti tagok 2—3 fillérért kapják vissza a falusi csarnokokból. Egy tejgazdasságnak a kocsisa árulta el ezt a titkot már t. i. a lefőlözési titkot egyik panaszkodó vevőjének. Amit az az ur csak sejtelt, most szomorú valóságképpen tudta meg. Arról volt tudomásunk, hogy a tejes asszonyok a tejesarnokból olesón vissza váltott tejet bocsátják piacunkon áruba, de hogy uradalmak is lesüljedjenek a közönséges kufárok színvonalára azt csak most volt alkalmunk tapasztalni. Arról is van tudomásunk, hogy nem minden uradalom tartja fejős tehénnek a kutat meg a közönséget. De éppen ezeknek, meg a közönségnek érdeke, hogy a rendőrség ezekre a visszaélésekre lecsapjon. Tudunkkal a rendőrség beszerzett tejmérőket, hogy a közönség érdekében méréseket eszközöljön és a visszaéléseket megbüntesse. Történtek is már intézkedések, régen. De úgy látszik azt már elfeledték a tejesgazdák, vagy talán arra számítanak, hogy a rendőrségnek egyéb dolga is van, nem ér rá a tejmérők használatára.

De mi felhívjuk rendőrségünk figyelmét ezekre a tejujszorosokra, tartson razziaát a legközelebbi időben nem egyszer sokszor, minden héten. Meglepő eredményekre fog jutni. És ha rendszeresen gyakorolja a tejujszorosvizsgálatot, megszünteti a mizeriákat hálára kötelezi a fogyasztó közönséget és azoknak tejjaz-

dáknak is szolgálatot tesz, akik a publikum érdekeit addig is tiszteletbe tartották.

— **Személyi hír.** Felber Arthur dr. pécsi kir. főügyész három napig hivatalosan Nagykanizsán időzött. Tegnap este utazott vissza Pécsre

— **Előléptetés.** A Magyar Általános Hitelbank igazgatótanácsa Lugosi József cégvezetőjét igazgató helyettesé léptette elő. Lugosi 25 év óta hivatalnok a M. Á. Hitelbanknak és néhai Weisz Henrik, Nagykanizsa város pénztárnokának fia.

— **Előléptetések a déli vasutnál.** A D. V. nagykanizsai állomásán a következő előléptetések történtek: Friedländer Mózes ellenőr lett; előléptettek még Ney Miksa, Strém Ignác és Farkas György forgalmi tiszték. Kinevezettek végleges minőségben forgalmi hivatalnokká: Úveges Ferenc és Meiszner Oszkár hivatalnok gyakornokok.

— **Doktoravatás.** Beck Dezső ügyvédjelöltet a kolosvári tudománygyetemen a jogtudományok doktorává avatták.

— **Vidéki hírlapírók a Balatonon.** A Vidéki Hírlapírók Országos Szövetsége most tartotta évi közgyűlését a budaörsi hegytetőn és a Balaton partján. A közgyűlést az idén háromnapos balatoni kirándulással kötötték össze, melyet Óvári Ferenc dr., a Balatoni Szövetség ügyvezető alelnöke, orsz. képviselő és Révész Sándor győri szerkesztő készítettek elő. A vidéki újságírók, akik az idén igen nagy számmal jelentek meg a közgyűlésen, az első napon Siófokot, Almádit és Balatonfüredet keresték fel, hétfőn pedig tanácskozási gyűlést összehoztak a budaörsi hegytetőn. A közgyűlésen Szávay Gyula elnököt. Elnök jelenti, hogy 120-an jelentek meg, százan pedig képviseltetik magukat. Mielőtt rátértek volna a választásokra, meleg ünnepségben részesítették Szávay Gyulát, aki 25 év óta újságíróskodik. Szávayt Rábel László beszéddel, Sassy Csaba pedig versel köszöntötte. Ezután a tisztújítást ejtették meg. Elnök Szávay Gyula, főtájtár Palóc László, ügyvezető alelnök Bömörkény István, alelnök Barát Armin, Brajjer Lajos és Lenkey Lajos lettek. Az indíványok letárgyalása után 30 tagú igazgatóságot és 7 tagú felügyelő bizottságot választottak. Közgyűlés után lakoma volt, amelyen több felköszöntőt mondtak. Hétfőn este Keszthelyre hajóztak át a vidéki újságírók, kik ott a város vendégei voltak. A vendégek tiszteletére éjjel tündéres fényben uszott a Balaton, melyen a város és Szalkay Lajos szintársulata velencei estélyt rendezett. A keszthelyi színház tágjai vízen adták elő „A cigánybáró” második felvonását, később a parton volt kabaré, néptánc és táncmulatság. Kedden a hévízi fürdőt nézték meg a vidéki újságírók. A közgyűlésen résztvevők kedden oszlottak szét.

— **A megsértődött egyesület.** A Dunántúli pénzügyügyi tisztviselői egyesülete (Kaposvár) városunkban helyi bizottságot akart létesíteni. E tervet az itteni magántisztviselők nem szívesen fogadták, mert az új alakulásban az erők szétforgácsolását látták, amiről értesítették a kaposiakat. Ez nem kelthetett náluk nagy örömet, amit az is mutat, hogy a Nagykanizsára tervezett közgyűlést a minap Veszprémben tartották meg.

— **Ezredgyakorlatok Nagykanizsán** Julius 8-ától 28-áig városunk környékén ezredgyakorlatok tartattnak. Összpontosítva lesz a 19. és 20-ik honvédegyezred és a fumei század. A Pécselt állomásozó 13. ezred 2 zászlóalja csatlakozik a kaposvári 2 zászlóaljal és Bajom—berényi utriányban vonulnak Kanizsára. Az elsőállásolók már 7-én érkeznek. A 19-esek a régi gimnáziumban, a fumei század a Karac-felő Temető uti laktanyában szállásoltatnak el. Remélik, hogy az aratás jul. 8-án már annyira előrehaladt, hogy a mezőkön a gyakorlatok kárt nem okoznak. Különben is a helyőrségi állomások környékéről 20 Km. sugárral terményvizslatot állít össze a parancsnokság. A gyakorlatok Fityeháza, Bajsa, Sormás, Füzvölgy, Récsa, Kiskanizsa környékén mennek végbe Jul. 24-én díjlövési, 25-én pedig balesetű lövőgyakorlatok lesznek élelőtűléssel. A gyakorlatok tartama alatt a Józsefőherceg laktanyában egy szakasz állandóan készenlétben áll, a külső laktanyákban félszakasz. Ezek a gyakorlatokon részt nem vesznek. Hogy mennyire gondoskodnak a legénység egészségi állapotának megővéséről, mutatják a következő intézkedések: Nagy figyelem fordítandó, hogy csakis feltétlenül megbízható egészséges

ivóvíz kutak használhatók. Gondoskodás történik, hogy csakis egészséges élelmi cikkeket kájon a legénység és hogy ezek vásárlásánál a legénységet ne zsarolják a markotányosok. Feltűnő esetekről jelentés teendő. A legénység kiméltésére vall az az intézkedés, hogy nagy hőségben a gyakorlatozás szünetel és nagyobb megerőltetést igénylő mértékben gyakorlatokat ne végeztesse a legénységgel.

— **A Balaton mellől.** A balatonmenti fűrdőszegzon általában Péter és Pál napján kezdődik. E napon már a gyermekeket nem köti le az iskola padja és a szülők közül sokan igyekeznek a magyar tenger mellé. A Balaton évről-évre csodásan fejlődik, nemcsak a valóságos villa város lesz az egész Balaton környéke, melynek középpontja lesz a hullámzó Balaton. A Balaton népszerűsége nagyon emelkedik, mit megérdemel. Az ott megforduló idegenek bámulják a mesés tavat, a természeti kincsekben pompázó környéket. Az összeköttetés ide igen jó. A somogyi oldalon a déli vasut kitűnően felszerelt kocsijai bonyolítják le a forgalmat. A zalai oldalon sokat várnak a balatoni vasutól. Az idei fűrdőszegzon mindenhol élénkeket mutatkozik, melytől az ottani lakosság sokat vár.

— **Meghívó.** A nagykanizsai könyvnyomdászok a nyomdászszanatorium javára e hó 4-én, azaz vasárnap, a Polgári Egyet emeleti termében Neumark Ilonka urhölgy, Sztár Paula urhölgy, a nagykanizsai Fűtőházi Kézművesek Dalköre, a 69. gyalogezred zenekara, a rendezőség több tagjának közreműködésével és világpóstával egybekötött jótékony célú zártkörű tarka-estélyt rendeznek. Kezdeté este fél 9 órakor. A műsort az estélyen a confoncer fogja jelezni. Műsor után tánc a 69. gyalogezred zenekara mellett. Belépő-díj: páholy (5 személyre) 8 korona, I—II sor 1 kor. 60 fill., III—V. sor 1 kor. 30 fill., a többi sor 1 korona. Földszinti állóhely 80 fill., karzati állóhely (táncra érvénytelen) 40 fillér. Felülfizetések, tekintettel a jótékony célra, köszönettel fogadtnak és hírlapilag nyugtáztanak. Jegyek előre válthatók Krausz és Farkas papirkereskedésében. A kik tévedésből meghívót nem kaptak, kéretnek ebbeli igényüket a rendezőség bármely tagjával tudatni.

— **Félre a pellengérről!** Még emlékeztet az a mozgalom, melyet Villányi Henrik dr. lapunk főszerkesztője a dunántúli lapok hasábjain indított, azért, hogy az iskolai értesítőkben a bukott tanulók osztályzatát közzéteszik. Villányi dr. indítványára, ezzel a kérdéssel a felső kereskedelmi iskolai tanárok országos egyesületének választmánya is a múlt évben foglalkozott és az igazgatók túlnyomó többsége az osztályzat közzétételét mellőzése mellett foglalt állást. E mozgalomnak Nagykanizsán is megvolt a hatása, mert a helybeli felső kereskedelmi iskola tanári kara B. u. Samu igazgató indítványára elhatározta, hogy az érdemsorozatot többé közé nem teszi. A bukott tanulókat tehát nem állítják pellengére.

— **A munkásbiztosító pénztár az alkoholiszták ellen.** Barcs vidékén a munkások tulong-tul rabjai az alkoholisták s e szüvedélyükben annyira nem ismernek határt, hogy az egyes telepekre hordószámra vitetik a szeszes italokat s munkaközben is folyton isznak. Természetesen a szeszes italoknak ilyenlét való mértékeltlen élvezete csak szaporítja a balesetek számát. Most azonban a kaposvári munkásbiztosító pénztár fölemelte tiltó szavát ezen rossz szokás ellen. Egyenlőre a maga jogával akar ezen visszás állapotot segíteni s ha így nem sikerül megszüntetni a bajt, akkor a hatóság révén óhajt dicséretméltó akarátának érvényt szerezni.

— **Altisztek magánvizsgálója.** Hétfőn és szerdán a helybeli áll. polgári fiúiskolában 18 ór-mester tett szorgalmas egész évi tanulást után magánvizsgálatot, részint az 1., 2. és 3., 4. osztály tárgyaiból. A tanfolyamot miniszteri engedéllyel a helybeli polgári iskolai tanárok vezették. A vizsgálaton Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos tanfelügyelő mint vizsgálati elnök vett részt. Jelen volt Gottmann százados is. A vizsgálatot mindannyian sikerrel állították ki.

— **Leányok találkozója.** Érdekes találkozó van ma Nagykanizsán. A nagykanizsai polgári iskolát 7 évvel ezelőtt végzett hölgyek adtak mára találkozókat. Természetesen van közöttük asszony is, sőt özvegy is. A hölgyek ma délelőtt tisztelegtek Hajgató Sándornál, egykori tanárunknál.

— **A magántisztviselők kirándulása** július 11-én lesz, amikor, mint már jeleztük, Sümegyet, Tapolcát fogják felkeresni. Az estét Keszthelyen töltik. A kiránduláson vendégeket is szívesen látnak.

— **A sétatér rácsos kapuja.** A Csenkeri-uti feljáró felől a sétatér monumentális vasos kapuval lesz ellátva. A kapu megépítéséhez a sétatérnek szüksége lett volna 27 négyzetgölg területre a vasúti ör területéből, de ennek átengedése anyai nehézségbe ütközik, hogy a Szépitő egyesületnek, illetőleg a városnak erről le kell majd mondania. Tripammer Gyula, a Szépitő egyesület elnöke e napokban meglátogatta Tandor Ottó műépítést, műegyetemi tanár a kapufeljárát tervezése végett Tandor legnagyobb készséggel vállalta a tervezés munkáját, a helyszíni rajzot bekérte, a sétatérrel tanulmányozta és rövid időn belül a tervekkel megküldi Tripammer Gyulának. A kapu és a feljárát megépítése mint egy 4000 K-ba kerül.

— **Tanítók katonai kiképzése.** Az 5. honvédkörletbeli tanító katonákat a f. évben nem Nagykanizsán, hanem Veszprémben fogják kiképezni. Jul. 13-án vonulnak be Kanizsára, de innen a kiképzés színhelyére szállítatnak.

— **Daruvár fürdőt,** mely kiváló gyógyhatása miatt jónévvű fürdője Szlavóniának, a legújabb kurliszta szerint az év elejétől június 10-ig 7708 fürdővendég látogatta.

— **A mulatság vége.** A hétfői komárvárosi nagyvásáron sokan vettek részt köztük egy ottani közműves is a vele vadházasságban élő cigányleánnyal. A vásáron felöntötték a garatra és haza felé menve a férfi annyira összeszólkazott a nővel, hogy kést rántva a nőt több helyen megsebesítette, ki sebébe belehalt. A vizsgálobíró és a törvényszéki orvos a boncolást megjeztették.

— **Köpenicki eset Büssében.** A köpenicki eset ismétlődött meg tegnapi éjjel a somogyi Büssében. Két furfangos bolgár munkás — akiknek kiléte egyelőre még ismeretlen — csendőrruhába öltözve, megszarolt egy cigányesaladot, akik ijedtükben minden pénzüket odaadták az álcasendőröknek. Az eset részletei ezek: Büssi községben évek óta él egy cigányesalád, amelynek tagjai teknővájból tartják főt magukat. Nyárfákban készítik a teknőket és a községben tudták, hogy a cigányoknak mindig van pénzü. Ugylátszik erre alapított vakmerő vállalkozását két eddig ismeretlen szélhámos. Tegnapi éjjel tizenkét óra tájban két csendőrruhába öltözött, fölfegyverkezett férfi beállított a cigányok hajlékába és fölzararva őket álmukból, azt a szigorú fölszólítást intézték hozzájuk ellentmondást nem tűrő, parancsoló hangon, hogy a pénzüket, amelyet a Góllén lopott lovakért kaptak adják át nekik. A cigányok ijedten hangoztatták, hogy ők Góllén semmiféle lovat nem loptak, de a két fegyveres csendőr egyre fenyegetőbben lépett föl és követelte a lopott lovak árát. A cigányok erre kétségbeesetten mondták, hogy ami pénzü van azt ők becsületos munkával keresték. A csendőrök ragaszkodtak szigorú követelésükhöz, mire a cigányok végkép letörve átadták 440 korona értékű pénzüket, mint a teknővájó familia egész vagyonát. A csendőrök erre eltávoztak. — Tegnap reggel aztán kétségbeesetten mentek a kifosztott cigányok a csendőrségre és sirva követelték vissza a pénzüket, amelyet két csendőr az elmúlt éjjel elvitt. Ekkor kiderült, hogy a csendőrök közül senki sem volt a cigányoknál és a 440 koronát két csendőrruhába öltözött szélhámos zsarolta ki a cigányoktól. A csendőrök most erőlyesen nyomozzák a két szélhámos álcasendőrt, akik minden valószínűség szerint bolgár munkások voltak.

— **Sikasztás a kethelyi postán.** A somogykethelyi postán a napokban nagy visszaéléseknek jöttek a nyomára. A posta voltaképpen vezetője Hunyadi gróf, aki azonban a postamesteri teendők végzésével Dorner Istvánné postamesternőt bízta meg. A postamesternő a multkoriban három heti szabadságra ment s ezen idő alatt a férje, Dorner István helyettesítette, aki egyebekben ügynök volt. A rovancsolás kiderítette, hogy Dorner több tételben követte el manipulációját. Dorner István eltűnt. A sikasztás szánalomra méltó áldozatát, Dorner Istvánné posta-

mesternőt állásától felfüggesztették, mert ő maga is szabálytalanságot követett el akkor, mikor a posta kezelését férjére bízta. Ezt ugyanis már régebben kifejezetten megtiltották neki, mert Dorner Istvánt általában könnyelmű és megbízhatatlan embernek ismerték. A dolognak egyébként büntetőjogi következményei nem lesznek, mert Hunyadi gróf megteríti az elsikkasztott 4000 koronát.

— **Osecsemők hasmenését** legkönnyebben „Kufeké”-vel és tejjel lehet csökkenteni, mert a tej „Kufeké”-vel kevésbé van kitéve annak az erjedésnek, a mely tehéntejtel bélhurutot okoz. A „Kufeké” tartalmasabbá teszi a tejet, könnyven emészthető, elejét veszi a gyakori emésztési zavarnak és pompás fejlődést biztosít a gyermekeknek.

— **Agyonlőtt vadorzó.** Kovács József paizszegi lakost és 2 társát a csendőrök vadorzáson érték. Az őrvadászok a csendőrökre lőttek, mire ezek visszatűzelve 2 vadorzót agyonlőttek.

NYILTTÉR.

Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Gyermekeknek és felnőtteknek.

A külföld és belföld legkiválóbb szaktekinetelyei minlégjobb táplálékot ajánlják a Kufeké-t hányászkélesnél, bélhurtnál és hasmenésnél

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* Az „Erdészleány” bemutató előadása. Felcsigázott kíváncsisággal ment a közönség az „Erdészleány” szerda esti premierjére. Szenzációs operette újdonságnak hirdették a darabot, azonban az előadás folyamán kiderült, hogy nemcsak szenzáció nincs benne, de még újdonság sem. A darab meséje aféle Szép Ilonka történet, mely lehet ugyan megható, de a mai kor izlésének nem felel meg. Zenéje típusos wieni, tele valzerrel, cirkusziadulószerű melódiákkal, vegyítve egy kis „tirolai” motívummal. Aki egy kicsit is járatos az operettek birodalmában annak könyökén jön ki az Erdészleány zenéje. A darabról nincs más mondani valónk. A címszerepet a társulat főerőssége Parlagi Kornélia játszta, jókedvvel, elragadó kedvességgel. Parlagi játéka és éneke nagyon emelte a darab értékét. Sok tapost kapott, de az ünneplés korántsem tartozott az ugynevezett „nagy sikerek” közé. Ez azonban nem Parlagi rovására írható, ki valóban szép előadást produkált. A sikert egyeztetek emelni Szőke Sándor, Bereik, Hajagos, Heltai és Szilágyi. amit elérték. Az előadást a jók közé sorozhatjuk. Az igazság érdekében meg kell jegyeznünk, hogy a II. felvonás császár kastélya feltűnően szegényes volt, pedig az ilyen darabnál a kiállítás nagyban fokozza a sikert.

* **Új verskötet.** Abonyi Andor, lapunknak és több fővárosi lapnak munkatársa szeptemberben „Cseppek” címen új verskötet lép a nagyközönség elé. Abonyinak új barázdákra járó költészete mindenfelé elismeréssel találkozott és olvasóink közül, kik gyakran gyönyörködtek szép tartalmas verseiben bizonyára sokan lesznek, kik a poéta kiadványa előfizetői közé lépnek. A verskötet a Pesti Hírlap kiadványa lesz; bolti ára 2 K. Előfizetéseket a „Zalai Közlöny” is elfogad.

* **Új idők.** A hosszú nyári délutánok unalmas óráit vidámmá és kellemessé tudja varázsolni Herczeg Ferencz kitűnő hetilapja az Új Idők, amely a magyar irodalom legjelesebbjeinek munkájából közli azoknak színe javát, regényt, elbeszélést, cikket, verset. A külföldi szépirodalom minden jelentősebb munkáját is feltaláljuk benne; cikkeiben mindenkor aktuális és érdekes eseményekhez szól hozzá, a maga előkelő modorában. Képei között a magyar és a külföldi művészek alkotásainak legjavát közli; aktuális illusztrációi pedig a legfrissebb eseményekről tájékoztatnak. Eleven, elmes és okos szórakoztatónk az Új Idők, amelynek minden egyes száma a legelőkelőbb irodalmi színvonalon áll. Mutatványszámot kérésére díjtalanul küld a kiadóhivatal Budapest, VI. Andrassy-ut 10.

Az üzleti siker titkát

három dologban találja meg az ügyes kereskedő: az utaztatásban, a jó kirkatban és az újsághirdetésben. Ez utóbbira ajánljuk Önnek Zalamegye legregibb újságját, a Zalai Közlönyt

KÖZGAZDASÁG.

Az új csekk törvény a mai napon lépett életbe. Ezentul nálunk is törvény szabályozza a csekkre vonatkozó intézkedéseket. A magyarországi csekkforgalom még korántsem hasonlítható össze a külföldi államok csekkforgalmával, hol majdnem az egész pénzforgalom csekk útján történik. Nálunk azóta népszerű a csekkforgalom, mióta a fővárosi intézetek kultiválják. Nagykanizsán, például, a Pesti magyar kereskedelmi bank itteni fiókja tetten népszerűvé a csekket, mint fizetési eszközt. Ezen intézet ügyfelei nagyon megkedvelték a csekkforgalmat, ami annál is inkább örvendetes, mert közgazdasági érdekek is fűződnek a csekkforgalom emelkedéséhez. A csekk helyettesíti a pénzt, a forgalmat egyszerűbbé teszi, ami a csekk közgazdasági jelentőségét mutatja.

A csáktornyai tárházak r. t., mint már megirtuk, Csáktornyán kívüli helyen tárházat fog felállítani. E tárgyban július 12-ére rendkívüli közgyűlést hívtak össze. Az új alapításhoz természetesen pénz is kell és ezért az alaptőkét is felemelni óhajtik az igazgatóság, ami bizonyára sikerülni is fog, mert a részvények java része az igazgatóság kezében van. Mint hírlik az új tárházak létesítése összefüggésben van az újonnan megnyitandó baja—bátaszéki hídval.

Betétkamatláb leszállítás. A zalaegerszegi pénzüintézetek július elejétől kezdve a betétek kamatlábát 4%-ra leszállították.

Részvénytőke emelés. A Nova és vidéke takarékpénztár részvénytőkéjét 20000 koronával felemeli. Az új részvények kibocsátási árfoyama 147 korona.

A dunántúli agrárbank és tárházai r. t. Kaposvár június 28-án tartotta alakuló közgyűlését. Az intézet részvénytőkéje hatszáz ezer korona lesz. Elelnökül Hoyos Miksa grófot választották. A kinévezett igazgatóság névsorában ott látjuk Franz Rudolf dr.-t, a Franz Lajos és Fiai cég baltagját.

Új gazdakör. Csáktornyán új gazdakör alakult mintegy 350 taggal. A kör elnöke Mesterich Aladár uradalmi tisztartó, társelnök Szalmay József főszolgabíró, első alelnök Filippich Lajos plébános, orsz. gyűlési képviselő és Murai Róbert, titkár Szentek Dezső gazd. szaktanár, ezenkívül választottak igazgató választmányt.

Bortermés és hordóárak. Az eddigi jelek szerint az idén is nagy bortermésre van kilátásunk. A bortermelő vidékekről jó termés hírek érkeznek, amelynek hatása alatt a boroshordók iránti kereslet emelkedett, miáltal az árak is feljebb mentek.

A Bór- és Lithion-tartalmú

Salvatorforrás

kitűnő sikerrel használtatik vesebajoknál, a húgyhólyag bántalmánál és köszvénynél, a cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál.

Húgyhajtó hatás!

Vasmentes! Könnyen emészthető!

Teljesen tiszta!

Kapható drogházakban és minden nagyvárosi gyógyszerésznél, valamint a Zalai Közlöny kiadóhivatalánál.

Budapest, V. Rózsaföldi utca 10.

MILKA SUCHARD

Csak alpesi tej
kakao
és cukorból áll
Páratlan
különlegesség.

ÜZLETALAPÍTÁS 1877.

MILTÉNYI SÁNDOR és FIA
NAGYKANIZSA.

Anatómiai, orthopéd és hygienikus lábbelik.

Mindenemű polgári és egyenruházati cipők és csizmák.

Sport-lábbeli különlegességek.

Királyi elismerés. — Miniszteri elismerés.

Számos kiállítási éremmel kitüntetve.

Mértékül egy viselt cipő elégséges.

ÁRJEGYZÉK INGYEN.

A MILTÉNYI-cipő

minden más cipőnél jobb, a láb anatómiájának megfelelően készül. kizárólag kézi munka, elegáns kiállításban, tartósságban utolérhetetlen, biztos fellépés, kényelmes járás.

Készítünk minden fajta orthopédikus és különleges cipőket és lábbeliket. Amerikai, angol, francia és minden divatos formában raktáron és megrendelésre

Hibás lábbeli,
eltorzult láb.

MILTÉNYI-cipő,
egészséges láb.

Hibás lábbeli,
nehézkésjárás.

MILTÉNYI-cipő,
kényelmes járás.

Hibás lábbeli,
fájos láb.

MILTÉNYI-cipő,
helyes-láb.

Ezen rajzokon bemutatjuk a helyes és helytelen lábbeli viselet közötti különbséget.

HIRDESSEN

A ZALAI KÖZLÖNY-BEN.

Gyomor betegeknek!

Mindazoknak, kik a gyomor meghűtése, vagy túlterhelése, rossz, nehezen emészthető, nagyon meleg, vagy hideg ételek élvezete által, vagy rendetlen életmód következtében gyomorbetegséget, mint Gyomorhurut, gyomorgörcs, gyomorfájdalom, nehéz emésztés vagy nyálkásodást kaptak, ajánlunk egy kitűnő háziszert, melynek kitűnő hatása már évek óta ki van próbálva. Ez a

Hubert Ullrich-féle növénybor.

Ezen növénybor kitűnő, gyógyhatásának talált füvekből, jó bccral van készítve és erősíti, életre kelti az ember emésztő szervzetét. — A növénybor megakadályozza az emésztési zavarokat és előmozdítja az egészséges vér ujjaképződését.

A növénybort idejekorán használva, gyomorbetegségek még a cirájukban elfojtának. — Symptomák mint: Főfájás, felbőgés, gyomorgégés, felvadás, rosszullet hányással, melyek chronikus (idős gyomorbetegségeknek oly gyakran előfordulnak, elmúlnak néhányszori ivás után.

Székrekedés és annak kellemetlen következményei, mint szorulás, kólíka, szív-dobogás, álmatlanság, valamint vörletelés a májban, epében és a nagy Zsigler-eiben (Arany-ér bántalmak) a növénybor által gyorsan megszüntetnek. A növénybor megszünteti az emésztéhetlenséget és könnyű székelés által eltávolítanak a gyomorból és belekből alkalmatlan részek

Sovány, halovány kinézés, vérszegénység, elerőtlenedés,

legtöbbször a rossz emésztés következményei, hiányos vérképződés és a máj beteges állapotáé, 'tvágyhiánynál, ideges hágyadtág és rossz kedélyhangulat, továbbá főfájások, álmatlan éjjelek következtében ily egyének lassan egészen elpusztulnak. Növénybor az elgyöngült életerőnek új látktetést ad. Növénybor fokozza az étvágyat, az emésztést és táplálkozást előmozdítja, elősegíti az anyagcserét, gyorsítja a vérképződést, megnyugtatja a feldult idegeket és életkedvet szerez. Számítatlan elismerés és halanyilváníás igazolja ezt.

Növénybor kapható 3 és 4 koronáért a Nagykanizsai Ujudvari, Kis-Komáromi, Csákányi, Nemes-Vidi, Tapsonyi, Böhönyei, Nagy Bajomi, Felső-Segesdi, Csurgói, Berzencei, Gólai, Légrádi, Alsó-Domborui, Kotori, Mura-Csányi, Rátkai, Podturi, Szelniczai, Alsólendvai, Pákai, Baksai, Novai, Baki, Póloskei, Pacsai, Alsó-Rajki, Nagy-Radai, Kéthelyi, Marczalli, Kaposvári, Nagyatádi, Tarányi, Verjei, St.-Georgen, Kalinovaci, Novigradi, Kaproncai, Perlaki, Csáktornyai, Varazsdi stb. gyógytárakban és füstérületekben és az osztrák-magyar monarchia legtöbb gyógytárában.

A kanizsai gyógytárak 3 és több üveg növénybor rendelésnél eredeti árak mellett küldik szét mindenüvé a monarchiában.

Utánzásoktól óvatik.

Kérjen csakis

Hubert Ullrich-féle növénybort.

Ha fáradt, ha izzad

a keze, ha izzad a lába, úgy csak szénsavas pezsgő

SICCOGENT

használjon. Az izzadság következtében föllépő kellemetlen büzt megszünteti, a járást megkönnyíti.

1 doboz 30 fillér.

Vegyipari laboratórium

DETSINYI FRIGYES

Budapest, V., Marokkói-utca 2 szám.

Nagykanizsán kapható:

Geltoh és Graef drogériájában

Csengery-utca.

ELISMERT LEGHIRESEBB
CSÉPLŐKÉSZLETEK

TELJES JÓTÁLASSAL

ÜZEMBEN

BÁRMIKOR

MÉGTEKINT

HETŐK.

HERKULES MOTOR VÁLLALAT

BUDAPEST V. VACZI-ÚT 30.

ELSŐRENŰ

SZIVÓGÁZTELEPEK

ÜZEMKÖLTSÉG.

LŐERŐ ÓRÁNKINT

KB. 1k-2 FILLÉR

ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA.

ÁRJEGYZÉK INGYEN.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön délután.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Főszerkesztő:

Dr. Villányi Henrik.

Felolvasó szerkesztő:

Kertész József.

Kiadja: a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Hirdetések díjazás szerinti.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket, hogy az illető postahivatalnál az előfizetés megújítása iránt lehetőleg gyorsan sziveskedjenek intézkedni, hogy a lap küldése fennakadást ne szenvedjen

Társadalmi betegségek.

írja: HAVAS VILMOS.

II.

A törvényes és törvénytelen gyermek.

Társadalmunk erős, majdnem áthidalhatatlan válaszfalat emelt a törvényes és a törvénytelen gyermek közé. Ma, mikor az egyenlőség korszakát éljük, mikor az egyenlőség jelszavait halljuk mindenfelé, akkor csak ritkán találkozunk olyanokkal, kik ezen válaszfal ellen emelnék fel tiltakozó szavukat. Ez azonban könnyen érthető. Akik nem érzik ennek hátrányos következményeit — a törvényesek, — azok evvel mit se törődnek; kiknek pedig boldogulása elé gördít akadályokat ez a megkülönböztetés, azok gyengék. A hatalmon levőkkel szemben — nevezik a törvényeseket így — hiába vennék fel a harcot, hisz ők aránylag kevesek...

Törvény szerint a házasságból született gyermekek törvényesek, a házasságon kívüliek törvénytelenek. A magyar családjog és örökösödési jogban a törvényes gyermek bőven talál jogokat, a törvénytelen csupán csak tartást igényelhet. Természetes, tényleges atyjához egyéb köze sincs, még atyjának rokonságával rokoni kötelekben sincs. Anyja után sem illet meg minden jog; anyjának családi nevét megkapja ugyan de már grófnő után a grófi címet nem nyeri el (!); anyja utáni öröklési joga korlátozva van. Sőt nehogy valaha szabálytalanság fordulhasson elő, arról is gondoskodnak törvényeink, hogy az anyakönyvvezetőt, ki a törvénytelen törvényesnek, vagy megfordítva vezeti be az anyakönyvbe, ugy azt pénzbüntetéssel esetleg elzárással sújtsa. (879: XL. t. c. 60. §.)

Ily törvényen alapuló jogi megkülönböztetés után a társadalmi felfogást, noha az a legsúlyosabb, még védenünk is lehet. Pedig milyen a társadalom közismert ítélete? Lesújtó s kegyetlen. Kiközösíti a társadalomból a törvénytelen, megveti. Csak addig szerepelhet a törvénytelen a társaságban, míg születésének titka kiderül. Anyjának bűnéért gyermeke sinylődik. Egész életén át ott lebeg előtte szerencsétlensége — mert az —: a törvénytelen. Önhibáján kívül, noha szorgalma által felsőbb kiképeztetést is nyert, magasabb posztóknak nem érvényesülhet. Leszorítja onnan a társadalmi helytelen közfelfogás, mit joggal nevezhetünk a társadalom egyik betegségének.

A XX-ik században, az egyenlőség századában ilyenek az állapotok. Pedig a társadalomnak ez a felfogása, embertársai fölötti ilyen ítélkezése ma már mivel sem indokolható. Vajjon nem elég bűnhődés az anyjára nézve, saját megbélyegzése, család-

jának, hozzátartozóinak és a társadalom megvetése? Nem elég szigorú büntetés ez? Miért kell a gyermeknek életét is boldogtalanná és szerencsétlenné tenni? Ezernyi példát és jellemző esetet sorolhatnának fel a törvénytelenek saját tapasztalataikból, melyek legvilágosabban igazolják, mennyire üldözi őket ez a méltánytalan és igazságtalan megkülönböztetés. Sőt ha esetleg később törvényesítés által a törvényes születésével egyenjogúvá válik is, akkor sem tűnik el teljesen házasságon kívüli születésének külső nyoma.

Az állami anyakönyvekről szóló 1894: XXX. t. c. 41. és 43. §-ai értelmében a természetes atya által való elismerés, a törvényesítés az anyakönyvi lap szélére jegyzendő fel. Ha később egy törvénytelen születésűnek, de immár törvényesítettnek születési bizonyítványára van szüksége — de kinek nincs arra szüksége? — ugy ezt csak vagy a széljegyzettel szeresheti meg, vagy csak kivonatot kap, melynek hitelesítési záradékában azonban ott találjuk „az anyakönyvvel tartalmilag egyezik.“ E tartalmi egyezés mögött pedig nem is felületes következtetés, ha törvénytelenre gondolunk Véleményünk szerint helyesebb és a törvénytelen származásuk érdekében még is kívánható, hogy a törvénytelen minden nyomának eltüntetése végett átvezetés folytán a törvényesített egy új anyakönyvi lapot kapjon, mely a törvényes születésű gyermek lapjával megegyezik. Vagy ha ez az anyakönyvek vezetése körül nehézséget okozna, ugy elegendő az is, ha legalább az anyakönyvi kivonatok nem tesznek különbséget „szószerint“ és „tartalmi“ kivonatok között. Teljesen megfelelnek céljuknak a születési bizonyítványok, ha a hitelesítési záradék mindenkor csak az anyakönyvi lap „adataival“ való megegyezést igazolná. Ebből ugyancsak nem sejtethet senki utólagos törvényesítést!...

Általában minden téren méltányos volna immár a törvényes és törvénytelen származásuk közt fennálló különbségek eltörlése, felebarátainknak tartozunk ezzel. A társadalomban nem az egyenlőtlenséget szítani, hanem az egyenlőséget előmozdítani embertársi kötelességünk. A törvényeseknek kell a mozgalmat megindítani, vezetni; a törvénytelenek egyesülését ne is kívánjuk, mert a mai társadalmi nézet mellett ugyan ki fogja a világnak kihirdetni: „törvénytelen vagyok.“

A Zalai Közlöny

Szerkesztősége és kiadóhivatala

Deák-tér I. sz. alatt van.

A népszálló.

— Egy szociális intézményről. —

Nagykanizsa, július 5.

A vidéki városok vezetői ujabban élénken érdeklődnek oly alkotások iránt, melyek a nép szegény rétegeit érintik. A népfürdők, munkáslakások intézménye mellé most egy újabb alkotás fog sorakozni: a népszálló. Ennek fontosságát már régebben felismerték. De az úgy csak a lakás hiány emelkedése óta vált érezhetővé a vidéki városokban. — Nagykanizsán több olyan kisebb szálloda van, hol az átutazó szerényebb igényű vidéki iparos és kereskedő közönség megfelelő szobát kap. De nincs olyan szállodánk minőnek az első magyar népszállót tervezik Pozsonyban. A pozsonyi népszálló tervéről mely a vidéki városok vezetőségének érdeklődését magára vonta a következő értesülésünk számol be:

A pozsonyi népszállót kis lakásokkal kapcsolatban olyan 14 évesnél idősebb férfiak otthonál létesítik, akiknek napi keresete a 4 koronát meg nem haladja. A szálló fölkekre osztott hálótermekkel, fürdő- és mosdóhelyiségekkel bir. Egy hálófülke bérleti ára — a tervezet szerint egy napra 40 fillér, 2 napra 75 fillér, egy hétre 2 korona. Elmondja a szabálytervezet, hogy kiki este 8-tól reggel 9 óráig maradhat a hálóteremben, hogy a mosdóhelyiség és a hengeren forgó s hatenként kétszer váltandó törülközők, továbbá az épület alagsorában elhelyezett lábfürdő díjtalan. A zuhanyfürdőért (ingyen kötény és szárító ruháért) 10 filléres jegy váltandó. A nappali átöltözködés céljaira külön helyiség van tervezve, mely reggeli 6 órától este 8-ig díjtalanul használható. A ruák elhelyezésére külön helyiségekben felállított szekrények állanak rendelkezésre heti 5 fillér bérért. Ugyannyiért őrzik meg a podgyászdarabokat, bördöket stb. A népszálló bárliának rendelkezésükre áll egy nappali szoba étkezési célokra és egy olvasó-szoba reggel 8-tól este 8 óráig. Előírja a rendszabály, hogy mely helyiségben szabad dohányozni, hogy holmijára kik maga vigyázzon és az elképzelhető részletekig mindent, ami a közös kvártélyban előfordulható kellemetlenségek elhárítására, tisztasági egészségügyi, erkölcsi és rendőri szempontok biztosítására szolgál, amelyek a razzikák alá tartozó tömegkvártélyokon éppenséggel nem találhatók fel.

JEGYZETEK A HÉTRŐL.

Hatóság elleni erőszak. — A sarki rendőr nálunk és külföldön. — A nyomdászok. —

A nagykanizsai törvényszéken ismét elítélték egy embert, mert a szolgálattevő rendőr intézkedésének ellenszegült. Az ilyen eset elég gyors egymásutánban ismétlődik meg ujabban. Műveletlen, durva emberek ellenszegülnek a rendőri intézkedésnek, szembeszállnak a karhatalommal és végül a törvényszék elítéli őket. S ez azért történik ily gyakran, mert az a közönség a rendőrből nem a hatóságot látja. Szinte azt kell hinnünk, hogy az ilyen ember nem is hivatalos személyt lát a rendőrből. Hogy ennek mi az oka nem kutatjuk. Nálunknál illetékebb emberekre hárítjuk e szomorú jelenség megmagyarázását. Ausztriában, Németországban és különösen Angliában sokkal nagyobb a rendőrök tiszte-

lete, mint a magyar földön. Angliában, tudvalevőleg, a rendőr kard nélkül, bottal a kezében teljesít szolgálatot. Egyetlen intés a bottal és az utcák lázas forgalma megáll... Az angol közönség a sarki rendőrben a hatóságot látja. A mi közönségünk szinte ellenségét látja a rendőrben, ami igazságtalanság velük szemben.

A nagykanizsai nyomdászok tegnap mulatságot tartottak szanatoriumuk javára. Az ólombetűk nap-szamosai, az a derék munkás csoport, még mulatságát is közös cél elérése végett rendezi. Nincs is példásabb szervezet, mint a nyomdászoké. Elcsodálkornának Önök, ha tudnák, hány féle célra fizetnek járulékat. Zugolódás nélkül szívesen fizetik be minden héten a reájuk eső részt, mert tudják, hogy a nyomdászszervezet nagy ereje a fillérekből jön össze. A nyomdász nem kérkedik szociális érzelmével. Ők gazdasági szervezkedésre törekednek, amit el is értek. A nyomdász kap egyesületétől állás-nélküli segítyt, uti segítyt és támogatást. Mindezt azért tehetik, mert ideális összetartás van közöttük aminő nincs semminemű gazdasági, társadalmi rétegen.

Anonimusz.

— A kivándorlási törvény életbeléptetése. A belügyminiszter a kivándorlásról szóló 1909. II. t.-e. életbeléptetése és végrehajtása tárgyában rendeletet intézett Zalamegye törvényhatóságához, amelyben a törvényben nyert főlhatalmazás alapján a kivándorlási törvény és annak végrehajtása tárgyában kiadott utasítás életbeléptetésének időpontját folyó évi szeptember 1-ében állapítja meg. A rendeletben kiemeli a miniszter, hogy a törvényben megadott főlhatalmazás alapján a Braziliába és Canadába való kivándorlást továbbra is tiltja.

BIRTOK ELADAS.

Zalamegyében, vasuti állomástól 3/4 órányira

185 hold birtok

60 drb. szarvasmarhára való istállóval, magtárral, eselédakkal, 6 szobás urilakkal kedvező fizetési feltételekkel

eladó.

Bővebbet a Zalai Közlöny szerkesztőségében.

MérlegHITELESÍTTETÉS MÉRLEGJAVÍTÁS MÉRLEGKÉSZÍTÉS.

A „MérlegHITELESÍTTÉS”-ről szóló törvény életbeléptése alkalmával, van szerencsém a n. érd. közönséget értesíteni, hogy műhelyemben mindenféle

mérleget,

u. m. karos (balance, egyensúly) tizedes, százados, tolös, súlyos (skála) marha- és hidmérleg, valamint waggon mérleg és súlyok javítását gyorsan és pontosan eszközölöm a legjutányosabb árak mellett. Minden mérleget műhelyemből hitelesítve szállítok el, úgy a műhelyemben javítottakat is.

A javítás végett hozzám be nem szállítható mérlegek javítására vidékre is elsőrendű munkásaimat küldöm.

A mérleg pontosságáért kezességet vállalok. Munkásaim az ország elsőrendű mérleggyárainak csoportvezetőiből vannak összeállítva.

A n. érd. közönség megbizásait kérem.

Kohn Samu

épület-, műlakatos, drótfonógyáros és mérlegjavító.

Nagykanizsa, Magyar-utca 3 szám.

HIREK.

A fürdőkád a szinpadon.

A modern háztartásban a fürdősobának és benne fürdőkádnak fontos rendeltetése van: szolgálja a család egészségügyét. Mióta azonban a bécsi Intim színház és a budapesti Folie a szinpadra vitték a fürdőkádat, ez szalonképes lett és ma már nem az a jelszó hangzik: fürdőtől otthon, hanem fürdőtől ott, ahol mások is látnak. A szinpad vagy cabaret pedig biztos lehet a nagy attrakcióban, ha programjára a fürdőkádat írja. Ez az a erotikus modern vonás, mely nélkül ma már se szindarabot, se cabaret-előadást élvezni nem lehet. A meztelenség kultuszának építenek oltárokat és a mint nincs boldogság szerelem nélkül, úgy nincs érdekes előadás a meztelenség, vagy részleges meztelenség nélkül. Ez fűszerezi meg az élet örömeit, ez ad ingert fonnyadt erkölcsünknek és ez a slágerje minden szindarabnak La femme nue, a model minden aggály nélkül. A hol pedig ez nem lehetséges, pl. nálunk, ott legalább a trágár jelenetek utalnak és mutatnak reá a fokozottabb életörömeikre.

Eretnesdösznek lenni, igaz hálátlan szerep. Csak a rendőrség vállalkozhatik ilyen hálátlan szerepre különösen akkor, ha az emberek nem otthon fürödnek, hanem más valahol, ahová a rendőrségnek is szabad eljárni.

A szép kultusza a meztelenség kultuszával nem azonos. A görög plasztika ugyan többnyire meztelenül ábrázolja alakjait, de ez a meztelenség a kor naiv fölfogásában gyökerezett. A mai kor többé nem naiv, abban már megvan a pudor, a szeméreméret, tehát nem indokolt, hogy Japán beunklónak módjára a járókelők láttára fürdöjünk.

A feszes trikó, a meztelbős tánc, a directoire ruha, éppen elég engedményt tesznek a kor izlésének, a mi ennél tovább megy játványosságban, az spekuláció az erkölcsi züllésre, melynek a fővárosnál még mindig erkölcsösebb vidék ne üljön fel.

Egy színházi habitúnak pedig azt állítja, hogy a részleges meztelenségek ingere nélkül egy színház direktor se csinál telt házat. Ágy, fürdőkád, öltöző, meztelen láb, trikó stb. ép úgy kellékei a szinpadnak, mint azelőtt a kard, sisak, bekecs, vagy a kolyt és a krinolin. Nem leközdeni kell ezt az izlést, hanem diskretilt fejleszteni, mert ez az izlés feltétlenül a nő imádathoz vezet. A mily mértékben veszendőbe megy az a sok ideál, melyből eddig táplálkoztunk, oly mértékben növekedik ez a női-kultusz.

Igen, ha a megvásárolható kultuszt ideálnak fogadjuk el, akkor az én habitúnemnek igazsága van.

(v.)

— A hercegprimás állapota. Vaszary Kolos hercegprimásról, aki Balatonfüreden nyaral, olyan hír kelt szárnyra, hogy megbetegedett s nagyon gondos ápolásra van szüksége. Ma Balatonfüredről helyreigazítják a nyugtalanító hírt. Magának a hercegprimásnak a környezetéből ered az a kijelentés, hogy a hercegprimás indiszpozíciója nem komoly.

— Katonai áthelyezés. Zeilendorf Dezső dr. t. a 48-ik gyalogezred ezredorvosát Pozsonyba helyezték át. Helyébe jön Zuzak Hugó dr. Nagyszombatból.

— Halálozás. Cvetkovics Antal takarékpénztári igazgató Csáktornyán elhunyt. Cvetkovics egy ottani pénzintézet és két csáktornyai iparvállalat ügyében élénken résztvevő.

— A Darnay-Muzeum államosítása. Darnay Kálmán által a nemzetnek ajándékozott, műkincsekben gazdag muzeumot új hajlékának 5 termében már teljesen berendezték. Az állam részére való hivatalos átvétel f. hó 7-én történt meg. Erre a vallás- és közoktatásügyi miniszter képviselőjében Szalay Imre miniszteri tanácsos, a nemzeti muzeum igazgatója a muzeumok és könyvtárak orsz. föfelügyelőségének képviselőjében Mihálik József kir. ta-

nácsos, orsz. föfelügyelő és Huti Dezső dr. műépítész városunkba érkeztek. A hivatalos átvétel után az új állami Darnay-Muzeumot megnyitják a nagyközönség részére is. Állami muzeuma eddig csak Budapest és Kassán van, így Sümegyen létesült a harmadik. A muzeum ünnepies megnyitása az ősszel lesz.

— A tanítói gyűlés elhalasztása. A Zalamegyei Általános Tanítótestület ez évi közgyűlését a központi választmány július 6-ára Keszthelyre tűzte ki. Most az elnökség arról értesíti a tagokat, hogy az elszállásolás akadályai miatt a közgyűlést csak aug. 26-án tarthatják meg Keszthelyen.

— A nyomdászok mulatsága. A nagykanizsai nyomdászok tegnap este tartották nyári mulatságukat a Polgári Egylet nagytermében. A műsor a siker jegyében folyt le. Neumark Ilona zongorán magyar rapszódákat játszott, igen jól. Szitár Paula kuplékat és magyar népdalt énekel szívesen esengő hangon, ügyes színésszel. Sok tapost kapott. Néhány humoros kupléval szórakoztatta a közönséget Danis Jenő, a nyomdászok előnyösen ismert „házi színész”. Megérdemelt tapsban részesült. Szabó Bandi 6 éves fiúcska kuplékat énekel zongora kísérettel. A helyes program után sokáig tartó tánc volt, melyhez a színházi zenekar szolgáltatja a zenét. A mulatság annyira sikerrel járt, sokkal nagyobb volt az erkölcsi sikere.

— A budapesti Zalamegyei Kör e hó 24-én Keszthelyen nagyszabású hangversenyt rendez, melyre a készülődések már jó részt megtörténtek. A hangversenyen nemcsak egyes köri tagok, de neves művészek is fognak szerepelni, ami csak fokozza a hangverseny iránti érdeklődést.

— A virágos Nagykanizsa térhódítását ismét újabb ablakok és erkélyek mutatják. A már közölteken kívül Szabados biztosítási főtisztviselő, Ledofsky Ernő kereskedő és Vajda Márk dr. fogorvos lakásának erkélye pompázik virágdiszben. Eddig mintegy 20 lakás tulajdonosa segítette diadalra a „virágos Nagykanizsa” mozgalmat.

— A zalaegerszegi törvényszéki épület átalakítására az igazságügyminiszter 25000 koronát engedélyezett. A munkálatoknak még az őszig be kell fejeződniek. A kiírt pályázati határidő július 24.

— Hirdető oszlopok. A kisvárosi viszonyokra jellemző, hogy Nagykanizsán évek óta sürgetik a hirdető oszlopok felállítását és nem akad még senki, ki ezen ügyet magáévé tette volna. Mindenki hangoztatja a viszonyok tarthatatlanságát, de senki nem lép fel határozott tervvel. A plakát verseny dühöng a házak falán, a villamoszlopokon. A várost csufítja az ilyesmi és a hirdetőnek nincs belőle haszna. Valóban üdvös lenne, ha a város kezébe venné ezt az ügyet. A megoldás módja lehet különböző, csak arra kell vigyáznunk, hogy privilegiumot ne adjunk magánosoknak és ha adunk is, rövid időre, nehogy úgy járjunk, mint a főváros Emerlinggel, kinek monopoliuma teher a fővárosi kereskedőkön.

— Olcsó fürdő Keresztúron. Balatonkeresztúron eddig a háztulajdonosok tetszés szerint állítottak fürdőkabinot a Balatonpartra. Ezek a patriarchalis olcsó idők most megváltoztak. Schwab uraság rátette kezét a fürdővendégek zsebére és díjat követel a fürdői élvezetért. Joga van hozzá. Mert övé az a terület, melyen keresztül ut vezet a Balatonhoz és övé a hűsítő hullámtenger is. Tehát fizessenek érte; és pedig a kabinért csekély 12 koronát a hozzá való utért pedig még csekélyebb 20 koronát. Apellálni pedig itt nem lehet, nincs fórum. Mert akié a föld, azé a — jövődelem. Akinek nem tetszik, ne menjen Keresztúrra.

— Elfogták a somogykéthelyi postásikkasztót. Dörner István a somogykéthelyi postásikkasztó után megindult nyomozás eredménytelen járt. Mint lapunknak jelentik, Dörner Istvánt tegnapelőtt Fiumében letartóztatták. A sikkasztó néhány nap óta Fiumében bujdosott és egyik közelebb induló hajón Amerikába akart utazni. Az időközben értesített fiúmei rendőrség azonban kinyomozta és tegnapelőtt letartóztatta. Az újabban megindult rovanosolás 4000 koronánál nagyobb hiány állapított meg.

— Színházi utalványok. A magántisztviselők egyesülete annak közlésére kért fel bennünket, hogy a kedvezményes színházi jegyekre szóló utalványok a tagok részére Beck Béla divatárú üzletében kaphatók.

— Gyűjtés a tűrjel tűzkárosultaknak. A tűrjel tűzkárosultak javára Árvay alapján a gyűjtést elrendelte. A megtérítetlen kár mintegy 15000 korona.

— Pikáns történet kanizsai és kaposvári szereplőkkel. A „Somogyvármegye” írja a következő különös és egyben pikáns históriát:

K. J. föltűnően csinos, 19 esztendő kaposvári leány nagyon régen ápolgatott a lakikében egy állmot: színésznő akart lenni. Többször kérte szüleit, hogy engedjék őt színésznőnek, illetőleg irassák be valamelyik pesti színiskolába. A szülők hallani sem akartak arról és fokozott figyelemmel vigyáztak nyugtalan leányukra. A múlt évben K. J. pár hétre elutazott Nagykanizsára, egyik ottani rokonuk látogatására. Nagykanizsán — a szülők távollétében — kevesebb volt az ellenőrzés, mint Kaposváron és a csinos kaposvári leány hajlamia után indulva ismeret-séget, majd barátságot kötött egy ottani gazdag agglégénnyel. Gavallér barátjával közölte K. J., hogy ő színésznő szeretne lenni és természetes, hogy az a legmesszebbmenő támogatást helyezte kilátásba. K. J. néhány heti viharos kanizsai élet után visszatért Kaposvárra és itt tovább ábrándozott a jövőendő dícsőségről, amelyhez most már sokkal közelebb érezte magát. Közben állandó postresztánt levelezést folytatott kanizsai barátjával. Teltek a napok és végül is teljesen megérlelődött K. J. kisasszonyban a gondolat, hogy megszökik hazulról és elindul a dícsőség után. Terrébe belevonta egyetlen barátját, egy kaposvári fiatalasszonyt, aki rossz családi életet élt a férjével és szívesen vállalkozott rá, hogy elmegy vele bármilyen minőségben. Megbeszéltek a dolgot és az ifjú művésznő levelet írt kanizsai barátjának és 500 korona pénzt kért és azt, hogy Dombóváron várja őt ott találkoznak és együtt fognak Budapestre utazni. A kért 500 korona pontosan megérkezett és a mellékkölt levélben az állott, hogy boldogan várakozik Dombóváron a derék gavallér. K. J. titokban összecsomagolta holmiját — véletlenül a nővére ruháinak nagy részét is a magái közé csomagolta — és asszonybarátjához társaságában néhány nappal ezelőtt megszökött hazulról, Dombóváron találkozta a nagykanizsai agglégénnyel és boldog hármashat utaztak föl Budapestre, ahol tán mint új színpadi csillag fog rövidesen tündökölni a meglépett kaposvári leány. Amikor a becsületes szülők fölfedezték a történeteket, az apa lesújtva bár, de határozottan kijelentette, hogy az ő háza küszöbét az a rossz leány többé át nem lépheti. És nem mentek a megugrott kisasszony keresésére. Nem úgy a leánnyal együtt eltűnt fiatal asszony elárvult férje. Ő kétségbeesve sietett föl Budapestre, két napon keresztül minden valamire való szállóban kereste a feleségét, de mert nem találta, belenyugodott a megváltozhatatlanba és hazajött. A boldog triumvirátus pedig zavartalanul élvezi a vidám pesti életet.

— Detektívek a határrendőrségeknél. A határrendőrségek a közel jövőben új intézménnyel bővülnek. A szolgálat érdekében külön detektív osztályt szerveznek. A detektívek a fővárosban nyernek kiképzést.

— Az eltűnt fiu körözése. Orbán József 25 éves lesencetomaji legény múlt év július havában a szülői háztól ismeretlen helyre távozott. Karácsony tapolcai főszofigabíró most elrendelte a fiu körözését az apa kérésére, ki nagy betegesen fekszik.

— Olcsó szappan csak a jó és tiszta szappan. A legjobb a „Schicht”-szappan, a „Szarvas” jeggyel, miért is az a legolcsóbb. A mai drága időben különösen arra ügyeljenek a háziasszonyok, hogy jó és tiszta szappant kapjanak, mert mássz szappanból kétszer annyit használnak el és avval a fehérműt csak rontják. Egyszeri átismítás „Szarvas”-jegyű „Schicht”-szappannal, pótol más közönséges szappannal való kétszeres bedörzsölést. A „Szarvas”-jegyű „Schicht”-szappan tisztaságáért 25.000 koronával szavatolunk. Valódi csak a „Schicht” névvel és a „Szarvas” jeggyel.

— A balatonvidéki vasut. A „Tapolcai Lapok” írja: Múlt hó 27. és 28-án volt a vasutvonal műtanrendőri bejárása, aminek megtörténte után a vasutat a forgalomnak át kellene adni. A műtanrendőri bejárás még sok hiányt talált, a melyeknek gyors pótlását rendelték el. Lázasan dolgoznak a még hátralévő munkákon, hogy a folyó hó 6-án tartandó egy újabb vizsgálatig a vonal elkészüljön, hogy folyó hó 8-án a forgalomnak átadhassák.

— Miosoda tejet iszunk. Ily című közleményünk a közönség körében élénk érdeklődést keltett. Különösen helyeselték ama óhajunkat, hogy a rendőrség rendszeresen tartson ily vizsgálatot. Nagyon fontos dolog ez, melyet nem lehet eléggé hangsúlyozni. Darányi földművelésügyi miniszter például a pozsonyi rendőrséghez írt leiratában ezt mondja: Azt tapasztaltam, hogy az elsőfoku hatóság ezen ügyben nem elégedett meg a forgalomba hozók sahlónos megbüntetésével, hanem a hamisító tejjeladás kinyomozásában is különös erélyvel és körültekintéssel járt el. az elsőfoku hatóságoknak ezért elismeréssel nyilvánítom.

— Sikkasztó segédjegyző. Somogyapáti községnek szenzációja van. Bus Lajos, a község segédjegyzője háromszor korona elikkasztása után megszökött. Somogyapáti Kenedy Károly a körjegyzője, aki azonban beteges ember és hetek óta szabadságon van. A jegyzői hivatalt ezalatt az idő alatt Bus Lajos segédjegyző teljesen önállóan vezette. Ezt a hivatalbéli nagyhatalmat a segédjegyző elsősorban arra használta föl, hogy Basal, Hatvan, Pata, Poklosi és Viszló községek bíráitól — amelyek a somogyapáti jegyzői kerületbe tartoznak — valamilyen hivatalos ürüggyel bekérte a szegényalap-pénztár betétkönyveit és azokat felvette. A sikkasztót körözik.

A kuria a színésznő feleségről.

A színészek és színésznők magánéletéről sok újságcikk látott napvilágot. A társadalom felfogása mondhatnánk külön jogokat biztosított a színészvilágnak azok magánéletében. A kuria is a napokban foglalkozott a színészek magánéletével. A döntés épenséggel nem fedi a társadalom felfogását. E kérdésben a Pesti Napló egyik minapi száma többek között a következőket írja:

„A magas kuria, a napokban színésznők magánéletével foglalkozott. A férj kérésére a tőle külön élő színésznő- feleség hibájából kimondta a válást, mert bebizonyosodott, hogy az asszony a vele együtt lakó anyja gardirozása nélkül ment el idegen urakkal nyilvános éttermekbe vacsorázni s késő éjjel járt haza. A színésznő — természetesen — az általános felfogással védekezett.

— A színésznőt — hangzott a periratban — nem szabad olyan mértékkel mérni, mint a polgári asszonyokat. Megengedett és természetes dolog, hogy hozzátartozói nélkül menjen vacsorázni. Annál inkább, mert ugyis csak pályatársai, újságírók és színészek társaságában szokta ezt megtenni.

Hálásan nyugtatva itt az újságírók és színészek kitérőtő egy kalaj álvonását, bus szívvel kell konstatálnunk, hogy a komor bíróság mégis kimondta a válást. A kuria egyszerűen arra hivatkozott, hogy a polgári világban nem történik meg, hogy az asszony egyedül keressen fel nyilvános éttermeket éjszaka s ha erre akad példa, mi sem természetesebb annál, mint hogy a férj ezt a maga ellen elkövetett és kireperálhatatlan vétségnek tekint. Már pedig az a körülmény, hogy valaki a vacsora előtt domborított is a színpadon, vagy kivágta a magas céf, ezen a felfogáson épen nem változtathat. A színésznő-feleségről a házassági jog nem rendelkezik külön és amíg ezt a hiányt nem pótolja a jövő böles és liberális törvényhozása, addig bele kell törődnie ebbe a csúf igazságtalanságba.”

A Bőr- és Lithion-tartalmú

Salvatorforrás

kétúton sikerrel használtatik
vesesebajoknál, a húgyhólyag bántalmánál és köszvényénél, a cukorbetegségnél, az emésztési és létezési szervek hurutjainál.

Húgyhajtó hatású!

Vasmentes! Könnyen emészthető!
Teljesen tiszta!

Kapható áramnyiterekedésben egy a
Sungo-Lipóci Salvatorforrás Vállalatnál
Budapest, V. Radólyrakpi 8.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* Színházi hírek. Thury Elemér szabadságról visszaérkezve ma este lép fel Romeo és Juliában. — Holnap este a Tatarjárás kerül színpadra. Ez az est lesz a társulat komikusának Heltai Jenőnek jutalomjátéka. Szerdán Cabaret előadást tartanak egy műkedvelő felleptével. — Ide tartozik az a híradás is, mely Bihari Ákos vendégszerepléséről számol be.

* A rozoga aréna. A kaposvári aréna rozoga állapotban van, amiért a szakértő bizottság csak oly feltétellel adta meg Balla Kálmánnak az engedélyt, hogy az arénát kijavíttassa. Erről írásban értesítették Ballát, ki azonban még nem nyilatkozott, hogy a javításokat megejtje-e vagy sem. Így valószínű, hogy az ideán nyáron Kaposvár színház nélkül marad, amiért az ottani sajtó erősen kifakad Balla ellen.

LE DÉLICE cigarettapapír
cigarettafüvél
mindenütt kapható.

KÖZGAZDASÁG.

A Nagykanizsai Tárházak r. t. a közeli hetekben tartja évi rendes közgyűlését. A vállalat ez idei mérlege, dacára az 1908. évi gyengébb termésnek a múlt évi keretben mozog. A nyereség körülbelül olyan lesz mint tavaly, valamint az osztalék is. A vállalatot szívesen keresi fel a kereskedő világ, nemcsak Nagykanizsáról, hanem az egész Dunántúlról.

— Városok hitelintézete. Ezt a hangzatos címet viseli az a sok kommuniké, melyet azok az urak böcsütanak ki, kik erőnek erejével városi hitelintézetet akarnak alapítani. A vállalatot 15 millió korona részvénytőkével tervezik az eddig ismeretlen alapítási mozgalom vezetői. Tizenöt millió koronával akarják a városokat kielégíteni, kisegíteni a bajból. Mintha bizony ez a végtelenül kicsiny tőke segítene valamit a városi terheken. A nagy cölhoz viszonyítva egy ily intézet gyenge alkotás. Mindenesetre érdekes, hogy a részvénytőkéket a városok adják, mintha bizony a városoknak nem kellene a pénz. Mi hisszük, hogy városunk nem fog hangzatos jelszavaknak beugorni.

A Stridói takarékpénztár igazgatósága a megüresedett könyvelői állásra Áts Jenőt, a Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár tisztviselőjét nevezte ki.

A zalaegerszegi ipartestület közgyűlése elnökké Vörös Gyulát választotta. A régi elnöknek különböző kisebb szabálytalanság miatt kellett megválnia tisztétől, melyet 15 év óta viselt. A lemondott elnököt Kovács Lászlót tiszteleti elnökké választották.

A harmadik husvizsgáló tanfolyam megnyit Nagykanizsán Kertész Lipót állatorvos vezetésével A tanfolyam négy héttig tart.

Panasz a hegyközségek ellen. Panasz merült fel, hogy a hegyközségek mit sem tesznek a szőlőkultúra érdekében és a szüretet rendszerint korai időben állapítják meg. Bár a hegyközségek önkormányzati alapon maguk intézkednek, az alispán megkereste a járási főszofigabírákat és a polgármestereket, hogy a hegyközségek működését kísérjék figyelemmel és támogassák tanácsaikkal.

A divat.

— A Divat Újság-ból —

Bár az időjárás mind mostanig szeszélyeskedett, a kalendárium szerint és most talán csakugyan, a kánikula beköszöntött. Mögöttünk a rém hosszú „idény”; lezajlott már minden hazai és nemzetközi verseny és mindenki aki csak teheti, menekül a zajos, poros fővárosból, hogy egy pár héttig a jól megérdemelt pihenőnek adja oda magát.

Vannak, a kik még nyáron sem a csendes, magányos helyeket keresik, ahol békés elvonultságban erősíthetnék a télen s a hosszú tavaszon nagyon is megerőltetett idegeiket. Mások a zajos fürdőhelyeket, látogatottabb tengeri vidékeket keresik és ezeket mind nem csupán azért sajnáljuk, mert hogy nincs igaz pihenőjük, hanem mert hogy még fokozottabban terheli őket az öltözködés, divat sok ezer gondja.

Azoknak, akik a nyaralás könnyebbik kellemesebb részét választják, a csendes pihenést elvonultságot, nem kell sokat tanácsolnunk. Egy-két könnyebb és melegebb empírszabású köntös, megfelel a házból s az erdei sétákra is. Egy szürke kabátos ruha hozzávaló néhány egyszerűbb s díszesebb bluzzal; esőköppeny, sportsapka és egy esinosabb, de a világerőse tollas kalap, teljesen elég felszerelésnek.

A ki a látogatottabb tengerparti helyeket keresi fel, annak is bőven el kell látnia magát öltözékekkel. A reggeli sétára és hűvösebb napokra kabátos ruha felel meg. Nagyon szépek készülnek vastag, bolyhos vagy bordás sevióbból mindenféle színben. Melegebb nyári napokra a vászon és piké kabátos ruhák alkalmasak; nagyon divatosak és sohasem voltak annyira színben láthatók, mint most.

A Divat Ujság minden hónapban kétszer jelenik meg. Előfizetési ára nagyon olcsó: negyedévre postán való szétküldéssel, 2 korona 70 fillér. Előfizetési legelőszertben a kiadóhivatalba intézett postautalványon lehet a Divat Ujság kiadóhivatala Budapesten, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. számú házból van.

A francia kozmetika diádala!

Ha tökéletes,

== szépídomu kebelre ==

akar szert tenni, használja az

== Elixír Lavallert, ==

amely **különleg** a legjobb és legbiztosabb szépítőszert Kézitől Lavaller Párisban; egy üveg ára 8 korona. Kapható gyógyszerárakban, drogeriákban, illatszertárakban vagy utánvételt Lavaller-depotban, Felix Parker-nél Wien, I., Karlsplatz 3.

978/1909./végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy a nagykanizsai kir. járásbíróságnak 1907. évi V. 216/1. számú végzése következtében Dr. Fuchs Elemér budapesti ügyvéd által képviselt Kunossy, Szilágyi és társa budapesti kereskedő cég javára 101 korona 50 fill. s jár. erejéig 1907. évi március hó 9-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 963 koronára becsült biciklik, varrógépek stb.-ből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagykanizsai kir. járásbíróság 1907. évi V. 216/4. számú végzése folytán 41 kor. 50 fill. tőkekövetelés, ennek 1906. évi január hó 1. napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltó díj és eddig összesen 44 korona 60 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Nagykanizsán a helyszínén leendő eszközlésére 1909. évi július hó 7. napjának délutáni 2 órája határidővel kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni. A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. LX. t. c. 120. §-a és a v. h. n. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagykanizsán, 1909. évi június hó 22-ik napján.

Maximovits György

kir. bírósági végrehajtó.

Tisztaságáért 30.000 korona kezesség.

Közbiztonság
mint
aróval!

Schicht-szarvasszappana

Beható tanulmányozások

eredményesték, hogy Schicht-szarvasszappana minden esetben — akár meleg vagy hideg, kemény vagy lágy — gyorsan és erősen habosít; könnyen hatol a szövetbe, megelőző gyorsan oldja a szennyelet, anélkül, hogy a szövetnek legkevésbé is ártalmára volna. SCHICHT-szarvasszappana teljesen

tisztá és ment maró anyagoktól; évtizedek óta egyenlő minőségben a legjobb anyagokból készült. Használata minden tisztítási célra és mindennemű mosáshoz a józan és ész parancsolata és minden háztartásban jelentősen megkönnyíti a munkát és pénzt.

Ha fáradt, ha izzad

a keze, ha izzad a lába, úgy csak szénsavas pezsgő

SICCOGENT

használjon. Az izzadság következtében föllépő kellemetlen bűzt megszünteti, a járást megkönnyíti.

1 doboz 30 fillér.

Vegyipari laboratórium

DETSINYI FRIGYES

Budapest, V., Marokkói-utca 2 szám.

Nagykanizsán kapható:

Geltoh és Graef drogeriájában
Ösengery-utca.

Be van bizonyítva,

hogy az utcai falragaszokat kevés ember olvassa, mert ritka ember töltheti az ideje utcai plakát olvasással. A kultur államokban az ujság a fő hirdetési eszköz. Ön olcsó pénzért hirdethet Zalamegye legregibb ujságjában, a Zalai Közlönyben.

Régi híres kénfürdő Horvátországban

Várasd-Teplicz

a zagoniai vasútvonal mentén

ÜDÜRHÉLY: MÁJUS-ORTYÓ-IG

1909. évi június 1. napján

utólérhetően hatású izom- és ízületi reuma, ízületi bántalmak és gyulladások vagy csonttörések okozta bénulások, csúsz, neuralgia, mint ischias stb. női bajok, bőri és titkos betegségek, krónikus vesebántalmak, hólyaggyulladás, golyva, rhaachitis, fémdyscrasia, mint ólom, higany stb. mérgezések ellen. Ivókúra: torok-, garat-, mell-, tüdő-, gyomor és bélbajok, aranyeres bántalmaknál stb. Villamos gyógy mód, massage, gyógyintézetek és szállodák minden kényelemmel. Ujjonnan épült fürdőszálloda gyönyörű lakosztályokkal, pom-ás fekvéssel és a legmodernebb berendezésekkel, kitűnő fürdőkkel az épületben, lift, villamvilágítás, elegáns olvasótermek, étterem, kávéház stb. Napfürdők, hidegvízgyógykurák zuhanyokkal és Kneipmódszerrel. Előleges megrendelésre külön kocsik kaphatók a fürdőkezelőségtől. Posta, távírda, telefon. Fürdőorvos Dr. J. Matkovic.

Prospektust ingyen és bérmentve küld a

FÜRDŐKEZELŐSÉG.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

potétká

egy régióknak bizonyult háziszor, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult készvénynek, oszónál és meghűléseknel, bedörzsolés-keppén használva.

Figyelemreztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és ógyászólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: **Török József gyógyszerésznél, Budapest.** Dr. Richter gyógyszerár az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi szétküldés.

A KI legjobban szerkesztett, teljesen független nagy napilapot járattatni óhajt, fizesse elő

AZ UJSÁG-OT!

Előfizetési árak: Az Ujság terjedelme rendszeren
Egy évre . . . K 28 — 28—32—36 oldal.
Félévre . . . 14.— Vasárnap és ün-
Negyedévre . . 7.— nep-napokon 60—
Egy hónapra . . 2.40 100 oldal.

Megrendelési cím:

AZ UJSÁG
kiadóhivatala

Budapest, VII. kerület, Rákóczi-ut
54-ik szám.

Jól jegyezd meg: csak **Ottomán-**cigaretta-papírt, vagy hüvelyt hozz és ne engedd magad hasonló kinézésű silány minőségű utánzatoktól **tévutra** vezetni.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön délután.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.
Hirdetések díjazás szerint.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket, hogy az illető postahivatalnál az előfizetés megújítása iránt lehetőleg gyorsan sziveskedjenek intézkedni, hogy a lap küldése fennakadást ne szenvedjen.

Szüneti gyermektelep.

— Az emberbarátok figyelmébe. —

(v. h.) Ismét valami jóléti intézmény! Hát ez a mi szegény társadalmunk még mit nyújtson? Túrhetetlen már amugy is a társadalmi adó és most még gyermektelepre is adózzunk? Könnyű az újságíróknak eszméket fölvetni, mert a papiros türelmes, de honnan vegye a polgárember azt a sok pénzt mindezt fizetni. Az eszme az száll mint a kőd a vizenyős talajból! Így elmélkednek Kovácsék meg Horváték is, ha e cikkeknek csak címét is olvassák és haragosan félre teszik a lapot. És mégis kedves olvasó, a mi általunk fölvetett eszmét valóra lehet váltani. Satnya, beteg, szegény gyermek a mi városunkban is van és amíg mi a lomnici palace-szálló teraszán vagy az ostendei gáton vagy az ischli esplanádon sétálunk és figyeljük a selyem aljak suhogását, vagy Goerz-binoklin át nézzük a fürdőző ostendei high-life-ot, addig a kicsi Kanizsán sok gyenge, üdülésre szorult gyerek a nyár perzselő hőségében, Kanizsának joggal rettegett porában nyaral s gondos ápolás nélkül elhervad, mint a fű.

Harminc évvel ezelőtt egy szegény lelkipásztor, Brion, a kies fekvésű Zürichben, mint hitszónok működött, Zürich gyönyörű nyári város. Megigézden pompáznak a kéklő zürichi tavak környékező tavak. De ennek a szép városnak szűk utcái is vannak, hol a szegénység tanyáz, vannak gyárjai, hol gyermekek dolgoznak és levegő után kapkodnak. És Brion harminc évvel ezelőtt 68 szegény beteges gyermeket gyűjtött maga köré és elvonult velök Appenzell hegyei közé, hogy onnan 4 heti üdülés után vérükben felfrissítve, tagatább mellkassal és piros arccal visszahozza őket Zürichbe. Ez volt az első szüneti gyermektelep. Brion kopogtatott a gazdagok ajtaján gyárosoknál és vállalkozóknál kéregetett és a gyűjtött pénzen 68 gyermeknek megszerezte a nyári tartózkodás örömeit.

A mi városunk közelségében terül el a sokat magasztalt Balaton. Mint kicsi lovagvárak szegélyezik partjait tornyos villák és büszke urilakok. Irigykedve tekint ki a száguldó gyorsvonat ablakán, különösen nyáron. erre a gyönyörűsége az utas, áhítva a bodros vizet. Ez a Balaton a mi szüneti gyermektelepünk helyszíne. Budapestnek Lellén van nagy gyermektelepe. Nekünk lehetne Keresztúron, Szárszón. Szemesen. Tíz-tizenöt gyerekkel meg lehetne kezdeni, el lehetne őket helyezni jóra való földmivelőknel, a hogy az állami gyermekmenhely kihelyezi ápolójait. De kár, hogy a Vidornék, Boérnek, Szekeresnek nem sokasodnak meg! Az őrangyalok védő keze kiterjedne akkor ezekre nyáron az utca porában játszó satnya, vézna, fejletlen gyermekekre is. akik nap és víz, levegő és erdő után sovárognak.

Nehéz minden emberbaráti és jóléti intézmény kezdeményezése, de ha csak 5 igazi emberbarát van valamely községben, már az intézmény kezdeményezése sikerrel járhat az életre való eszméket még a közöny sem ütheti agyon. Az eszme pihenhet, de a feledékenység tengerében el nem merül. A szüneti gyermektelep korszaka is fel fog virradni. A mi népfürdőt teljesen nélkülöző városunkban a kisdedeink annál inkább vannak ilyen telepre reáutalva, mennél mostohábban bánt el a természet a várossal.

Értesítők.

I.

Hiába írják, mondják, hogy az iskolai Értesítők értekezéseit nem olvassa sem a diák világ, sem a nagyközönség, nem lehet azt olyan határozottsággal állítani. A közlemény válogatja. Mi mindig száraznak, értéktelennek és fölöslegesnek tartjuk az olyan Értesítőt, mely csak száraz statisztikai adatot tartalmaz, melyből csak a tanügyi hatóságok és a statisztikai hivatal szűrik le a tanulságokat, de a nagyközönség nem bajlódik általánosításokkal, csak az ismerős diákok osztályzatait nézi, ha ugyan benne vannak még.

A nagykanizsai főgimnázium Értesítőjében már évek óta mindig értékes és érdekes közlemények vannak. Az idén Pfeiffer Elek rajztanár irt: „Művészeti nevelés a középiskolában“ címmel, melyet tanár-embereknek figyelmébe szánt és olyan modern elveket, egészséges felfogást hangoztat, hogy

ha középiskoláink ugyanily szellemben működnek mind, rövid idő múlva sikerül műértő közönséget teremteni és hazánk művészi életét egészségesebb irányba terelni.

A másik értekezést Lukács József tanár utleírása adja Páris-ról és Rómáról. Színes tollal rajzolja elénk e két világ várost, hol költői szeme mindig meg tudta találni a szépet, az érdekességet az intimitást.

Fontos ujtása a főgimnáziumnak, hogy meghonosította az egyhuzamu tanítást, ami a szülők óhajlására történt.

A főgimnázium 11 osztályában (első, második és harmadik oszt. párhuzamosítva) Horváth György igazgatón kívül 22 tanár tanított 385 tanulót. A kegyesrendű tanárokon kívül 15 világi működött, kik közül kettő véglegesített tanerő, a többi jó megy mint a vándormadár. Kikerülve az egyetemből menedékhelynek tekintik iskolájukat, hova csak némelyik visz szívet is, a minélkül kárára van az iskolának és átkára a növendékségnek. Minthogy a város ez ügyet rendezni nem tudja, csak a piarista rend tagjainak szaporodásából várhatunk kedvezőbb fordulatot.

Érettségít 22 növendék tett.

Az iskola rajzaival részt vett a múlt évi londoni magyar kiállításon és a „Diploma of Honour“-t és az ezzel járó aranyérmét nyerte el. Az Értesítő statisztikai kimutatásai a miniszteri rendelet sablonjai szerint van készítve. Természetes, hogy a növendékeket felekezetiesség szerint is csoportosítják. Ezt még értjük, de hogy a növendékek nevei után mire jó annak kimutatása, hogy ismétlő, ág., ev., ref. és izr., azt igazán csak akkor nem hibáztatjuk, ha kényszerítő min. rendeletből történt. Mert főgimnáziumunk példás, elfogulatlan szelleme ezeket a nyomtatott megkülönböztetéseket különben nem igazolja.

Az iskolának három könyvtára van: Tanári, ifjúsági nagyobb és ifjúsági kisebb. Ezek 55, 100, 41 kötettel gyarapodtak ez évben. Iskolai ünnepet az év folyamán hatot rendeztek.

Nagyszámú ösztöndíj alapítványához ez évben két új csatlakozott. Deák Ferenc nevére 5000 koronás és Hám József kegyesrendi tanár emlékére az 1881. évben érettségít tett növendékek 220 koronás alapítványa.

A Zalai Közlöny

Szerkesztősége és kiadóhivatala

Deák-tér 1. sz. alatt van.

VELMA SUCHARD

Nyersen való
evésre
páratlan.

Kereskedők a vádlottak padján.

— Saját tudósítónktól. —

Nagy feltűnést keltett annak idején a nagykanizsai Piri és Horváth divatárú cég bukása. Az üzletet Piri Ernő 26 éves és Horváth János 23 éves kereskedők 1907. évben alapították. 1908. január végén a cég fizetéseképtelen lett, melynek végeredménye a csődnyitás, melyet a nagykanizsai kir. törvényszék 1908. március 18-án rendelt el. A megejtett vizsgálat oly súlyos adatokat derített ki, hogy március 26-án letartóztatták a cégtársakat és csak ápr. 10-én bocsátották őket szabadon. Mikor Piri Ernő és Horváth János cégtársak — így szól a vád — látták, hogy fizetéseképtelenségbe kell jutniuk, Sebők Béla csurgói téglagyári igazgató közvetítésével háromezer korona értékű árut eladtak Erdős Arnold csurgói fűszer és vaskereskedőnek. Ugyancsak a fizetéseképtelenségi időszakban vett a cégtől árut Moreno Henrik budapesti nagykereskedő a „Maradék nagy áruház” tulajdonosa 40—50 százalékkal olcsóbban beszerzési áron alul. Piri és Horváth cég a könyvekbe ezen eladásokat nem vezette be, bár üzletkörüket a kisipar körét túlhaladta, ami tehát a könyvvezetés szükségességét vonja maga után. Az eset a hitelezők körében nagy izgalmat keltett, mert a cég 11 havi fennállása alatt mintegy százezer korona hitelt vett igénybe és ezenkívül még magán uton mintegy 15000 korona szivességi kezességet szerzett Nagykanizsán. A nagykanizsai kir. ügyészség Piri és Horváth ellen a btk. 414. §. 1. és 4. pontjaiba utköző csalárd bukás büntette, Sebők Béla és Erdős Arnold pedig csalárd bukás büntetésében való bűnrészesesség miatt emelt vádat. Moreno és segédje Pásztor ellen a kir. ügyészség kellő bizonyítékok hiányában nem vette át a vád képviselőt, azonban a károsultak átvették a magánvádat Moreno és társa ellen is.

Ez az ügy tegnap került tárgyalásra a nagykanizsai kir. törvényszék előtt Kenedy Imre elnöklésével. Szavazó bírák Fischer József dr. és Gyenes Sándor. Közvádoló Jureczky Iván kir. ügyész, a pótmagánvádat Márkus Adolf dr. budapesti és Friedl Ödön nagykanizsai ügyvéd vette át. A sértettek Sebőstény Lajos nagykanizsai ügyvéd tömegfogadónok és Rothschild Jakab dr. ügyvéd, a Wiener Creditoren Verein nagykanizsai képviselője képviselték. Védők: Bród Tivadar dr., Bartha József dr., Hajdu Gyula dr., Schwarz Adolf dr. nagykanizsai és Guthi Soma dr. budapesti ügyvéd.

Piri Ernő vallomásában megerősíti korábbi állításait. Bűnösségét beismeri, de evvel Sebők Bélát okolja. Amikor elmondta Sebőknek — így vallotta — bajukat, Sebők ajánlkozott is egy vevő szerzésére, amit meg is tett.

Körülbelül így vallott Horváth is.

Sebők, Erdős, Moreno és Pásztor tagadták a terhükre rótt bűncselekményt.

Piri szembesítések szemébe mondta Sebőknek ő a megfontolja, ő bujtogatta fel. Sebőköt — érthetően — kellemetlenül érintette Piri vallomása, amiért többször erősen kifakadt Piri ellen.

Délután következtek a tanuvallomások, kik közül Heisler Ignác, a Piri és Horváth cég volt segéde és Piri neje terhelően vallottak Sebők ellen.

Piriné azt mondja, hogy Sebők többször fentjárt lakásukon és néki is mondtotta, hogy bírja rá férjét az áruk eladására. Az asszony esküdt tett vallomására.

Heisler Ignác többször látta, amint Sebők főnökeivel félrevonulva az üzletben titkosan tárgyalt. Őt is megeskették.

E vallomások hatása alatt Jureczky kir. ügyész Sebők elleni vádját, felbujtás büntetésére módosította.

Majd hosszabb jogi vita volt a védők és az ügyész között a könyvszakértői vélemények felolvasása miatt.

A törvényszék végül úgy határozott, hogy az ügy hitese budapesti könyvszakértőit beidézi és emiatt a főtárgyalást hétfőre napolta el.

A bizonyítási eljárás befejezése után kir. ügyész újból kijelentette, hogy Moreno és segédje ellen a vádat nem veszi át.

A hétfői tárgyaláson először a könyvszakértőket fogják meghallgatni, azután lesznek a perbeszédok. A hétfői déli órákban valószínűleg ítéletre kerül a sor.

HIREK.

Egy esztendő megmentése.

Időszertű egy olyan tervvel foglalkozni, a mely most került felszínre és az utánunk következő nemzedékre vonatkozik.

Egy fővárosi iskolaszék elnökéhez egy felterjesztés érkezett, a melynek az a tartalma, hogy mentünk meg egy esztendőt gyermekeink életéből. Most ért véget az iskolaév és tehát most időszertű erről beszélni. Az az év, a melynek megmentéséről szó van, a zsenge gyermekek játékéva. Az iskolakötelezettség jelenleg a hatodik életévben kezdődik. Az a pedagógus, a ki ezt a felterjesztést tette, azt állítja, hogy ebben a rohanó korban, a mikor a sietségtől és az életküzdélemtől mindenki veszedelmesen ideges, a gyermek a hatodik életévben még teljesen fejletlen. Testileg, lelkileg az. Nagyon is szüksége van még egy esztendei játékra, mozgásra, fejlődésre. Ez esztendő alatt annyira kifejlődik, hogy az élet küzdelmeivel szemben jobban megerősödik. Kezddőjék tehát a tanulási kötelezettség a hetedik esztendőnél.

Nagyon rossz kifogás az, hogy nem lehet az egyént megfosztani az egy évvel előbb való érvényesüléstől, nem lehet elvenni a munkaidéjéből egy esztendőt. A ki egy évvel később végzi iskoláit, az egy évvel elkésik az érvényesüléstől.

Ha az iskolakötelezettség a hetedik életévben kezdődik, akkor játszva végezheti el a gyermek az első és a második osztályt egy év alatt. A tananyag aránylag oly kicsiny, hogy a kifejlődött gyermek megerősített nélkül végezheti el a második és első osztályt egyszerre.

Igy lehet megmenteni a gyermeknek egy esztendőt a legdrágább idejéből a nélkül, hogy elvesztene egy évet a munkaidéjéből és érvényesülési idejéből.

A terv nagyfontosságú, annyira belenyulik a felszűrődő nemzedék jövőjébe, hogy minden pedagógusnak, a ki komolyan fogja fel hivatását, köteles sége ezzel a kérdéssel behatóan foglalkozni. Az argumentumokat pro és kontra mérlegelni kell és mindent jól fontolóra kell venni, mielőtt döntenek. (M. E.)

— Szerkesztőségünk köréből Villányi Henrik dr. lapunk eddigi főszerkesztője és kiadótársa e tisztségéről lemondott, de mint szerkesztő továbbra is megmarad a Zalai Közlöny kötelékében.

— Az esküdtzék helyettes elnöki tiszte Weber Károly halálával megüresedett. A pécsi tábla elnöke, mint a hivatalos lap keddi száma közli. Knorr Kálmán kir. törvényszéki bírót rendelte ki helyettes elnöké.

— Tanácsülés. Nagykanizsa r. t. város tanácsa holnap délután gyűlést tart.

— Velencei est a Balatonon. Vasárnap, a hó 11-én Keszthelyen a Balatonparton a fürdővendégek szórakoztatására fényes kiváltságú velencei estét rendeznek. Akik azt az estét látták, mikor az új-ágyírókat látta a város vendégül, mesés szépségű látványosságot várnak most is.

— Katonavilág Nagykanizsán. A Nagykanizsán tartandó ezredösszpontositás és dandárgyakorlat a tegnap napon kezdetét vette. Tegnap délelőtt érkezett honvédezdünk fiúmei százada és a körmei zászlóalj. A 19-es honvédek kaposvári

2 zászlóalja és a pécsi 2 zászlóalj délután érkezett. Megérkezett a 17-ik székesfehérvári honvédegyalozred zenekara is. A dandárgyakorlatokra főbb tisztiztek fognak ideérkezni. A katonák érkezése mozgalmalás képet adott az utcáknak. Különösen nagy érdeklődést keltett a 19-esek gépfegyver osztálya. A katonazenekar itt állomásozása alatt többször ad ténzenét.

— A balatonvidéki vasut megnyitási ünnepe ma van, melyre leutazott a kereskedelmi kormány képviselőjében Sztérynyi államtitkár. A megnyitáson Zalamegye is képviselve van.

— Élelmiszer a gyümölcs, vagy nyálánkság? Kaposvárott szabályrendeletet alkottak, melyben megtiltották a kofáknak az élelmiszer elővásárlást. A kofák most terjedelmes beadványban fordultak a városhoz. Legfőbb kifogásuk az ellen van, hogy a szabályrendelet a gyümölcsneműkre is kiterjeszti az elővásárlási tilalmat. A beadványban azt fejtetik, hogy a gyümölcs nyálánkság. Mivel pedig a gyümölcs nyálánkság, nem sorozható az élelmiszerek közé a ilyenformán az elővásárlási tilalom nem vonatkozhatik a gyümölcsre is. A probléma, amelyet beledobtak a levegőbe mindenestre érdeke és Kaposvárott várakozással tekint mindenki a legközelebbi városi közgyűlés elé, amikor is meghozzák az elvi jelentőségű döntést: vajjon a gyümölcs élelmiszer-e vagy — nyálánkság?

— Fürdő-könyvtár Keszthelyen. Sági János a balatoni kultusz legteljesebb harcosa dícséretes intézkedéssel kedveskedett a keszthelyi fürdővendégeknek. Lenn a Balatonnál szép ingyenes könyvtárt rendezett be, mely eszelekedetével Keszthelyt egy fokkal ismét a balatonparti fürdők fölé emelte.

— Iskolai kirándulás. A sümegi állami reáliskola növendékei a napokban tanulmányuton voltak Pozsonyban és Budapesten. A kirándulók vezetője Horváth Endre dr. volt.

— Utépítés és hidépítés. A városnak két kérelme teljesült e héten. A Teleky-utat szélesíteni fogják, a Temetői hid építését a közel jövőben megkezdik. Mindkét dolog egy kis lépés a város fejlődésben.

— Egy erkölcsös főkapitány. Az aradi főkapitány rettenetesen erkölcsös ember. Egy Aradon közismert szobrász egy templom számára készít két Mária szobrot. A szoborhoz modellek is kellenek s a szobrász szerződötetett is két leányt modellek. Ebbe szolt bele a főkapitány. Maga elé citálta a két modellt a kijelentette előttük végzését, hogy eltoloncoltatja őket. Indokokat is olvasott fel: egyiküknek sincs állandó foglalkozása. A modell-állást — ugymond a főkapitány — kenyérkeresetnek nem lehet tekinteni, mert egyrésztől erkölcsileg kifogásolható, másrészt azon körülmény, hogy a modellek a szobrásznál állandóan lakásban laktak, kizárja a tisztán művészi célból való érintkezést. A rendőrség nyomban el is toloncolta a két leányt.

— Öngyilkos urileány. Keszthelyről jelentik lapunknak: Dr. Vueskies főgimnáziumi tanár 22 éves nővére szerdán itt agyonlőtte magát. Rögtön meghalt. Az öngyilkosság híre nagy feltűnést keltett, mert okát nem tudják.

— A katonai céllövés versenydíjai. A nagykanizsai 20-ik honvédegyalozred július 17-én céllövést tart. A céllövés versenydíjait a katonaság az előnyösen ismert Berényi József és fia ékszerésznél szokta vásárolni. A csinos versenytárgyakat a cég kitette kirakatába, hol sokan szemlélik a cégtársak izlését dícsérő árukat.

— Varassd-Teplíc fürdőt az idej fürdőszonban eddig 7167 fürdővendég látogatta. A fürdővendégek névsorában több kanizsai nevet látjuk. A fürdőt messze vidékről látogalják.

— Vizgyűjtőbe fult. Badacsonyládbiban Szántó József mult hétfőn a hegyoldalon lévő vizgyűjtőhöz ment, hogy marháinak vizet merítsen, miközben elcsuszott és a vízbe esett, honnan már csak holtestét húzták ki.

— Tűzvész. Kerkakálófán Varga Anna háza pénteken kigyuladt és az összes melléképületekkel együtt 10.000 korona értékben elégett. Az a gyanu, hogy gyújtogatás történt, miőt is a hatóság szigorú vizsgálatot indított ez ügyben.

— **A főgimnázium építése.** A főgimnázium építésének ügye ismét egy lépéssel előbbre jutott. A napokban lett jogerős Nagykanizsa város ama határozata, melynek alapján megbizta majd Jámor és Bálint budapesti műépítészeket a gimnázium első tervének kidolgozásával. Ez a megbízás eddig azért késott, mert egy városi képviselő a képviselőtestület határozatait megfellebbezte. A jelekből ítélve most aktuális lesz a szkecek elkészítése, melyet az építési bizottság és a rendfőnök fognak átvizsgálni. Ha a vázlat rendben lesz, akkor elkészítik a végleges építési tervet, melynek keresztül vitelére még az idén ősszel kiírják az árlejtést. Az építkezést valószínűleg a jövő év tavaszán kezdik meg. Itt említjük, hogy a gimnázium építési költségre beérkezett ajánlatok a miniszteriumban fekszenek, ez azonban nem késlelteti az említett munkálatok keresztül vitelét.

— **Oselédotthonok.** Raffy Pál miniszteri tanácsos, az állami gyermekmenhelyek országos felügyelőségének igazgatója, vidéki cselédotthonok létesítését tervezi. Az elsőt Eperjesen teremtették meg, most mint hírlík Kaposvárra tervezik a másodikat. A cselédotthonban tizenhárom és tizenöt év közötti fiatal leányok találának otthonra, akik gondos felügyelet alatt nappal szolgálatba mennek, az éjjelt pedig a cselédotthon házában töltik. A leányok egy része nem állna szolgálatba, hanem ipari munkára képeznek ki őket. A felügyeletet a nőgyógyászok gyakorolják és az állami gyermekmenhelyek felügyelősége nevezi ki a cselédotthon igazgatóját.

— **Az 1909-ik első félévnek** elteltével a Pesti Hírlap, hazánk legelterjedtebb és legnagyobb terjedelemben megjelenő lapja, kibocsátotta szokásos előfizetési felhívását. Megtudjuk ebből, hogy a Pesti Hírlap ez évben is rendkívüli kedvezményben részesíti előfizetőit, akik karácsonyi ajándékkul kapják a Pesti Hírlap nagy képes naptárát, egy egész évig használnak forgatható, valódi almanachot, gazdag szépirodalmi és közhasznú tartalommal és a legérdekesebb képek egész tömegével. Másik rendkívüli kedvezmény, hogy a Pesti Hírlap előfizetői féláron rendelhetik meg a legjobb divatlapot, a Szabóné-Nogáll Janka szerkesztésében megjelenő Divat-Salont. Hogy a Pesti Hírlap egyes mindennapi rovatai: Esti levelek, Mindennapi problémák, Vidéki esetek Szerkesztői üzenetek — valódi specialitások, melyek egy más lapban sem találhatók, azt már a művelt magyar olvasóközönségnek mondani is felesleges. Műszaki újdonságok, kertészeti közlemények egészítik ki a Pesti Hírlap speciális rovatainak sorozatát. Szóval a politika és társadalom napi eseményeinek megbeszélésén kívül eredeti és külföldi regények, elsőrangú szépirodalmi írók tárcái, mulattató és hasznosan oktató közlemények teszik a lapot általánosan kedvelt olvasmányává a művelt magyar közönségnek. S habár ma elismerten leggazdagabb tartalmu napilap, az ára ugyanaz, mint a félennyit sem nyújtó egyéb napilapoké: negyedévre 7 kor., egy óra 2 kor. 40 fillér. A Divat-Salonnal együtt negyedévre 9 korona. Kiadóhivatala: Budapest, Váci-körút 78.

— **A Berger-féle gyógy és higónikus szappan** 1868. óta van forgalomban. A legátvalóbbi országokban használják, mert a szappan nagyon hatásos. Mint fertőtlenítő szappant a Berger-féle kátrányszappant használják. Mint nélkülözhetetlen mosó és fürdő szappant mindennapi használatra a Berger-féle glicerín kátrányszappant használják. Az összes gyógyszerzappant Magyar Osztrák monarchia.

— **Egy hírneves sanatorium ismertetése.** Az idei szezonban mind tömegesebben keresik fel az anyira kedvelt, gyönyörű fekvésű és erdimentes gyógykezeléséről hírneves Park-Szanatoriumot. Ez a sanatorium közvetlen a főváros közelében, Dunaharaszti (Pest megye) fekszik és kiválóan ajánlható azoknak, akik morfinisták, alkoholisták, vagy idegbetegek. Dacára annak, hogy a lakosztályok a legmodernebb eleganciával és a legkényelmesebben vannak berendezve és minden vendég betegsége természetéhez képest dietikus étkezést folytat, az igazgatóság nagyon szolid árak mellett veszi fel a jelentkező betegeket. Mindenki, a kinek ilyen gyógykezelésre szüksége van, forduljon bizalommal az igazgatósághoz, melynek pontos címe: Park-Szanatorium Igazgatósága, Dunaharaszti (Pest megye) és díjtalanul kap prospektust és felvilágosítást.

— **A világ legszebb kávéháza.** Ez a név joggal illeti meg a pazar fényvel berendezett Francsis kávéházat, a mely Budapesten az Andrassy-úton, a főváros legszebb látványosságára. Vidékiek, ha Budapestre jönnek, el nem mulasztják a kávéházat felkeresni és annak pompájától el vannak ragadtatva. Esténként elsőrangú cigányzene szórakoztatja a közönséget és pártját ritkító ételeket és italokat szolgálnak fel, igen szolid árak mellett.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* **Bihari Akos Nagykanizsán.** Bihari Akos színész, a nagykanizsai közönség tehetséges ismerőse, ki eddig a Vigaszínházban volt szerződötve, az eddigiek szerint három estén át fog szerepelni a nagykanizsai arénában. Ma este a Biborosban lép fel. Ezenkívül a Tolvajban és a Tanitónóban fog szerepelni.

* **Romeo és Julia** szerelmes megható története még mindig vonzza a közönséget. Shakespeare tragédiája örökbecsű, bár az ilyen előadás, mint a hétfői még a „patinás” darabnak is árt. A rendezői cezuza nagy kihuzásokat eszközölt. Az előadás ennek ellenére is nehezen gördült, aminek okát a szerep nem tudásban találjuk. Észrevehető színváltozásokat mellőztek, ami a kis sikernek is kárára volt. Romeo szerepét Thury játszta. Juliát Thurné alakította elég találóan. Szóke Sándor kis szerepében is sikert aratott.

* **Heltai Hugó jutalomjátéka.** Az aréna népszerű komikus, Heltai a Tatárjárást választotta jutalomjátékául. Wallerstein szerepében sok derűs perccel szerzett Heltai a megjelent szép számú közönségnek mert, ha ő sikerre „utazik” ezt el is éri, mert nem törődik azzal, ha játékával egy kis tűzbe csap át. A többi szereplő igyekezett az est sikerét emelni. Parlagi (Mogyorósi önkéntes) mint mindig, ezúttal is temperamentumosan játszott. Zajos tapsot kapott. Szilágyi alakítása (Lohonyai altábornagy) nem volt teljes gondossággal kidolgozva. Nem is aratott oly sikert, mint például tavaly Fehér Gyula. Pintér Imre fáradtan, kedvetlenül játszta szerepét, amit Pintértől nem szoktunk meg. Jók voltak Berczik, Szóke, Somogyi, Hajagos bakanótáját érzesel, hangulatosan énekelte.

* **Kabaré est.** Tegnap kabaré est volt az arénában, körítve két egy felvonással. A direktor valószínűleg úgy okoskodott, hogy a kabaré csak drága helyárak mellett élvezhető ezért a páholyok és az első két földszinti sor árát husz százalékkal felemelte. Ennek okát sokan kutatták, de magyarázatát sem az előadás előtt, sem után nem tudták megadni. A felemelt helyárakat a közönség akkor találta volna indokoltnak, ha tényleg rendkívüli kiadásai lettek volna a direktornak. Így azonban érthetetlen volt az áremelés. Az est sikerében Thury, Heltai, Pintér, Parlagi vettek részt. Érdeklődést keltett Reinitz Aurél műkedvelő fellépése, ki mint zsonglór és táncos mutatkozott be. Ezenkívül a kanizsai társasélet néhány tagját „gyors rajzolta”. Reinitz fellépését jelenlévő nagyszámú ismerősei tüntető tapsal honorálták, de voltak olyanok is, kiknek az a véleménye, hogy az éfajta produkció nem szinpadra való. Egyebekben Reinitz a bemutatott dolgokban nagyon talentumos.

* **Egy szinpadai jelenet.** A „Tatárjárás” harmadik felvonásában történt ez a jellemző jelenet. Mikor Lohonyai tábornok (Szilágyi), Lörenthei főhadnagyot (Pintér Imre) raporton lekéztette, a kulisszák mögött kellemetlen, bántó zaj, diskurálás volt. A raport után a szereplők bejönnek a szinpadra megtudni mi történt. Ekkor mondta Pintér a hölgyeknek: — A hölgyek ugyiltszik türelmetlenül vártak künn és hangosan diskuráltak, amit meg is fognak banni.

A közönség nagy része nem vette észre e beszövést, csak a jobb első páholyban ülő egyik szinügyi bizottsági tag figyelte meg Pintér kifakadását és élénken helyeselt.

Mi a magunk részéről csak azért emlékezünk meg erről a szinpadai jelenetről, mert a fegyo lem

hiányt mi is többször tapasztaltuk, azonban nem akartuk szóvátenni. Az ilyesmi azonban annyira meggyökeresedik, hogy mi is kénytelenek vagyunk Kövessy direktor figyelmébe ajánlani e sajnálatos jelenséget. Pintér kifakadása jogos volt. De igazság örzésünk és pártatlanságunk annak kijelentésére is készlet bennünket, hogy az ilyen dolgok elintézését nem szeretjük a szinpadon. Pintérnek, a rendezőnek módja van jogos kritikáját más módon gyakorolni, bár ismétéljük: értjük Pintér kifakadását. Mi hisszük, hogy Kövessy igazgató a közönség pártfogását méltányolja és teljes szigorral fog a szinpadon rendet teremteni.

* **Vidéki szini szerződötések.** A vidéki szintársulatok igazgatói a jövő téli évadra most állítják össze társulatukat. Kövessy Albert szintársulatánál is nagy változások lesznek. Mint hírlík a társulat legjobb erői távoznak Kövessytől. Így elmegy Thury pár, Parlagi Kornélia, Pintér Imre, Tóth Ilona. Kövessy Albert egy budapesti könyvnyomatos jelentése szerint a következőket szerződötötte: Hidy Irén szubrettet, B. Fábán Linka koloratur-énekesnőt, Kovács Hanna szubrett-énekesnőt, Nagy Sándor szerzemesszínest, Faludy Károly tenoristát, Lévy Elemér jellemszínészt, Lehel Károly karmestert, Kertész Istvánt, Sándor Ilonkát és Józsa Lajost.

A Bőr- és Lithion-tartalmú

Salvatorforrás

Künnő sikerrel használtatik

vesebajknál, a húgyhólyag bántalmainál és köszvénynél, a cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál.

Húgyhajtó hatású!

Vasmentes! Könnyen emészthető!

Teljesen tiszták!

Kapható áruházi és kórházi rendeléseken vagy a
Singer-Lipóczy Salvatorforrás Vállalatnál
Budapest, V. Rudoifrakpart 2.

KIS HIRDETÉSEK.

Egy jóra való fiatal iparos sürgősen megismerkedne tisztességes 25—28 éves leánnyal. Házasság nincsen kizárva. Ajánlatok „H ú s ó g” jelige alatt Posterestante Zalaszentalázára küldendők.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régióknak bizonyult háziszor, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvénynél, eszútnál és meghűléseknel, bedőzölésékképpen használva.

Figyelmeltetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és úgyasólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

DE Richter gyógyszerár az „Arany orosházhoz”,
Prágában, Elisabothstrasse 5 nou.

Mindennapi szétküldés.

KÖZGAZDASÁG.

A Muraközi pezsgőgyár r. t. Osak-tornya most tette közzé első évi mérlegét. — A 150,000 korona részvénytőkével mintegy 8000 kor. nyereséget értek el. A részvénytőkéből 60,000 koronát ingatlanba fektettek, ami aránylag óriási összeg. A társaság „Animó” pezsgőkészlete 98,000 korona. Az adósktól 50,000 koronát követelnek, ezzel szemben a vállalat tartozása 69,000 korona. A vállalat tőkeszegény, ezért akarták a részvénytőkét a minap felemelni. A közgyűlés, mint egy ottani lapban olvassuk utasította az igazgatóságot, hogy a felemelési tervezetet rendkívüli közgyűlés elé terjessze. Annak okát nem tudjuk, hogy miért nem emelte fel a rendes közgyűlés a részvénytőkét, mikor ez a tárgysorozat már szerepelt. Ez a határozat szokatlan, ami magyarázatra szorul. Az igazgatósági jelentés megemlékezik arról, hogy a közönség egy új kevésbé ismeretes pezsgőfaj iránt aversióval viselkedik, ép ezért a „bevezetés” nagy munkával és költségel jár.

A vasutért. A sümeg-csabendek-deveseri vasut miatt az érdekelt községek erősen szervezkednek s a miniszterhez közös folyamodást adnak be.

Kaposvár nagy kölcsöne. Kaposvár város 1,200,000 korona kölcsön felvételét tervezi. A városi tanács megbizta a polgármestert ajánlatok beszerzése végett.

Rendelet a pótvásárokról. A belügyminiszter ma rendeletet intézett Zalamegye alispánjához, amelyben kijelenti, hogy ezután a pótvásárokról engedélyezése iránti kérelmeket csak az esetben veszi érdemleges tárgyalás és jelentés alá, ha a kérelem csatolt jelentés határozottan kitünteti, hogy az országos vásár elmaradásának állatjárvány vagy mi egyéb körülmény volt az oka.

EGY OKOSFEJ

MINDENKOR HASZNÁLJA A

DR. OETKER FÉLE SÜTŐPORT VANILIACUKROT PUDDINGPORT

A 12 FILLÉR

MILLIÓSZOROSAN ERVENYESÜLT. VÉNYEK DIJMENTESEN KAPHATÓK MINDEN DROGÉRIÁBAN, UGYMINT MINDEN JOBB FÜSZER ÉS CSEMÉKE ÜZLETBEN, VAGY KÖZVETLENÜL DR. OETKER A. KÉPVISELŐJÉNél, PALLAS ÉS TÁRSA CÉGÉNél, BUDAPEST, V. HOLD-UTCA 9.

ELADÁSI HELYEK: Fesselhofer József, Geltsch és Gráf. Rosenfeld Adolf fiak.

Mérleghitelesítés
Mérlegjavítás
Mérlegkészítés.

A „Mérleghitelesítésről” szóló törvény életbelépése alkalmával, van szerencsém a n. érd. közönséget értesíteni, hogy műhelyemben mindenféle mérleget,

u. m. karos (balance, egyensúly) tizedes, százados, toló, súlyos (skála) marha- és hídmérleg, valamint waggon mérleg és súlyok javítását gyorsan és pontosan eszközlöm a legújanyosabb árak mellett. **Minden mérleget műhelyemből hitelesítve szállítok el**, úgy a műhelyemben javítottakat is.

A javítás végett hozzám be nem szállított mérleg javítására vidékre is elsőrendű munkáimat küldöm.

A mérleg pontosságáért kezességét vállalom.

Munkáim az ország elsőrendű mérleggyárainak csoportvezetőiből vannak összeállítva.

A n. érd. közönség megbizását kérem.

Kohn Samu
épület-, műlakatos, drótfonógyáros és mérlegjavító.

Nagykanizsa, Magyar-utca 3 szám.

Pozsonyi Elektrotechnikai szakiskola

Vallon-utca 14.

Ezen szakiskola kiképez oly fiatal embereket, kik vagy mint elektrotechnikusok vagy mint villamos telepelevezetői és hivatalnokai működni kívánnak. Szükséges előképzettség 3—4 közép- vagy polgári iskola. Tanulmányi idő 2 év. Értesítő és bármilyen felvilágosítás ingyen s bérmentve küldetik. Az egyévi önkéntességi jog külön előadások hallgatása által megszerezhető.

Az igazgatóság.

Gyógyfürdő GLEICHENBERG Stájerország.

Klimatikus gyógyhely.

Nyári üdülőhely.

Gyógyjavallatok: légzőszervek mindennemű katarussai, kiütések, bőrkeményedések, tuberkulózis (csak kezdő stádiumban vagy megállapodott, nem terjedő, régi), tüdőgyulladás, nehéz légzés, arterioskleroze, tüdőbillentyűhibák, skrofulose, hólyaghurutok, csusz és reumatizmus, női bajok, idegbántalmak, lábbadozó betegeknek.

Teljes gyógyszerkészlet mindennemű kórtünetekre Világhírű gyógyforrások.

Idény: május 15-től szeptember 30-ig.

Prospektusokat küld és felvilágosításokkal szolgál a fürdőigazgatóság.

3245/tk. 909.

Árverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Ács Mihályné szül. Szél Mária gelsei lakosnak Ács János elleni közösség megszüntetési ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó s a gelsei 515. sz. tjkben 245/b hrsz. alatt felvett ház és udvar 853 korona becsértékben Ács János utóajánlata folytán 1909. évi augusztus hó 3-ik napján d. e. 10 órakor Gelse község házánál Dr. Weisz Lajos felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános bírói árverésen eladatulni fog.

Kikiáltási ár 1140 kor. 70 fill.

Az utóajánlat akkor is kötelező, ha az ajánlattevő az árverésnél meg nem jelent.

Ha az árverésen az utóajánlatnál nagyobb igért nem tétel, az ingatlan az ajánlattevő által megvettnek jelentetik ki.

Az újabb árverés költségeit a vevő az igért vételáron felül köteles fizetni.

Az árverezni kívánók tartoznak a kikiáltásir 10%,-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Nagykanizsán. 1909. évi június hó 12-én.

Ha fáradt, ha izzad
a keze, ha izzad a lába, úgy csak szénsavas pezsgő

SICCOGENT

használjon. Az izzadás következtében föllépő kellemetlen **bűzt** megszünteti, a járást megkönnyíti.

1 doboz 30 fillér.

Vegyipari laboratórium
DETSINYI FRIGYES
Budapest, V., Marokkói-utca 2 szám.
Nagykanizsán kapható:
Geltsch és Graef drogériájában
Csengery-utca.

1868 óta forgalomban. Berger-féle gyógy-kátrány-szappan,

mindennemű bőrkütegek

ellen, nevastelen 1000 pikkeltőmör, előeli kötegek, egyenlőlen orr-nyirok, ótvár, lagydag, libizadás, tej- és csatlakozás ellen. A Berger-féle kátrány-szappan tartalmazza a kátrány-szappanokhoz képest minden egyéb, s kerekre telített szilícium-kátrány-szappanoktól lényegesen különbözik. Széles bőrbetegségek elleni alkalmasítást s kátrány-szappan helyett a

Berger-féle kátrány-kénszappan.

Mint minden kátrány-szappan az arabos szappanoknál tisztább, s a gyermeknek alkalmasított lejtőszappan elleni tüdő-mulhatlan bőrtisztító, második s fődózs-szappan, mindennap használhatatlan szappan.

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan

80% glicerín-tartalommal és finom illattal. Mint kiváló törpe- és kóros kóros-nyirok használhatatlan szappan.

Berger-féle borax-szappan

kütegek, megakadás, szaglás, mitesszer és egyéb bőr-bajok ellen.

Árn minden fajnak 70 fillér mennyiségű utasítással együtt. A vásárlásnál hátróttan Berger-féle kátrány-szappan és borax-szappan kértje és nézze meg az ill. látható védjegyet és a G. Heil & Comp. cégjelzőjét minden dobozon.

Külföldön is kapható. Bécsben 1868-ban és aranyéremmel a párisi világtállításán 1900.

Minden egyéb gyngy- és csészé-szappan, mely Berger-féle gyártmány, a minden szappanhoz mellékelt használati utasításon tá van sorolva.

Kapható minden gyógyszertárban és hasonló üzletben. Nagyban: G. Heil & Comp. Wien I., Biberstr. 8.

Magyarországi főkerék: Török József gyógyszer-tár, Budapest, Király-u., Thalhammer és S. utca, Zrin u. utca, Molnár és Mosor drogériák, Károlyherceg-utca. Kisebnyben minden budap. st. valamint Magyarország összes városának minden gyógyszer-tárban, továbbá a jobb drogériákban és kátrány-kereskedésekben.

HERKULES MOTOR VÁLLALAT
BUDAPEST V. VACZI-UT 30.

ELISMERT LEGHIRESEBB CSEPLŐKÉSZLETEK

TELJES JÓTÁLASSAL

ÜZEMBEN BÁRMIKOR MEGTEKINTHETŐK.

ELSŐRENĐŰ SZIVÓGÁZ TELEPEK ÜZEMKÖLTSÉG. LŐERŐ GRÁNKINT Kb. 12-2 FILLÉR. ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA. ÁRJEYZÉK INGYEN.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön délután.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolvas szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.
Hirdetések díjszabás szerint.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket, hogy az illető postahivatalnál az előfizetés megújítása iránt lehetőleg gyorsan sziveskedjenek intézkedni, hogy a lap küldése fennakadást ne szenvedjen.

Mit tegyünk?

A tulipánvirágzás idejében rémlátománnyoktól áldozva, álmatlan éjszakákban kesergett a sok közvetítő. Egyik wieni cégnek budapesti főnöke ijedten tanácsot kért a cégtől, hogy a veszedelem ellen hogyan védekezzen, mert egyetlen szál nadrág sem akadt a boltban honi kelméből való.

Olvastam a cég levelét, így nyilatkozott a wieni tanács: maga csak maradjon nyugton, mert mi Wienben ismerjük a magyar fellobbanást, szalmaláng az, mely elhamvad korábban sem mint hinni. A kárt árfelemeléssel pótolja, ha mult az ismert magyar láz. (Bekannte ungarische Fieber). Nagyobb nyomtaték okáért megnyitotta II-ik boltját egyik színmagyar városban. Régen kárpótolta magát a veszteségért, mert a magyar „Fieber” bizony elmúlt — talán nem is volt. De mégsem, hiszen igen sokan csak Emke gyujtóval gyujtják meg a brünni gyergyát. Mások meg Budapesten csak wieni, kávé importáló cégtől vesznek kávé, aki a mi kedvünkért jött le Wienből és nyitja egyre-másra a sok boltot, hogy a tulipános fűszeres ne keressen többé a kávé pár garast. A szalonok wieni butorzata tethetne tanúságot arról, hogy a zsuromon

megjelenő hölgyek bizony magyar teasüteményeket ropogtatnak igaz honi gyöngyos fogacskáik között.

Kell-e ennél több. Hát nem minden házban találunk legalább egy pengő forint ára honit? Az ősi virtustól duzzadó gazda gomblyukában a rezes tulipán van és igazán honi borral kínálja pipázó vendégeit. Hát kérhet-e ennél nagyobb áldozatot magyar embertől a társadalom?

Az iparpártolásnak eszméje ma még él a felvidéki városokban. A nagy Alföldön, Keeskemét, Kőrös meg Cegléd azt sem tudják mi az a magyar ipar; minnek az nekik, mikor szőlő, barack, lágú kenyérben bőven van sora a népnek. Ki törődnek más megyebellekkel, akik szegények, nyomorgók? Hát miért nem ők is lettek légyen okosak oda telepítettű ősapjukat, amerre a fa gondoskodik az emberről és nem fordítva.

Romlott az intelligencia és bárdolatlan a nép. A mindennapi megszokott télenességnek óráiból egyet is a közügynek szentelni, erőtelene a vezetők. A piccoló kávé mellett való üres feceséget országos fontosságú áldozatnak vélik, melyből a gazdasági hazafiságnak szentelni naponta egy félórát képtelenek.

No hát a legjobb esetben van magyar gyujtó a háznál, egyéb semmi.

Apróságokon vesztegetjük el az erőt, nem látjuk, vagy nem akarjuk meglátni azt a rettenetes csatornát, melyen keresztül rohanó zúgó árként zúdul a külföldre mérhetetlen pénzünk. Bűnös a testünk, megégné

rajta a szégyenpirtól a honi vászon, vagy a honi kelme, azért jobbnak tartjuk a wieni rongyot és hazafiságunk lángtűzét egy magyar gyujtószál lángjával illumináljuk.

A levezető csatornát dugjuk be, vagy irányítsuk torkolatát a haza földjére és boldogok lehetünk, hogy egy fél milliárd koronát, amit idegen rongyokért kiadtunk, megmenthettünk a magyar munkás kéznek, melyet nem a munka cserepesít, hanem a nyomoruság szed ráncokba.

Textiláruból csak hazait használjunk. Nehezebb eligazodni a fölött, mi a honi más áruban, könnyű játék hazai textiláruból beszerezni és azokat fölismerni.

A magyar asszony, aki megőrizte még a régi magyar nőknek nemességét, álljon sorompóba és győzni fogunk nemcsak a külföld fölött, hanem petyhüdt lelkű férfaink is megszégyenülve követik a magyar amazónok a győzedelmes hadjáratban.

Karolják fel első sorban a magyar vásznakat és posztóneműket. Vannak ezek jobbakk is a külföldinél, meg talán olcsóbbakk is. Szűnjék meg az a szégyenletes állapot, hogy a magyar posztót itthon csak akkor fizetik meg jó drágán es kész örömmel veszik, ha a kereskedő angol- vagy francia származásának mondja.

A Zalai Közlöny

Szerkesztősége és kiadóhivatala

Deák-tér 1. sz. alatt van.

Aki a sziv utjára indul . . .

István napja Kiskanizsán.

Irta: HEGEDŰS GYÖRGY.

Hideg téli este van! Sivit a szél, hordja a havat s mind vastagabban szövi azt a fehér lepedőt, amely az egész környéket befedi. Csak az imént harangoztak Flóriánra s már esendesekek az utcák; nyugodni tért a föld népe. Így van ez a téli napokon! Aki restelt elmenni a szomszédba, hogy ott elpipálgatva, elbeszélgetve néhány órát agyonüssön: az lealszik! Így az idősebbek s az öregek.

A fiatalság azonban nyugtalan, különösen a legény. Neki mintegy: ha tél, ha nyár, nem alszik ő éjjel előtt! Különösen ma. Ugyis sokáig kell majd lógni az időt ott kint a homokban. No meg mit is szólna a világ, ha megtudná, hogy egy valamire való legény a tyukokkal egyidőben megy aludni. Lenne annak hallgatni valója. Ki merné a lányát neki adni. Elmegy inkább egyik pajtásához, vagy valamelyik citerás házába s ott táncolva, citerázva majd csak elmúlik az idő. Felbuzza hát új, harmonika száru eszímáját, — amely úgy ragyog, mint ha lagos bőrből csinálta volna a Kálmán májster — reá veszi dalmányát s mikor haját is rendbe hozta, elmegy, hogy egy ideig eldervájkodjon s aztán megnézzék házakörnyékét annak a lányuk.

Hisz ma István napja van, ilyenkor tudja meg a legény, a leány, hogy a farsangon ki lesz az ő szépséges menyasszonya, vőlegénye. Bármint beszélnek

is az asszonyok, akárhogy sugdosnak is a leányok: csak ma dől el Szántó Pista szívének sorsa. Ma tudja meg, szereti-e igazán az a kicsi szőke Rózsa Juli! Beengedi-e még az éjjel virgácsolni, korbácsolni?

Egyik citerás ház felé vette útját Pista. Már messziről hallja az ottani legények, leányok énekét. Jó világ van ott. Két-három utca fiatalága van együtt; férjhez való lányok, barna piros legények. Csak úgy ég a lányok arca, de ki is lehet ám pirulni abban a csárdásban, különösen, ha kedvére való legényrel táncolhat valaki. Eppen egy új nótába kezdenek odabent, amikor a mi Szántó Pistánk megkopogtatja az ajtót:

— Belül tágas, kívül térs! Kiálltják odabent többen is.

— Azért mégis bemegyek, válaszol a legény s belép a szobába. Egy kissé elpirul, de csakhamar helyre kapja magát s kezd évdődni a leányokkal.

— Nektek már aludni kellene.

— Hogyne, talán mindegyik olyan álmos mint te!

— Szeretném látni.

Majd a pajtásai közé megy s csakhamar ő is leveti dalmányát. A lányok úgy tesznek, mintha már észre sem vennék őt, pedig mindegyikük azt várja, kit hív először közülök táncra az utca legszebb, legderekkabb legénye. Hej, milyen irigy ilyenkor a leány sziv. Pedig hiába várjátok őt; éri már az a kis szőke leány, a Rózsa Juli, hogy Szántó Pista őt forgatja meg először. De mintha nem is törődne a dologgal, elmegy a kályha mellé, az asszonyokhoz.

Azonban alig kezdik pengetni a citerát, már mellette van Pista. Megfogja a leány kezét s hívja enyelegve, szívével lelkével.

— No gyere, próbáljunk mi is!

— De hátba nem tudunk?

— Ej, mink ne tudánk, szól Pista tüzesen s pár pillanat alatt már járják a ropogást.

Csakhamar táncban van mindenki, apraja, nagyja. A kicsinyek itt jönnek bele a táncba; nem kell nekik lépéseket tanulni, meg az magától. Persze, ilyen helyen csak az ajtósarokban a helyük; ott ugrálnak, telongnak szegények, míg el nem álmosodnak.

A mi Pistánk már szóles jó kedvében van, hogyne, hiszen az ő nótája zümmög elő abból a citerából. Megis forgatja azt a leányt, az pedig pirulva hallgatja, amint Pista tánc közben el el kurtantja magát.

— Mindenki a máséve, csak én a magaméve! tyuhaj!

— Ez az élet minket illet, nem a régi öregeket, recece, recece! duplázza a másik. De hallatszik ilyen is.

— Dupla szegfű szárostu, Szántó Pista párostu tyuhaja ha. (Valamelyik öreg asszony erőltette meg a torkát.)

(Hanem hát szó, a mi szó, szép pár is lenne belőlük. Egy kis szőke teremtes, akinek arcán még ott van a legszebb lepel, az osztatlanság hamva, a mindig angyalí zománc, akinek egész lényén látni magát a megtestesült szendeséget, a nőesség tiszta verőfényét, amely igaz és csábit egyszerre, egy ma-

Szerencsepróbálgatás a kereskedelemben.

Nagykanizsa, Julius 8.

Ismét egy olyan bűnügy fekkdt a nagykanizsai kir. törvényszék előtt, melynek váza ismert, csak a szereplők változtak. Az eset ott kezdődik, mikor a kereskedő kicsiny tőkével üzletet kezd. A hitel előz nagy, áru-árura halmazódik, az üzlet azonban pang. Ekkor jön a „végeladási hirdetés” hatósági engedéllyel, vagy annélkül. Kicsinyben és nagyban elkotyavetyélik az árut, míg egyszer csak lecsap a hitelezői védőegyesület, amikor nemcsak a boltot csukják be, hanem a boltost is.

A kereskedők eme része a szerencsepróbálgatásból akar megélni. Tőke nélkül történik az alapítás. Ha sikerül az üzlet jó, ha nem, fájjon a hitelező feje, ez a kereskedők ezen fajtájának gondolkodása. Szerencsére kevesen vannak ilyenek. Az utóbbi években nem történt hasonló „gründolás”, amihez tén hozzájárult a törvényszékek ebbeli szigorú magatartása.

A gründolások nagy kárára vannak az illető piacra. Van például olyan vidéki város, hol a piac hirhadt rossz híre a hitelezőket óvatosságra inti. A gründolás tehát nemcsak a szerencsepróbálgatást teszi tönkre, de károsítja a tisztességes, szolid kereskedelem képviselőit is.

A szerencsepróbálgatók garázdálkodását csirájában kell elfojtani. Csak ott szabad segéd kezét nyújtani az alapításra, hol remény van a sikerre. Ahol azonban az üzletviszonyok előre jelzik a sikeretelenséget, ott meg kell tagadni minden támogatást.

Szerencsére az említetthez hasonló esetek az újabb időben nagyon gyéren jelentkeznek, bár így sincsenek hasznára a nagykanizsai piac jónevének.

Értesítők.

II.

Az állami polgáriszkolai értesítőt Bartha Gyula dr. igazgató állította össze a mindenre kiterjedő gondossággal, ami egész működését jellemzi. Vezetése alatt van a fiú és leány polgáriszkola. Az előbbiben 179 tanuló volt 4 osztályban 6 tanár vezetésével; az utóbbiban 221 leány kapott oktatást 7 tanítónő vezetésével 5 osztályban. Míg a

fiúiskolában az első osztályba nem tudják a jelentkező tanulókat befogadni, mert párhuzamos osztály nincs, addig a leányiskola első osztálya párhuzamosítva van. De a második osztály 55 növendéke túlságos sok egy osztályba. Az Értesítő megemlíti, hogy a leányiskola I. és II. osztályában az új miniszteri tanterv lépett életbe, mely szerint „polgári leányiskolának fejlődésének új korszakát nyit meg a gyakorlati életre való nevelésre.” Ezért csodálkozunk, hogy 21 tanuló kért és kapott felmentést a szabadkézi rajz tanulása alól. Éppen a leányok gyakorlati és esztétikai képzése kívánatossá teszi e tárgy helyes tanítását és mindenesetre gondolkodóba ejt és megvizsgáló, miért kéri oly tömegesen a rajz alól való fölmentést.

Az Értesítő meleg hangú levélben vesz bucsut Hajgató Sándortól, ki a múlt tanévben nyugalomba vonult és ki 41 évig egyik legkiválóbb munkása volt Nagykanizsa oktatástügyének. Szó van a Fiuméba tett tanulmányutáról, melyről lapunk olvasói már egyszer kimerítő tudósítást kaptak Jeliuek Márk tanár tollából.

Legfontosabb változás volt úgy a fiú- mint a leány polgáriszkola életében az egyhuzamu oktatás bevezetése. Ennek az egész nemzedékre kiható fontosságát még némelyek nem tudják felfogni. De ha meghallgatjuk az anyákat, akik már azért is áldással emlegetik ez intézkedést, mert leányuk a házi munkákkal foglalkozhatik körülöttük és ha tekintetbe vesszük, hogy csak ezzel szüntetjük meg az általános panaszt, hogy az iskola annyira elvonja leányainkat az otthonról, hogy mikor végre kikerül onnan, már semmi hajlandósága sincs a háziassághoz. Nem akarunk ez intézkedés fontosságáról újra beszélni, mert azt már annyiszor tettük, de mindenesetre csodálkozunk, hogy a népiskolai tanítók és hatóságok semmi intézkedést sem tettek még, hogy tanítványait is részesítsék az egyhuzamu tanítás egészségadó, a természet szeretetére és szabadságra vezető rendszerének meghonosítására.

Még csak egyet említettünk meg az Értesítőről. Főlöleseknek tartjuk, hogy akár csillaggal, akár mással jelöljük és bélyegezzük meg azok neveit, akik ismétlők voltak. Elég, ha ez a bizonyítványban és az anyakönyvben megvan.

JEGYZETEK A HÉTRŐL.

(Mennek a nyaralókba. — A ponyva alatti eset. — Kétféle kártya becsület. —)

Benne vagyunk már a nyárban. A naptári jelzések kivül a lezsaluzott ablakok is jelzik a nyarat. A vasut felé vezető utcában uti podgyászszal megakart bérkocsik döcögnek. A kocsiban ülők örömtelt arccal, mintha mondanák: Isten veled te szürke, egyhangu hétköznapi város. Egész évben megélhetési gondot okoztál nekünk, most azonban elfeledtünk téged minden szépségeddel és még több csunyasággal együtt, mert mi nyaralni megyünk. Kipihenni az év fáradalmait, elfeledni a hétköznapi zajos lármáját, a farszót kenyérharcot. A nyaralni menők gondtalan arccal, látható jókedvvel helyezkednek a déli vasut egyik pompás Pullmann kocsijában, mintha bizony néhány hét, vagy hónap múlva nem kezdődne elölről a játék, sulyosbitva egy kis nyaralási adósággal. Ez a kis kellemetlenség azonban csak elenyésző kicsiny ama élvezet mellett, mit a nyaralás nyújt az agyonfáradt embereknek.

A főkapitány nemrégiben betiltotta a Korona kávéházban a ponyva alatti kártyázást. Az indokoláson nagyon furcsa és szerencsétlen formában történt, melyet mi is megfelelő kritikában részesítettünk. S ezzel a magunk részéről megtettük kötelességünk-abból indulva ki, ha a kártyázók sérelmet látnak, ám fellebbezzék meg a főkapitányi határozatot. Az úgy azonban még nem aludt el. Még mindig nyilvánosságra jut újabb és újabb utólagos érv a határozat mellett és a végén még azt találjuk hinni, hogy nem a faji gyűlölet elnyomása érdekében hozták e határozatot...

Egyik nagykanizsai kávéházban egy vasutas és egy szabó kártyázott a minap éjjel. A játék végén differencia volt, amit a vasutas késsel egyenlített ki. Ilyen kártyakülönbözet sokféle előfordul a különbséggel, hogy a mutakozó hiányt a jó kabátos emberek olyan esetel szerzett pénzen egyenlítik ki. Van aztán olyan eset is, mikor váltóval nem lehet segíteni, ekkor aztán oly dolgot szoktak elkövetni, melynek utolsó felvonása a törvényszéki tárgyaló terem.

Anonimusz.

gas, barna piros legény, akinek becsülete, józansága ellen még az irigység sem hozhat fel semmit; bizony párosan oda illenének az ur oltára elé!

Nem is hagyja Pista szó nélkül az öreg néni erőlködését, hanem megfélel rá:

— Aki minket meggyaláz, pokolban legyen kanász!

Igy dévajkodnak s ingerlik egymást tánc közben. Ha pedig elhallgat a citera, akkor összefogózkodva körben állanak s dalolgatnak. Mindegyiküknek van egy-egy kedves nótája, amelynek szövege, dala ma ott született valamelyik őszi estén, tán kukoricafosztáskor, vagy szüretkor.

Késő este van már, amikor a leányok hazamennek, a legények pedig tanakodnak, hová, kihez menjenek virgácsolni.

— Gyertek előbb a Fős utcába, szól irányítónak Pista.

— Hát menjünk, hagyják helybe a többiek és elindulnak Juliska felé. De hát hosszú az az ut, amely odavezet, el kell dalolni pár nótát, előbb ott lesznek.

A más utcabeli legények se tesznek másképp; azok is zarándokolnak ide-oda.

Juliskánál már minden csendes. Rég lealudt özvegy édesanyja s két kicsi testvére. Csak ő van ébren, ki is aludna ilyenkor, hiszen István este van, amikor a legények elmennek megvirgácsolni a nekük tetsző leányokat. Érti, hogy hozzájuk is jönn valaki. Nyitva hagyta hát az ajtókat, ki is zárna el ő előle.

Nem sokáig várat magára Pista; alig hallja meg az utca ajtó nyílását Juliska, már ott benne van Pista pajtásaival a szobában.

— Már megint de, szól Julis, azt gondoltam, hogy lopók gyűnnek.

— Bizony van közöttünk lopó is, válaszol egyik legény. De már ekkor hátán érzi a piruló leány a sárga vesszőből font nyolc águ virgácsot. Rosszak ezek a legények, nem sajnálják azt a hófehér, vékony inget. Kell is tűrni a szép leánynak, amíg a legények el nem mondják mondókájukat: friss légy, egészséges légy, beteges ne légy, ha az anyád bótba küld lisztért, sőt hozzá, ha sóért, lisztet hozzá, akár hová mégy, mindig fuss, fuss, fuss! Itt lenne a vége, azonban nem állhatja el Pista, hogy hozzá ne tegye utolsó: ebben az új esztendőben pedig férjhez menj!

— Fialat ez még, adja válaszul a jó Bözse néni.

A pintes üveg bor is elő kerül a kászliból, Julis szépen megtörli tarka kötényével az üveget s oda nyújtja Pistának.

— Igyunk is, kérdi az?

— Ugyis megszomjaztatok, míg ide értetek.

— Hogyne, hát nincs az öreg Jakabnál. — No hát az Isten szeressen bennünket! dicsérjük a Jézus Krisztust!

— Ugy engedje Isten.

— Ugy-e savanyu, kérdi Julis? nekünk csak Főrhécen van szőlők.

— Csak bár ilyent ihatnánk száz esztendeig. Erre azonban már nem igen adnak választ, eleget késtek, menni kell.

— Adjon Isten szerencsés jój'cákát; meg-bocsássanak, ha valamit vétettünk.

— Bocsásson, aki haragszik, szól Bözse néni.

Köszönjük, hogy elgyűntetek. Majd oda int Julisnak, eredj tedd be az ajtót.

A legények sietnek, csak Pista maradozik, mintha valami dolga lenne. Ugy tesz, mintha a szobában felejtett volna valamit. Marasztalja a szive. Könnyebben megy haza, ha csak pár szót is válthat egy titokban. Ilisz ez a legédesebb.

— Miért nem sietsz, ithagynak ám!

— Nem bánom én, legalább akkor beszegődön hozzátok szolgának.

— Eljőnnél szivesen?

— Körülbelül.

— Jaj eredj, mit szól édesanyám, hogy ilyen sokára zárom be az ajtót. Ne félj ám haza menni.

— Pedig félek; gyere egy darabig.

— Hogyne; Isten veled.

Boldogan indult Pista a társai után. Meg van minden öröme. Szépen összehajtogatja azt a kis kendőt, amit beszéd közben ott felejtett Julis a kezében, be teszi a lábja belső zsebébe, ama az oldala, eminnen valami úgy kopog. Mire pajtásait eléri, már eldalloja szép nótáját, amelyik valahogy úgy kezdődik:

„Megérett a buzakalász, lelehet kaszálni...”

Igy ad éjjeli zenét a falu legénye az ő választottjának. Nem kell ehhez bejelentés, engedély, se cigány, se kóta, csak szerelem.

Még két leány házához látogatnak így el. A harmadiknál nem eresztették be őket. Szegény Gyurinak volt is mit hallgatni. Mit csináljon ő, ha már minden társa megnézhetette választottja szobáját, hát ő legyen az utca utolsó legénye? Pedig hiába, holnap már beszélnek az asszonyok, hogy Gyurka

HIREK.

A Balaton-vasut és Zalamegye.

A Balaton szebbik részén, amelyen szőlő-koszos hegyek néznek a gyöngén fodrosodó vízbe, csütörtökön robogott végig az első vonat. Magyar, székely és dalmát munkások, akik még javában dolgoztak a pályatesten, egy pillanatra ásójukra támaszkodva fölnéztek a Balaton-vasut első vonatjára, amely Szerényi József állami titkárt és vendégeit vitte az új vasut végpontja, Tapolca felé. A nép is kitódult a két acél-szalag mellé, amelytől fokozott boldogulást vár és a maga egyszerű modorában leróttá halálját azért az áldásért, amelyben részesült.

Elég annyit konstatálni, hogy ismét vasutat kapott egy darab magyar föld, egy darab gyönyörűsége magyar terület, amelynek derék, igyekvő népe, amelynek szépsége és termőereje megérdemli, hogy bekapcsolassék a forgalomba.

Az összes fővárosi lapok teljes egyértelműséggel konstatálják, hogy a természeti kincsekben gazdag Zalamegye megérdemelte a vasutat.

A megnyitási ünnepségen megjelentek a megye részéről: gróf Batthány Pál főispán, Arvay Lajos alispán, ott voltak még Eitner Zsigmond és Dobrovics Milán országgyűlési képviselők.

Alsóórsön ért a vonat Zalavármegye területére. Itt Arvay Lajos alispán fogadta az érkezőket, tartalmas, szép beszédben üdvözölve, a kormány képviselőjét. Szűcs József ref. lelkész felelevenítette azt a régi kortesnótát, amely tizenkét esztendő óta él a nép ajkán, amikor Kossuth képviselőjelölt volt Tapolcán. Akkor Kossuth Ferenc ellenjelöltje vasutat ígért, a nép pedig azt mondta:

— Nem kell vasut, éljen Kossuth!
Most már így változott meg a nóta:
— Van már vasut, éljen Kossuth!

Az első vonat este 6 órakor érte el a végállomást Tapolcát.

Állami Darnay Múzeum.

Sümegről írják: Egy egész életet betöltő, nagystilusu munkásság érte el célját, midőn a f. hó 7-én az állam tulajdonába vette a sümegei Darnay Múzeumot.

Gyurit nem eresztették be. Nem is lesz azé az a leány. Kényes asszony annak az anyja, másnak szánta. Vasutinak, mert az könnyen keresi a pénzt. Könnyen lesz mellette. Már hivatja is annak a legénynek az anyját magához. Meg Gyurka Gyuri nem is a legibb nemzetségből való. De Gyuri nem utolsó legény, felébred benne a dac, azért is enyém lesz, élve halva; ő is így akarja, az a kis uras nevű leány, Margit. Belenyugszik hát a szegénybe s vár, vár. S ha valamelyik leány fel-fel hozza neki, nem tud mást válaszolni: nem volt boruk, azért nem engedték be.

Panni néni, Pista anyja, már régebben nesztét vette, hogy fia kerülgeti Juliskát. Volt ezért hallgatni valója Pistának.

— Azt a lusta, szegény familiájú lányt akarod idehozni, az én házamba nem kell olyan leány, aki még vendégségbe is el mer menni. Hogy nem tudott az a császár ott tartani husz esztendeig katonának.

Pista csak hallgatott, tudta, hogy anyja belenyugszik; mit is tegyen mást egy jó anyja? Különbem sem fogadta el, hogy csak egyet is lépett Julis után.

— Nem, talán nem tudom, hát kitette lábaid zsebébe azt a hétszer fodros zsebkendőt, ha nem az.

mot. Pihenést nem ismerő fáradtsággal, a magyar természet, a nemzeti kultúra iránt érzett rajongó lelkesedéssel gyűjtötte Darnay Kálmán azt az anyagot, melyből ma az állam képviselőletéből megjelent bizottság elragadtatással állapította meg, hogy az ország legértékesebb, a magyar nemzeti kultúra fejlődésének, a magyar föld történetének legértékesebb képét mutató gyűjtemények egyike.

Szalay Imre, miniszteri tanácsos, a nemzeti múzeum igazgatója, dr. Hüttl Dezső műgyógytanár és Mihalik József kir. tanácsos orsz. felügyelő, kik a püspöki rezidencia vendégei voltak, 7-én délután tekintették meg a múzeumot, melynek különösen gazdasága, szakszerűen szemléltető elrendezése és az utolsó 7-év alatti nagymérvű gyarapodása lépték meg a bizottságot. Örömköket nyilvánították a fellett, hogy ezen igen értékes gyűjteményt az állam tulajdonánál átvehetik és egyben megengedték Darnay Kálmánnak, a múzeum igazgatójának, hogy a folyó hó 11-étől kezdve a múzeumot a nagyközönség számára megnyithatja ideiglenesen addig, míg az ünnepélyes megnyitás, mely október havában fog megtörténni, végleg átadja azt rendeltetésének. Az ünnepélyes megnyitáson jelen lesznek a vallás és közoktatásügyi miniszterium, a múzeumok és könyvtárak orsz. tanácsának, és főfelügyelőségének megbízottjain kívül az összes állami múzeumok képviselői is.

A bizottság, az alkalmat felhasználva megtekintette Németh János plébános vezetése mellett a sümegei plébánia templom gyönyörű Maulbersch freskóit, Mihalik kir. tanácsos pedig, ki hosszabb ideig tartózkodott városunkban megnézte a szt. Ferenc rend kincstárát és érdekes régi könyvtárát is.

— **Katonai szemle.** Klobucsár Vilmos lovasági tábornok szombaton szemlét tartott az itt gyakorlatozó dandár felett és aznap délután elutazott Nagykanizsára.

— **Ami korszakot jelent Perlakon.** Perlakon minap volt a bíró választás, melyen a népszövetség jelöltjét választották bírónak. Az „Alkotmány” tegnapi száma megemlékezve a választásról azt írja róla, hogy ez „Perlak ügyeiben korszakot jelent.” Nem tudjuk, hogy tényleg ily korszakot alkot-e ezen esemény, melynek háttérében Habus Mihály ismert lelkész áll.

— **Fellebbezés a kártyatiltalom ellen.** Deák Péter rendőrfőkapitány tudvalevőleg betiltotta a „Korona” kávéház előtti kártyázást. Az eset annak idején feltűnést keltett. A rendőrség tiltó határozatát Bogenrieder József, a Korona kávéház tulajdonosa Zalavármegye alispánjához most megfellebbezte. Bogen-

rieder beadványában azt bizonyítja, hogy e határozat nemcsak iparendélyébe, hanem a városal kötött közterület átengedési szerződésébe is ütközik. Arról nem tehet, mondja a beadvány, ha a kibicsek a közlekedést akadályozzák, ezért büntesse a rendőrség a kibicseket, de nem a kávéház tulajdonost. Legérdekesebb az apelláta utolsó része, mely azt mondja, hogy ha az utcai kártyázás szítja az alsó néposztályban a társadalom elleni gyűlöletet, mennyivel inkább előidézi ezt a vasárnapi korzó, ahol a hölgyek drága ruhában, még drágább ékszerekkel megrakva jelennek meg. Ha a rendőrség ily szempontokat követ, akkor a vasárnapi korzót még inkább be kell tiltania a rendőrségnek...

— **A balatoni múzeumért.** Szalay Imre a Magyar Nemzeti Múzeum igazgatója, Mihalik József kir. tanácsos, a Múzeumok és Könyvtárak Országos Felügyelőségének előadója, dr. Hüttl Dezső neves építész, a főfelügyelőség tagja a minap Keszthelyen tartózkodtak. Jövetelük célja az volt, hogy megnézik a Balatoni Múzeumot, a melynek állandó épülete érdekében a főfelügyelőség a miniszternek pártoló felterjesztést tett.

— **Árpádkori műemlék Stridóváron?** A stridóvári templom falán a minap egy freskó tűnt elő a vakolat alól. A stridóváriak azt hiszik, hogy a lelet egy Árpádok korabeli falfestmény. Az ottani hagyomány szerint a templomot Szent István építette. A műemlékeket őrző országos bizottságot megkeresik egy szakértő kiküldése iránt, aki megfogja állapotani, vajjon tényleg oly nagybecsű műemlék a stridóvári falfestmény.

— **Kiskanizsai népszokások.** A kanizsai lapok közölnek néha néprajzi tárcákat, cikkeket, azonban kiskanizsai polgártársunk népeletét eddig nem méltatták figyelemre. A kiskanizsai népeletnek is sok érdekes eseménye van, mely épp úgy tollra érdemes, mint bármely más vidék népszokása. — Lapunk mai számának tárcá rovatában ily néprajzi cikket közlünk, melyet Hegedűs György ügyvéd-jelölt írt a Zalai Közlöny részére.

— **Halálozás Weisz Dávidné 68 éves korában Nagykanizsán meghalt.** Az elhunytban Weisz Miksa divatárú kereskedő édesanyját gyászolja.

— **Dühöng a párbaj.** Keszthelyen egyik kávéház separéja e héten a párbaj segédek tanácskozási helyévé lett. Egy nyitrai rajztanárnak egy akadémiai hallgatóval való ügyét jegyzőkönyvváltással igazították el. S ügyvédt többben is provokálták, köztük B. ügyvéd, kinek afféjét a segédek áttették az ügyvédi kamarához, mert a sértés állítólag B. ügyvédi működését támadta meg. Egyelőre vér nem, csak tinta folyt.

— **Pályázat község orvosi állásra.** Légrad nagyközségben megüresedett község orvosi állásra kiírták a pályázatot. Pályázatok augusztus 5-ig Viosz nagykanizsai főszolgabíróhoz adandó be.

— **Honvédorvosok a kórházaknál.** Andrassy belügyminiszter a következő leiratot intézte a vármegyékhez és a kórházak igazgatóságához: Conerét esetből kifolyólag a m. kir. honvédelmi miniszter ur panasz tárgyává teszi a hatóságok azon eljárását, hogy a tényleges állományú honvéd orvosok alkalmaztatásuk iránt benyújtott folyamodványait föltéttes hatóságai tudta nélkül elfogadják és ez által a vállalt tényleges szolgálati kötelezettség alól való kibuvást elősegítik. Tekintetbe véve pedig, hogy a hatóságok ezen eljárása a katonai fegyelmet teljesen megbontani képes és az egész véderőre veszélyt járhat, felhívom Cimedet, hogy jövőben oly tényleges állományú honvédorvosokat, kik alkalmaztatás végett közvetlenül, az előírt szolgálati ut megkerülésével folyamodtak, kinevezésre ne ajánljon.

— **Elgázolt kis gyermek.** Németh József Teleky-uton lakó napszámos 3 éves Kata nevű leányát a szomszédok a boltba küldték. A kocsiuton Princesics fuvaros kocsija alá került, melyek következtében a kis gyermek súlyos sérülést szenvedett. Bevitték a városi kórházba.

Pistában elhült a vér. No de nem azért volt ám három esztendeig két csillagos Szönyben a fahrendieknél, hogy egy kis virtust ne szedett volna magába. Ő bizony szegényben nem hagyja azt a leányt.

— Kár hogy azt nem mondja: ugye azt a kalapot is az vette?

— Hát akkor kiadta; az én szublatomban olyan nincs.

— Ki adta; senki. Az éjjel, amikor jöttem haza, a fakereszt felé jöttem s annak a kerítésén láttam. Szép, tiszta, hát levettem s elhoztam, gondoltam jó lesz nekem.

— Mit, te a keresztől le merted venni! Jaj Istenem vége a házának, bosszorkány jött be, tőjemeny. Vidd vissza, vidd vissza.

— Elviszem anyám, nem tudtam, hogy még ártani is tud ez a zsebkendő. Vissza viszem, de meg ne mondja senkinek.

Pedig dehogy vitte, csak később tette a szívéhez. Így mulik el István napja; mennyi édes álom, forró szerelem s örök barátság kezdete e nap. Hogyan kerülnek már pár hét múlva a ráncos száru csizmák, csak a hófehér mizlis jegyingerk?

— **A zalamegyei kivándorló sorsa.** Zalamegyében ujabban csökken a kivándorlás, de azért még akadnak néha olyanok, kik Amerikában akarják szerencsésüket megalapítani. Kévesen tudják, mily nehéz sora van ott a munkásnak, hol néhány dollárért izzó vas érc, forró gőz és egyéb veszedelmek között dolgoznak gyárakban, bányákban és más ily helyeken. A kivándorlókat odakünn a szigorú amerikai bevándorlási biztos fogadja, ki a legcsekélyebb okért visszaküldi a kivándorlót. Sokan betegesen érkeznek Amerikába, sokan meg is halnak az uton. A napokban, mint Amerikából írják, a zalamegyei Perlakról érkezett oda özv. Horváth Erzsébet 41 éves asszony. Az „Ultonia“ hajóval ment ki három és fél éves István fiával, ki az uton megbetegedett és a kivándorlók szigetéről az Ellis Islandról, New-Yorkban azonnal kórházba vitték. Nagybátyja, Horváth Nándor Johnstowba lakik és lehet, hogy nem találja életben unokadocsát.

— **A gőzgépezők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái** Sopronban július hó 18. napján délelőtt 9 órakor a Sopron városi villanytelepen fognak megtartatni. A kellően felszerelt vizsgálati kérvények a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez küldendők. Szent-György-utca 20.

— **A legnagyobb kitüntetésben** „Arany érem“-mel részesült néhány nap előtt a német drogisták egyesületének 1909. évi kiállításán a Fritz Schulz r. t. Egeri, csehországi gyár, az ő kiváló minőségű Globus kivonatáért, Poló fémfeszítőszeréért, Globin, Globeline, Brillians fényesítő-keményítőért, Globus rozsa eltávolítóért, szalmakalaptisztítóért és más egyéb készítményei révén. Ujabb jele ez a kitüntetés annak, hogy ezek a készítmények valóban elsőrendűek és jóság tekintetében páratlanok. E cég már sok kitüntetésben részesült. Arany éremmel a párisi 1900. világiállításán, Grand Prix St-Louis 1904. világiállításán, arany államérem Nürnberg 1906. Milliő háziasszony használja évek óta a Globus gyártmányukat, melyek védjegye a Globus vörös keresztjében a Fritz Schulz jun. A. G. címmel. Tessék jóságáról meggyőződni.

— **Az öngyilkosok temetése.** A megyei hivatalos lap most közli a belügyminiszternek a vármegyékhez intézett körrendeletét, melyben felhívja az illetékes hatóságok figyelmét, hogy ha valaki nem természetes halállal halt meg, vagy ha ismeretlen egyén holttestét találták, úgy a temetést még kétségtelen öngyilkosság esetében is a kir. ügyészségtől vagy a bíróságtól eszközölnék ki.

Kereskedők a vádlottak padján.

— Saját tudósítónktól. —

A Piri és Horváth-féle bűnügynek ma van a nagykanizsai kir. törvényszék előtt folytatolagos tárgyalása. A szerdai tárgyalást mint mint megirtuk, a mai napra halasztották el a könyvszakértők megidézése végett.

Délelőtt 9 órakor nyitotta meg a tárgyalást Kenedy Imre kir. törvényszéki bíró, mint a tárgyalás vezetője. Bejelentette, hogy a megidézett könyvszakértők nem jelentek meg, amire a felek kívánatára felolvasták a könyvszakértők korábbi írásbeli véleményét.

Ezzel a bizonyítási eljárást befejezték. Jureczky Iván kir. ügyész ezután elmondta vádbeszédét. Pirit és Horváthot osalárd bukás bűntettében, Erdős Arnoldot, mint bűnrészeset, Sebők Belát, mint felbujtót kérte bűnösnek kimondani.

Friedl Ödön dr. ügyvéd, mint magánvádló Moreno Henrik és segédje Pásztor Dező ellen mondott vádbeszédet.

Ezután a védőbeszédet következtek Bród Tivadar dr., mint Piri védője, Hajdu Gyula dr., mint Horváth védője, Bartha József dr., mint Sebők védője beszélt.

A beszédek után délután 3 óráig a tárgyalást elhalasztották. A délutáni tárgyaláson Schwarz Adolf dr. és Guthi Soma dr. mondották el védőbeszédüket.

Ezután a kölcsönös viszontválaszok következtek. Ez folyik még lapunk zártakor este 7 órakor, amikor a tárgyalási terem zsufolásig tele van. Ítélet késő este várható.

LE DÉLICE cigarettapapír
cigarettafüvegy
mindenütt kapható.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* **Bihari Ákos vendégszereplése.** Bihari Ákos jól ismerjük ezelőtt két évről, mint színigazgatót, de még jobban mint színészt. Itt tartózkodása idején a kanizsai közönség valóságos bálványozta őt. Ez a színész Bihari ismét itt volt a múlt héten. — Három darabban lépett fel: A Biborosban, A Tolvajban és a Tanítónőben. Elmondhatjuk, hogy mint a három darab neki való; mindhárom szerep alkalmas arra, hogy tehetségének a legkülönbözőbb árnyalatait mutassa be. Legjobban sikerült azonban a biboros alakítása. Ebben a szerepben láttuk az igazi Biharit. Drámai színész Nagykanizsán olyan sikert még nem aratott, mint Bihari a biborosban. Maga a színész a leggravazabb módon csikarja ki a hatást a közönségtől. Bihari fokozta a darabnak e ható erejét. Magával ragadta a közönséget és az előadás végeztével azzal a jöleső kimerültséggel távoztunk a színházból, a mi kéjes szellemi élvezetek után szokott maradni. Az elért hatás a legigazabb kritika játéka, tehetségéről nem szükséges többet említeni; ismerjük azt már korábbról.

A tolvaj vezető szerepét több ízben láttuk már Biharitól. Ez volt tán az oka annak, hogy e darab előadásakor nem volt a színház oly zsufolt, mint a biborosnál. Ebben a darabban is a régi Biharival találkozunk és meggyőződünk, hogy Bihari nagyon sokat haladt, a mióta elment tőlünk: leszállt Kothurnusairól, nem declamál többé.

A tanítónőben; ebben a dramatizált magyar genreképben az ifj. Nagy István szerepét adta. A szilaj falusi genyry, a vidék uralkodójának megszemélyesítését láttuk Bihariban. Ez az alakítása is kifogástalan.

Kövessy igazgató nagyon kellemes estét szerzett Bihari által a közönségnek. Elismerésünket fejezzük ki ezért. De haszna van Kövessynek is Bihari ittlétéből. Megmutattott színészeinek egy művészt, jó példával szolgált nekik. A szerepbetánulásban feltétlenül.

Annak a nagy hatásnak az elérésében a mit e három darab előadása nyomán támadt, fáradszatólan segítőtársai voltak Biharinak: Csiga Böske, Thury Elemér, Pintér Imre, Niezkyné és Szilágyi.

* **Parlagi Kornélia jutalomjátéka.** A szintársulat nagytehetségű szubrett primadonnájának: Parlagi Kornéliának kedden este lesz a jutalomjátéka. A Böregér kerül színre bizonyára zsufolt ház előtt, mert ezt a figyelmet valóban megérdemli Parlagi. Nem reklámja akar lenni ezen kijelentésünk Parlagi jutalomjátékának, hanem az őszinte elismerésnek kifejezője. Az est iránt szép érdeklődés.

* **Piros szegfű.** Lányi Viktor keszthelyi ügyvédjelöltnek ily című 3 felvonásos bohózatát szép sikerrel adták elő Szombathelyen, Az ottani lapok mind elismeréssel nyilatkoznak a fiatal szerző művéről. E hét végén Szalkay színigazgató is előadhatja Keszthelyen, hol nagy érdeklődéssel várják az érdekes premiéret.

* **Irodalmi pályázat.** A vidéki hírlapírók hévízi bankettjén egy gyöngyösi lapszerkesztő 100 korona pályadíjat tűzött ki annak a részére, aki a kongresszuson résztvevő újságírók közül legszebben megírja a Balatont. A jelenlévők kimondták azt is, hogy minden lapnak közölni kell a tárcát.

KIS HIRDETÉSEK.

Egy jóra való fiatal iparos sürgősen megismerkedne tisztességes 25—28 éves leánnyal. Házasság nincsen kizárva Ajánlatok „H ü s é g” jelige alatt Posterestante Zalazentbalázásra küldendők.

Tisztasága 30.000 koronával szavatoltatik.

A konyhában és házban

mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csakis

Schicht zaryasszappanával

tisztítunk. Ez szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányosának eredménye. Mosóereje rendkívüli, szavatolt tisztaság és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol kőszénig szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondossággal szükségeseltetik.

A Bór- és Lithion-tartalmú

Salvatorforrás

kitűnő sikerrel használtatik vesebajoknál, a húgyhólyag-bántalmainál és közszenyénél, az élelgetegségnek, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál.

Húgyhajtó hatású!

Vasmentes! Kétszínű emészthető!
Teljesen tisztá!

Kapható gyógyszerkereskedésekben vagy a Szeged-Litván Salvatorforrás Vállalatnál
Budapest, V. Rudafrakpart 2

**MérlegHITELESÍTTETÉS
MérlegJAVÍTÁS
MérlegKÉSZÍTÉS.**

A „MérlegHITELESÍTTÉS”-ről szóló törvény életbelépesé-
alkalmával, van szerencsém a n. érd. közönséget értesí-
teni, hogy műhelyemben mindenféle

mérleget,

u. m. karos (balance, egyensúly) tízedes, százados,
tolós, súlyos (skála) marha- és hidmérleg, valamint
waggon mérleg és súlyok javítását gyorsan és pontos-
san eszközölöm a legjutányosabb árak mellett. **Minden
mérleget műhelyemből hitelesítetve szállítok el,** úgy a műhelyemben javítottakat is.

A javítás végett hozzám be nem szállítható mérleg
javítására vidékre is elsőrendű munkásaimat küldöm.

A mérleg pontosságáért kezességet vállalok.

Munkásaim az ország elsőrendű mérleggyárainak
csoportvezetőiből vannak összeállítva.

A n. érd. közönség megbízásait kérem.

Kohn Samu

épület-, műlakatos, drótfonógyáros és
mérlegjavító.

Nagykanizsa, Magyar-utca 3 szám.

A Zalai Közlöny

egyes száma

az alábbi helyeken kapható:

ifj. Wajdits József könyvkereskedésében
Deák-tér,

Schwarz és Tauber dohánytözsdeben
Kazinczy-utca.

Bajkor Béláné féle dohánytözsdeben (ezelőtt
Gerstner féle) Csengery-ut.

Egyes szám 10 fillér

Miért vesz géppel varrott
gyári czipőt,

mikor már meggyőződött arról, hogy a
kézi munka legyőzi a gyári czipőt.

Miltényi-cipő

kézi munka, elegáns kiállít-
ásban, tartósságban utolér-
hetetlen.

Biztos fellépés, kényelmes járás,
a láb anatómiájának megfele-
lően készül, minden divatos for-
mában raktáron és megrendelésre.
Minden pár kézimunka, saját
készítmény.

Óriási választékban raktáron.

Mértékül egy viselt cipő
is elég.

Árjegyzék ingyen

Miltényi Sándor és Fia üzletében, Nagykanizsán,
a városházban.

Ifj. Wajdits József

könyv-, papir-, író-, rajz- és hangszerkereskedés.

Könyvnyomda és könyvkötészet Nagykanizsán.

Nyári Mulatságokra kerti lampionokat óriási választékban ajánl

Ifj. Wajdits József Nagykanizsán.

Hogy mersz nekem más egyebet
hozni, mint a kipróbált

„OTTOMÁN” - cigarettapapírt vagy hüvelyt!

11161 szám

ni. 1909.

Zalavármegye alispánjától.

Tárgy: papir, irodaszerek, világító anyagok és könyomdakellékek, a fűtéshez szükséges tüzifa, hivatalozolgák és tisztikatonák részére szükséges ruhaneműek és lábbelik szállításának, valamint a könyvkötői, a kályhás munkák, végül a pócegödör tisztítási munkálatainak biztosítása.

ÁRLEJTÉSI HIRDETMÉNY.

Zalavármegye törvényhatósági bizottságának 7512/ni. 909. jk. 369. sz. alatti határozata alapján a vármegye részére szükséges papir, irodaszerek, világító anyagok és könyomdakellékek, a fűtéshez szükséges tüzifa, a hivatalozolgák és tisztikatonák részére szükséges ruhaneműek és lábbelik szállítására, valamint a könyvkötői, nyomdai és kályhás munkák, ugyszintén a pócegödör tisztítási munkálatoknak 6 évre

1910. jan. 1-től 1915. évi decz. 31-ig leendő biztosítására ezennel versenytárgyalást hirdetek.

1. A szállítandó papir, irodaszerek, világítási anyagok, a hivatalozolgák és tisztikatonák részére szükséges ruhaneműek és lábbelik, könyvkötői, valamint a kályhás munkák, a szükséges tüzifa megközelítő évi szükségletét az alábbi táblázatos kimutatás foglalja magában, mely egyben utmutatást is tartalmaz az ajánlattevők részére az egységáraknak kitüntetésére nézve.

I. Papir, irodaszerek, világító- és könyomdakellékek.

Folyó szám	A szállítandó tárgy neve	Súlyja kgr.	Évi szükséglet megközelítőleg	Mennyiség	Egység ár		Jegyzet
					K.	f.	
1	Szürke okmány medián papir		32,000 iv	1000 iv			
2	Medián papir kék, zöld		3,000 "	1000 "			
3	" " szürke		42,000 "	1000 "			
4	Nagy könyvpapir		1,000 "	100 "			
5	Kártya papir		1,000 drb	100 drb			
6	Imperial papir kék		1,000 iv	1000 iv			
7	Imperial papir szürke		6,000 "	1000 "			
8	Diósgyőri merített méd. papir		2,000 "	1000 "			
9	Szürke regál papir	40	2,000 "	1000 "			
10	" " register papir	20	18,000 "	1000 "			
11	Fehér register papir		4,000 "	1000 "			
12	Ministeri papir	14	5,000 "	1000 "			
13	Kis irodai merített utánzat		12,000 "	1000 "			
13/a	Kis irodai merített diósgyőri		2,000 "	1000 "			
14	Kis irodai okmány fogalmi		12,000 "	1000 "			
15	" " szürke papir		336,000 "	1000 "			
16	" " fehér papir		32,000 "	1000 "			
17	Litographia papir	10	6,000 "	1000 "			
18	Kis irodai vörös papir	10	3,500 "	1000 "			
19	" " kék papir	12	20,000 "	1000 "			
19/a	Dupla szürke papir	20	10,000 "	1000 "			
20	Dupla nullás papir		1,000 "	1000 "			
21	Szürke nagy register papir	24	35,000 "	1000 "			
22	Itatós papir		1,000 "	100 "			
23	Kész barna boríték		70,000 db.	1000 db.			
24	Nagy vörös takaró papir		5,000 iv	100 iv			
25	Nagy kemény papir		20 db.	1 db.			
26	Kisebb fajta fehér levélpapir		100 "	100 "			
27	" " levélboríték		200 "	100 "			
28	Nagyobb fajta fehér		200 "	100 "			
29	Teljesen lamenes okmány medián papir		5,000 "	1000 "			
29/a	Kis irodai zöld papir		1,000 iv	1000 "			
29/b	Kis irodai sárga papir		1,000 "	1000 "			
30	Írón fekete		500 db.	12 db.			
31	" " vörös, kék, zöld		500 "	12 "			
32	" " másoló		300 "	12 "			
33	Fekete antracén-tinta		100 lit.	1 lit.			
34	Tinta litographiához		100 üveg	1 üveg			
35	" " vörös, zöld		20 "	1 "			
36	Tollnyél		400 db.	12 db.			
37	Acél íróttól Schuller-féle		150 doboz	1 doboz			
38	Tértivevényes boríték		40,000 db.	1000 db.			
39	Radirgumi fában		12 "	1 "			
40	Pecsetviasz		6 kgr.	1 kgr			
41	Ostya		24,000 db.	1000 db.			
42	Nemzeti szintű hiv. varrózsineg		24 gumbolyag	1 gumb.			
43	Zsineg vastag		50 "	1 "			
44	Zsineg közép vastag		50 "	1 "			
45	Zsineg vékony		330 "	1 "			
46	Gummi arabikum nagy üveg		12 üveg	1 üveg			
47	" " " " " "		2 kiló	1 kiló			
48	Bereder kander szövetből fekete csattal		500 db.	1 db.			
49	Eceset		10 "	1 "			
50	Ruggyanta bélyegző festék		72 üveg	1 üveg			
50/a	Bélyegző festék		36 "	1 "			
51	Festék párna		10 db.	1 db.			
52	Cink-praeperát a könyomdához		30 üveg	1 üveg			

M a g y a r g y á r t m á n y

Folyó szám	A szállítandó tárgy neve	Súlyja kgr.	Évi szükséglet megközelítőleg	Mennyiség	Egység ár		Jegyzet
					K.	f.	
53	Fekete festék könyomdához		10 kiló	1 kiló			
54	Vékony terpentín		6 "	1 "			
55	Szivacs*		1 "	1 "			
56	Faolaj		4 "	1 "			
57	Szappan mosó		2 "	1 "			
58	Faggyu		3 "	1 "			
59	Habkő		3 "	1 "			
60	Festék olaj		3 üveg	1 üveg			
61	Parafa		1 kiló	1 kiló			
62	Iratkapocs		5000 darab	100 db.			
63	Acél lap másolás alá		4 "	1 "			
64	Gyertya Flóra (1 csomag 6 db 550 gr)		380 kiló	560 gr.			
65	" " faggyu (1 csom. 6 db.)		20 "	1 csomag			
66	Petroleum		110 liter	1 liter			
67	Vizes pohár üveg		10 darab	1 drb.			
68	" " korsó		5 "	1 "			
68/a	Lábtörő kókusz gyökér		5 "	1 "			
69	Vessző seprő		24 "	1 "			
70	Szőr		10 "	1 "			
71	Gyökér kefe		5 "	1 "			
72	Portörő pamut vászonból		10 méter	1 met			
73	Gyertyatartó rézből		2 darab	1 drb.			
74	Circular gummi**		30 darab	1 drb			
75	Szénpapir (100 lap 1 dob)		36 doboz	1 dob			
76	Viasz papir mimeographoz		6 "	1 "			
77	Írógép-papir		52,000 iv	1000 iv			
78	Vegy papir		100 iv	1 "			
79	Gépolaj		10 üveg	1 üv.			
80	Festék szalag az írógéphez		20 darab	1 db.			
81	Fekete, kék festék a mimeographoz		20 doboz	1 db.			
82	Selyem gaze mimeographoz		5 darab	1 db.			
83	Atilla varnis		2 üveg	1 üv.			
84	Írógép szalag litographiához		5 db.	1 db.			
85	Betűvédő gummiból írógéphez		5 "	1 "			

*1650
II. B. M. sz.
rendelettel engedélyezve lett kölföld-ről való beszerzése

**1650
II. B. M. sz.
rendelettel engedélyezve lett kölföld-ről való beszerzése

Magyar gyártmány

II. A központi járási hivatalozolgák és tisztikatonák részére szükséges ruhaneműek a vállalkozó által beszerzett anyag és munkadíjjal együtt számítva.

F. szám	A szállítandó tárgy neve	Évi szükséglet megközelítőleg	Mennyiség	Egység ár		Jegyzet
				K.	f.	
1	Kék posztó Atilla		1 darab			
2	Téli bekecs báránnyal		1 "			
3	Kék posztó magyar nadrág		1 "			
4	Szürke köpeny		1 "			
5	Fehér		1 "			
6	Kék posztó sapka		1 "			
7	Nyári vitorlavászon zubbony		1 "			
8	Nyakravató gallér		1 "			
9	Kék posztó bluz		1 "			
10	Kék posztó hosszú pantalló (cipőhöz)		1 "			

Magyar gyártmány

III. A központi és járási hivatalozolgák és tisztikatonák részére szükséges nyári és téli csizmak.

F. szám	A szállítandó tárgy neve	Évi szükséglet megközelítőleg	Mennyiség	Egység ár		Jegyzet
				K.	f.	
1	Nyári csizma	37 pár	1 pár			
2	Téli csizma	36 pár	1 pár			

Magyar gyártmány

IV. A zalavármegyei központi hivatalok részére szükséges ügykezelési s bármiféle előfordulható mindennemű nyomtatványok elkészítése a megye által beszerzett papírra.

V. Könyvkötői Munka.

Iv szám	Papír nagyság	Puha kötés vászon hát		Kemény kötés, vászonhát és sarokkal		Kemény kötés, bőrhát és sarok, címekekkel		Jegyzet
		K.	f.	K.	f.	K.	f.	
10	Irodai papír nagyság							
25	" " "							
50	" " "							
100	" " "							
150	" " "							
200	" " "							
	és minden további 50 iv							
50	Register nagy fogalmi							
100	" " "							
150	" " "							
200	" " "							
	és minden további 50 iv							
50	Medián diósgyöri nagy iv							
100	" " "							
150	" " "							
200	" " "							
250	" " "							
	és minden további 50 iv							
50	Regál (okmány fogalmi)							
100	" " "							
150	" " "							
200	" " "							
250	" " "							
	és minden további 50 iv							
	Irártató kis alakú irodai papír nagyság 1/4 ivben 8 szalaggal, Ugyanaz 1/2 ivben szalag nélkül elől leelőg táblával. Törvénykönyvek bekötése aranyozva, fél vászon-kötésben, címmel.							

VI. Kályhás munka.

F. szám	A szállítandó tárgy neve	Évi szükséglet megközelítőleg	Egység ár		Jegyzet
			K.	f.	
1.	1 drb nagyobb fajta bármily stilben készített barna vagy zöld, befűtő cserépkályha. légmentesen záródó, öntött vasajtókkal felszerelve s felállítva az összes anyag hozzáadásával				V A S I L I T O N Ó
2.	1 drb. fent leirt s kiállított kályha kisebb minőségben.				
3.	1 drb. bármily stilben készített kályha javításért vállalkozó által hozzáadva 1—5 kályha rész lapot.				
4.	Egy garnitúra új légmentesen záródó öntött vaskályha ajtókért elhelyezéssel.				
5.	1 drb. cserépkályha tisztításért és sározásért				
6.	1 drb. cserépkályha lebontása, újra felrakása, a hiányzó részeknek beszámítás nélkül való hozzáadásával				

VII. Fűtéshez szükséges tüzifa.

F. szám	A szállítandó tárgy neve	Évi szükséglet megközelítőleg	Egységár köbméterenként		Jegyzet
			K.	f.	
1.	Egy köbméter, minden korhadástól ment, száraz, bütyök nélküli bukfa	630 köbméter			A bukfa helyett ugyanoly mennyiségű csorfa szállításra is lehet ajánlatot tenni. A vármegye közönsége fenntartja a jogot, hogy szabadon határozzon afelett, vajjon tisztán a bukfa, vagy a csorfára vonatkozó ajánlatot fogadja-e el, vagy pedig megosztva vegyesen mindkettőnek a szállítását az általa meghatározandó arányban.

VIII. A vármegye összes központi hivataloknál levő pöcegödörök tisztítása.

Évi bér K f. azaz K fillér.

- 1. A nyomdai munkák és a pöcegödör tisztogatási munkákra általán összegben teendő írásbeli ajánlat.
- 2. Szállítási határidő kezdete 1910. jan. 1-je. A szükséglet a szükséghez képest esetről-esetre fog megrendeltetni, úgy hogy az évi rendelés a viszonyhoz képest több is, kevesebb is lehet.
- 3. Csak a szabályszerűen kiállított és pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett és közvetlenül, vagy posta útján beadott egységáras ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni.

Az ajánlat borítékának mintája:

Z a l a v á r m e g y e a l i s p á n j á n a k

Zalaegerszeg.

Árjaanlat a 11,161/ni. 909. sz. versenytárgyalási hirdetésben kiirt papír, irodaszerek, világítási anyagokra, a hivatalszolgák és tisztikatonák részére szükséges ruhanemű és lábbeli cikkekre, tüzfára, könyvkötői, kályhás, nyomdai munkákra, pöcegödör tisztítási munkálatokra (ami nem kell, áthuzandó) családi és utónév, illetőleg a cégnév olvashatóan irandó a foglalkozás megnevezése mellett.)

4. Az egy koronás bélyeggel ellátott írásbeli zárt ajánlatok legkésőbb 1909. évi augusztus hó 15. napjának reggeli 11 órájáig nálam illetőleg akadályoztatásom esetén a vármegye főjegyzőjénél nyujtandók be. A később beérkező ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

5. Bánatpénzül az ajánlati összegnek 5%-ka (készpénzben vagy biztosítékképes értékpapirokban) a 4. pontban kitett határidőig a zalaegerszegi m. kir. állampénztárnál a jelen hirdetmény számára való hivatkozás mellett teendők le. A bánatpénzt az ajánlathoz csatolni nem szabad, hanem a bánatpénz letételét igazoló nyugta vagy annak közjegyzőileg hitelesített másolata (esetleg a bánatpénz összegéről szóló postai feladóvevény (csatolandó az ajánlatához.)

A kézműipari szakmánkat (kisiparosok) érdeklő szállítások illetve munkálatoknál a szakmabeli iparosmestereknek ott, hol a szállítás vagy munkálat évi értéke egyazon iparág (mesterség) köréhez tartozó iparcikk vagy munka nemenkint 5,000 koronát meg nem halad, bánatpénzt nem kell letenniük

6. A versenytárgyalás a vármegye gyűléstermében 1909. évi augusztus hó 16-ik napjának délelőtti 9 óraker fog megtartatni, amikor is a beérkezett ajánlatok bizottságilag fel fognak bontatni.

A versenytárgyaláson az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

7. A különböző iparágak (mesterség) köréhez tartozó cikkekre, illetőleg a különböző természetű szállításokra és munkákra csak külön-külön szabad ajánlatot tenni.

8. Az ajánlat szövegezésének mintája, valamint a szállításhoz szükséges egyéb tudnivalók az alispáni kiadó hivatalos helyiségében mindennap délelőtt 11—12 óra között megduhatók s ugyanakkor az egyes cikkekre vonatkozó ajánlati minták is megtekinthetők.

9. Az odaitelés iránti érdemi határozat a vármegye törvényhatósági bizottságának 1909. évi szeptember hó 13-án tartandó közgyűlésen fog meghozatni, amely időpontig illetve főlebbezés esetén a végérvényes döntésig az ajánlattevők ajánlataikkal kötelezettségben maradnak.

10. Azon vállalkozó, ki a szállítást elnyeri, a letett bánatpénzt köteles az elfogadott ajánlati összeg 10%-kára biztosíték fejében erre történt felhívástól számított 8 nap alatt kiegészíteni, illetve a kik bánatpénzt ezen hirdetmény 5. pontja értelmében nem kötelesek letenni, tartoznak 10%-ot biztosítékképpen ugyancsak a zalaegerszegi állampénztárnál készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban az előbb említett határidőig letenni.

11. Azon pályázók, akik a jelen hirdetményben említett ipari munkálat teljesítésére törvényes képesítéssel nem birnak, kötelesek már ajánlatukban ily képesítéssel bíró megbizottat megnevezni és annak képesítését igazolni.

12. Utalással a hazai ipar fejlesztéséről szóló 1907: III. t. c. 13. és 14. §-ára, figyelmeztetem az ajánlattevőket, hogy a szállítás vagy munkálat elnyerői a szállítás vagy munkálat teljesítéséhez szükséges új gépeket, eszközöket, berendezési tárgyakat, ha kellő minőségben, kellő időre és nem lényeges árkülönbözet mellett hazai iparosoktól vagy gyárosoktól beszerezhetők, azoktól kötelesek beszerezni; az összes nyers anyagokat, félégyártmá-

nyokat, kész iparcikkeket, amennyiben azok a magyar szent korona országainak területén előállítatnak, termeltetnek, illetőleg amennyire az egyáltalán lehetséges, teljesen a magyar szent korona országainak termelése és ipara révén kell beszerezni, s a cikkek gyártásához hazai munkaerőket tartoznak alkalmazni.

E kötelezettségük teljesítése tekintetében magukat a szállítást kiíró hivatal közegei, valamint a m. kir. kereskedelmi muzeum illetőleg kereskedelmi miniszter szakközegei ellenőrzésének is alávetik és az evégből szükséges adatokat az ellenőrző közegek rendelkezésére bocsátják.

A hazai származásra nézve vállalt ezen kötelezettségek vagy azok egyike, avagy másika alól a hazai ipar fejlesztéséről szóló 1907: III. t.-c. 13. §-a értelmében csak a belügyminiszter — a kereskedelmi miniszter hozzájárulásával adhat egyes indokolt esetekben (hazai gyártmány, munkaerő teljes hiánya meg nem felelő minőség stb.): felmentést és a kötelezettségek vagy azok egyikének a m. kir. kereskedelmi muzeum, illetőleg a kereskedelemügyi miniszter ellenőrző közegei által megállapított áthágása esetén a hatóság választásától függ, hogy a szerződést a vállalkozó előzetes értesítése mellett — bírói közbenjárás nélkül felbontsa és emellett a szállítást vagy munkálatot a vállalkozó terhére és veszélyére más módon biztosítsa, vagy pedig a szerződésben kikötendő és a törvényhatósági szegényalap javára eső kötbér kifizetését és emellett a szerződés teljesítését követelje.

Az 1907: III. t.-c. 15. §-a értelmében a kötelezettségek, avagy azok egyikének kijátszása által elkövetett és beigazolt visszaélés esetén a belügyminiszter a vállalkozót a törvényhatósági és községi ipari szállítások és munkálatokból végleg vagy meghatározott időre kizárhatja.

13. Ajánlatok a papír-, irodaszerek, világító anyagok- és könyvnyomdakellékek együttesen, de megosztva is tehetők; az együttes ajánlatot tevők ajánlatai azonban a részleges ajánlatok felett előnyben részesítetnek az esetben, ha ajánlatuk a részleges ajánlatoknál viszonylag kedvezőbb.

Amennyiben egyes ajánlattevők együttes ajánlatuk mellett az említett különböző iparcikkekre megosztva külön-külön is fenntartják ajánlataikat, ezt ajánlatukban világosan kifejezni tartoznak.

14. Azon pályázók, akik ajánlatuk benyújtásakor a vármegyével üzleti összeköttetésben még nem állottak, illetőleg előtte ismeretlenek, tartoznak szállítóképességüket és megbízhatóságukat azon kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni, melyhez vállalatuk telepe szerint tartoznak.

15. A szállítandó papír, irodaszerek, világító anyagok, könyvnyomdakellékek, a könyvkötői és nyomdai munkák, az alispáni kiadóhivatal főnöke által vétetnek át.

16. A vármegye bizottsági közgyűlése fenntartja a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakra tekintet nélkül szabadon választhasson. 17. Egy ajánlattevőnek sincs követelése abban az irányban, hogy a szállítás egészben vagy részben neki ítéltesse oda és a közszállítási szabályrendeletnek akár az eljárásra, akár az odaitételre vonatkozó határozmányai megsértéséből netán előállott kár (elmaradt haszon) megtérítését az ajánlattevők sem a hatóságtól, sem annak közegeitől nem követelhetik.

18. Ha a nyertes ajánlattevő a hozzá intézett felhívás vételétől számított nyolcz nap alatt az előirt biztosítékot le nem tenné és a szerződést alá nem írná, ugy visszaléptetnek tekintendő.

Ily esetben ugyanó a szállításra minden igényét elveszti és a hatóságnak jogában áll az általa letett bánatpénzt bírói közbenjárás nélkül visszatarítani; az esetben pedig, ha a szállítás vagy munkálát más uton csak magasabb egységarak vagy végösszeg mellett lenne teljesíthető, ugy a különbözetet is megtéríteni tartozik.

19. Többek részéről együttesen tett ajánlatoknál nyilatkozat teendő az iránt, hogy az ajánlat tekintetében egyetemlegesen felelősek; továbbá megnevezendő az a megbízott, aki az üzlet vitelért felel, illetve az értesítések, továbbá a pénzüsszegek és értékek átvételére jogosítva van.

20. Végül megjegyzem, hogy a jelen hirdetésménynek tisztán az ipari szállítások, illetve ipari munkálatokra vonatkozó pontjai a tűzifa szállítására nem vonatkoznak.

Zalaegerszeg, 1909. évi július hó 2-án.

ÁRVAY LAJOS

Zalavármegye alispánja.

A francia kozmetika diadala!

Ha tökéletes, **szépidomu kebelre** akar szert tenni, használja az **Ellixir Lavallert,**

amely **külsőleg** a legjobb és legbiztosabb szépitőszert Készíti **Lavaller Párisban;** egy üveg ára **8 korona.** Kapható gyógyszerárakban, drogériákban, illatszertárakban vagy utánvétel **Lavaller-depotban, Feliz-Perhergerl Wien, I., Karlsplatz 3.**

A sült galamb

ma már csak a példabe-szédé. Ha valamiben sikert akar elérni, akkor foglal-koznia kell az ügygyel. Ha eladni akar, ha venni akar, célját csekély munkával, kevés pénzért elérheti. Adja fel a szükséges hirdetést a **ZALAI KÖZLÖNY**-nek, hol hirdetése olcsó tarifa mellett, pontosan az Ön által kijelölt helyen és formában fog megjelenni. Tervezetet díjmentesen készítünk.

Gyógyfürdő

Klimatikus gyógyhely.

GLEICHENBERG Stájerország.

Nyári üdülőhely.

Gyógyjavallatok:

légzőszervek mindennemű katarussai, kiütések, bőrkemény-kelek, tuberkulózis (csak kezdő stádiumban vagy meg-állapodott, nem terjedő, régi), tüdőgyulladás, nehéz légzés, arterioskleroze, tüdőbillentyűhibák, skrofulose, hólyaghurutok, csusz és reumatizmus, női bajok, ideg-bántalmak, lábbadozó betegeknek.

Teljes gyógyszerkészletek mindennemű kórtünetekre Világhírű gyógyforrások.

Idény: május 15-től szeptember 30-ig.

Prospektusokat küld és felvilágosításokkal szolgál

fürdőigazgatóság.

Hirdetéseket felvesz

a kiadóhivatal,

és

Wajdits könyvkereskedés

Deák-tér

és minden bel- és külföldi hirdetési iroda.

DARUVÁR FÜRDŐ

Szlavoniában, a Délvasut állomása.

VASAS- ÉS ISZAPHŐFORRÁSOK 34°-50° C.

Kies vidék, remek park, nagy erdő. Márvány-, porcellán- és tükörfürdők, láptüfördők. Fango gyógykezelés és hideg-vizkura, lég- és napfürdők szabadban való fekvés és hőz-kura. Kiváló gyógyeredmények valamennyi női bajnál, vérszegénység, csusz, köszvény, valamint idegfáj-dalmaknál, különösen ischiasnál. Mérsékelt árak. Prospektussal szívesen szolgál a **fürdőigazgatóság.**

HIRDESSEN

A ZALAI KÖZLÖNY-BEN.

Sirolin

„Eszel az érvényét és a hasznát, megvesz-teti a köhögést, válakot, éjjeli izsádat.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánva.

Mint hogy értéketlen utazásokat is kínálnak, kérjen mindenkor **„Roche” eredeti csomagolást.**

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjc)

„Roche”

Kapható orvos rendelésre a gyógyszerárak-ban. — Ár üvegenként 4.— korona.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön délelőtt.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.
Hirdetések díjazás szerint.

Reklám ügyvédek.

A budapesti ügyvédeket kínos izgalomban tartja Haverda Mariska bűnpöre. Nem az ügy rendkívülisége miatt. Egészen más okért. A hírhedt anyagilkosnőnek — egy szegedi napilap híradása szerint — egész sereg fiskális ajánlkozott. Védőnek, reklámvédőnek. Mert Mariska zsiros falat. Jó az ilyen szenzációs eset a név forgatására. Olykor egészen új név forgalomba hozatalára is.

Mi történt? Haverda Mariska gyilkolt és középpontja lett egy izgalommal tele szenzációnak. Másról sem beszél a közönség. Ilyenkor aztán lehet odacsempészni az akták mellé egy-egy meglehetősen szerény, vagy egészen ismeretlen nevet. Hadd tudja még a világ, milyen nagy kriminálista Hombár Mihály, vagy Somnás Manó. Két ügyvéd — a szegedi újság szerint — odáig merészkedett a csunya szerephajszolásban, hogy az egyik fiskális arra hivatkozott az ajánkozásban, hogy neki a szabadkai törvényszék ügyésze és vizsgálóbírója gyermekkori jóbarátja és játszótársa.

Egy másik ügyvéd pénzzel teldotta meg rövid kardját. Azt a kecsesgató ajánlatot tette Haverda Mariskának, hogyha neki juttatja a védelmet, mindaddig kötelezi magát havi háromszáz korona fizetésre, a míg a vizsgálati fogság tart, illetve míg a gyilkossági pör jogerősen befejezve nincsen. A többi ajánlatról nem beszélünk, pedig a reklám csinálásnak egészen csinos példányai ezek is. De megrohanták a három bűntársat is. Jánossy Aladárt, Vojtha Antalt és Klein Pál Lipótot.

A Haverda ügy tehát ismét felszínre hureolt egy hatalmas darab iszapot a magyar ügyvédi kar mélysegeiből. A „Jogtudományi Közlöny” egyik legutóbbi száma is megemlékezik a szegedi újság közléséről és felszólítja az illetékes ügyvédi kamarát az eset megvizsgálására. Más lapok, melyek szívesen támogatták mindig az ügyvédi kar jogos érdekét, azt mondják, hogy az ügyvédi hivatással, a védelem nagyszerű intézményével, az egyik legfontosabb szabadságjoggal soha annyi csuf és szégyenletes visszaélés nem történt, mint az utóbbi esztendőben és elsősorban természetesen Budapesten, a hol minden másfél emberre két fiskális jut.

Egészen jelentéktelen és tudatlan ügyvédek országos hírnévhez jutnak a saját olcsó reklámjával. A mit persze szintén megfizetnek. A taxaméter nincsen ugyan Zsitvay Leó, vagy Szivák Imre által hitelesítve, de kérem, tessék csak elfáradni Budapestre, az Alkotmány utcai palotába. Ott épületes dolgok történnek. Némelyik ügyvéd pauszálás rendszert vezetett be, némelyik darabszám fizet. És így születnek meg az új kriminálisták, csekély kivétellel stráber, szal-

mafejű, dadogó emberek, a kiknek vergődését szájalom nézni a védői székben. Az Eötvös Károlyok, Pollák Illések, Friedmann Bernátok után, a kis senkik hódították meg a jogvédelem hatalmas és büszke várát. Pénzzel és ígéretekkel szerzik meg a vádlottakat, hogy azután újabb pénzzel lopják be magukat a nyilvánosságba.

A jogászoknak közös érdekük a mizériák megszüntetése. A baj ma még jobbára a fővárosban van, de mert az ily baj járványszerű gyorsasággal terjed, kívánatos lenne, ha e dologgal a vidéki ügyvédi kamarák is foglalkoznának.

A Balaton és a Déli Vasut.

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa, július 15.

A balatoni vasut megnyitása alkalmával néhány lap a Déli Vasutról is ír. Némelyik arról ad hírt, hogy az új vasutat az állam a D. V. kezelésébe adja. Emiatt több vidéki lapíróknak nagyon fáj a feje. Egy fővárosi újság nyíltan állást foglal ezen terv ellen és azt írja, hogy „erélyesen tiltakozunk kell az ellen, hogy az új balatoni vasut a nagy és hatalmas Déli Vasut kezelésébe adassék.”

Nem tudjuk, hogy a D. V. tényleg óhajta-e a balatoni vasut kezelését, de ezt nem is kutatjuk és e kérdéssel mint nem pozitív dologgal nem foglalkozunk. Ha az állam a balatoni vasut kezelését a D. V.-ra bizza, akkor is teljes megnyugvással fogadjuk a hírt, mert tudjuk, hogy a D. V. lelkiismeretesen fogja teljesíteni a megbízást.

Egyik lap többek között az írta, hogy a D. V. a Balaton érdekében keveset tett. Hát ez igaztalan állítás. Mi akik évtizedek óta magunk előtt látnuk lefolyni a D. V. működését állítjuk, hogy a D. V. sokat tett a Balaton érdekében. A társaság igazgatósága teljesített minden hozzá érkező jogos kívánságot, mely a Balaton fürdőviszonyainak előmozdítását célozta. A személyi tarifákat előnyösen állapította meg. A menetrend összeállításánál a legmesszebbmenő kívánatokat teljesítette sokszor áldozatok árán is. Pompás, jól felszerelt kocsikat járat, modern megfelelő pályaudvarokat és épületeket épített. A pályát felszerelte a technika vívmányaival. Aki ismeri a D. V. balatoni vonalát, az tudja, hogy ott mindenütt példás rend és fegyelem van. Aki e vonalról rosszat állít, az vagy nem ismeri azt, vagy tudatosan valótlan állít.

Nékünk a D. V. sem iugünk, sem gallérunk. Nem tisztünk az igaztalan támadások kivédése, de mint a D. V. egyik legfőbb vonala és forgalmi helyén megjelenő újság, kötelességünknek tartjuk az igaztalan állításokat megcáfolni.

Az utóbbi időben mindenféle vasuti vonalon roppant sok szerencsétlenség történt. A D. V. vonalán alig fordul elő szerencsétlenség. S ez nem a véletlen eredménye. A D. V. kitűnő bemelegedésének, fegyelmességének, kötelességtudó tisztikarának és munkás-

seregének köszönhetjük, hogy oly ritkák itt a vasuti szerencsétlenségek.

S ha meggondoljuk, hogy a közönség érdekében hozott nagy anyagi áldozatot a D. V. adta, mely lársaság az utóbbi években nagy deficittel zárta üzleti mérlegeit, mert sokat áldozott vonalaira, mondom ezek figyelembe vételével, kétszeres igazságtalanság a D. V.-ét kritizálni.

Értesítők.

III.

A nagykanizsai felső keresk. isk. értesítőjét Bun Samu igazgató állította össze. Az évi jelentésből kiemeljük hogy a londoni magyar kiállításon az intézet egy gyapju és egy faminta gyűjteménnyel vett részt, mely részvételért Apponyi vallás és közoktatásügyi miniszter köszönetét nyilvánította, a kiállítás juryje pedig aranyéremmel tüntette ki.

Az iskola még mindig fejlődésben van; növendékeinek száma szaporodott, ami annak a jó hírnévnek róható föl, melynek ez iskola az egész országban, de a külföldi cégeknek is örvend.

Ujtás az Értesítőben, hogy a növendékek osztályzatát nem közli. Amennyire helyesnek tartjuk ezt, annyira érthetetlennek és különösnek tartjuk, hogy a tanulók születési adatait is közli, melyekhez a nagy közönségnek edes kevés közük van. Az év végén 3 évfolyamban 101 tanuló volt, kiket 6 tanár részesített oktatásban. Közük Villányi Henrik dr. lapunk szerkesztőtársa, ki ez évben töltötte be működésének 25. évét. Nem célnk Villányi dr. egyéniségét méltatni, csak annyit jegyzünk meg, hogy európai műveltségével nemcsak az iskolában, hanem Nagykanizsa hírlapirodalmában kulturális és városfejlesztési munkálkodásával elismerésre méltó munkát fejtett ki.

Érettségit tett 32 tanuló, kik közül 3 jelesen, 4 jól, 19 egyszerűen megfelelt.

Mihálovich.

— Beszélgetés az ex-kapitánnyal. —

Mihálovich Géza tegnap szabadult az I. budapesti honvédkertlet fogházából. Rendkívül érdekes és szép pályát tett meg már eddig is az exkapitány, ki mindössze 33 éves. Zalaegerszegi született, ott végezte iskoláit. A gimnáziumi érettségi után a katonai pályára lépett, ahová már nagy előkészítéssel ment. Négy nyelven perfkélt beszél és ir, azonkívül kitűnően fest. Tizennyolc éves korában tiszthelyettes lett, majd husz éves korában hadnagy a zalaegerszegi huszároknál. Később Győrbe került, majd Pápára és Kecskemétre, ahol József főherceg parancsértisztje lett és volt egészen 1904-ig, amikor mint főhadnagy, József főherceg meleg díszéretével Budapestre került. 1905-ben nevelőt kerestek József főhercegéhez. Az akkori honvédelmi miniszter Mihálovichot ajánlotta, mint olyant, akinek általános műveltsége erre a kitűnő állásra alkalmassá tesz. Mihálovich előbb csak László főherceg nevelője volt. 1907-ben előléptették a három főherceg mellé első

katonai nevelővé és kamarás-helyettesé. Nagyon meg voltak vele elégedve. Hirtelen távozása előtt egy nappal, december másodikán a király előtt volt nagy sikere, mert ő rendezte azt a hódoló-előadást, amit az uralkodó család kiskorú hercegei rendeztek a király előtt. December harmadikán elesapták. Március tizenegyedikén elítélték és lefokozták. Tegnap kiszabozták és A Nap munkatársa a szabadulás napján felkereste őt és érdeklődött sorsáról.

Mihálóvich így válaszolt: — Én nem hiszem — hogy a publikumot nagyon érdekelné az én sorsom. Egyelőre én magam sem tudom, hogy mit csinállok. Ma elintézem a dolgaimat itt Budapesten és azonnal hazautazom a szüleimhez Zalaegerszegré. Ott kipihenem magamat. Hogy az ügyemben mit csinállok, egyáltalán hogy mihez fogok, azt még ebben a pereben nem tudom. — Az én ügyem? Arról pedig egyáltalán nem beszélek. Az én ügyem: katonai ügy. A hadbíró előtt sem nyitottam ki a számat! Ezentul is néma maradok! Ennyi a mondanivalóm.

Zalaegerszegen, a takarékpénztár sárgára festett, emeletes házában lakik a szerencsétlen sorsu huszárkapitány szomorú családja. Az apja Mihálóvich Károly nyugalmazott törvényszéki bíró, ügyvéd, az anyja és két nővére A Nap munkatársa beszélgetést folytatott Mihálóvich Károlyval is, akit egészen megtört a fia szomorú mártírósága és aki két boldog örömmel várja haza a fiát. Az apának egyetlen kívánsága, hogy a rangját adják vissza fiának ki oly sokat szenvedett.

Ujságokról és ujságírókról.

Ellesett kávéházi beszélgetések.

Az anti ujságíró (a pincérhez, ki egy halom vasárnapi ujságpéldányt tesz az asztalra): Vigye innen a lapokat, úgy sem igaz egy szavuk sem. Minden sorukból pénz szag árad ki.

Az ujságíró: Ön ma epés hangulatban van. Mi baja van ismét a lapokkal?

Az anti ujságíró: Egy szavukra sem lehet adni. Az utolsó betűjök is önrdek. A vezércikk szubvencionáló politikus szerkerét tolja. Az „Országgyűlési” rovat azokat a beszédeket emeli ki, melyet az ingyen cikket szállító képviselő urak mondanak. A „Külföld” rovat csak a fizetett hivatalos kommunikéket közli. A hirrovat és riport cikk aszerint ír, honnan kap „tust”. A „Törvényszéki rovat” vezetője nemesak az igazságra, hanem másra is hallgat. A „Közgazdaság” minden sora kartell irodában, gyári vagy bankbörében íródott.

Az ujságíró. Nem lep meg az Ön felületes véleménye. Megérfolhatnám minden szavát de nem teszem. Sőt, hogy örömet szerezzek Önnek bevallom: a lapnak minden sorát meg lehet fizetni.

Az anti ujságíró: De hisz ez a legnagyobb erkölestelenség. A közérdek leple alatt ilyen dolgot művelni!

Az ujságíró: Óriási tévedésben van Ön. Az ujság ma már nem közérdek, az ujság vállalat foglalkozás, kereskedés, iparág, amint Önnek jól esik. Az ujságkiadó ép oly jó üzletet csinál, vagy legalább akar csinálni, mint az agrárius, a feleket összezsúvított fiskális, az ár emelkedésre spekuláló gabonakereskedő, a besz párti börziáner és az ezkomptáló pénzintézet. Csak azok ordítják folyton, hogy az ujság közérdek, kik ingyen szolgáltatást akarnak tőle. A

milliomas gyáros közérdekből kívánja szubvenció kérényének pártolását. A városi képviselő közérdekből kéri tartalmatlan közgyűlési beszédének közlését. A pénzintézet ingyen kíván hozsanna sorokat jól jövedelmező tőkeemeléseről, és így tovább.

Az anti ujságíró: De hisz akkor a lapoknak egyáltalán nem kell a közérdeket szolgálni.

Az ujságíró: De igen. Ellenőrzi a panamákat a közvagyon kezelését, a közvélemény irányítását. Itt van az ujságoknak közéletbeli kötelessége. Amit Ön lát közérdeknek az magánérdek, melyet mi ép úgy nem képviselünk ingyen, mint az ügyvéd, vagy bárki más. Ha ezt megtanulta akkor még vitatkozom magával.

A pártbeszédet gyorsírással jegyezte:

RIPORTER.

Be van bizonyítva,

hogy az utcai falragaszokat kevés ember olvassa, mert ritka ember töltöheti az idejé utcai plakát olvasással. A kultur államokban az ujság a fő hirdetési eszköz. Ön olcsó pénzért hirdethet Zala megye legrégibb ujságjában, a **Zalai Közlönyben.**

HIREK.

A nyári vendéglős.

Egy nyári vendéglő-tulajdonos minden kedden zenét hirdetett. Pompás zenekart. Vagyis minden kedden — hat hónapon át — leöletett száz pár csirkét, beszerzett ugyanannyi kiló más húst, szerződött tiszteres személyzetet: mert nagy volt a helyisége, nyolcszáz embernek volt helye a zöld lombok alatt a kis fehér asztalok körül. És minden kedden este — hat hónapon keresztül — megeredt a zápor, káromkodott az ég, tüzijátékot csinált a cikkázó villám. A csirke, a dobostorta mind megmaradt, megromlott, kiszáradt. Ha elejtől kezdve minden szerdán csinálja ezeket a zenés estéket: ezen a nyáron vagyont szerez, olyan szép csillagos esték voltak a szerdaiak.

A következő évben gondolt egy merészet és tényleg minden szerdán hirdette a zenekar játékát. Persze most meg a szerdák voltak esősek, ha alkonyodni kezdett, vég-zóra eredt meg a zápor, káromkodott az ég, emmerlingeget a villám. Ezreket vesztett, pedig ha megmarad a kedd mellett, vagyont szerez, olyan szépek voltak a kedd esték.

Mit csináljon? Volt benne bátorság, lelemény és volt még egy kis pénze, gondolt egy merészet: felhagyott a nyári kerti viresafftal és kibérelt egy hatalmas éttermet. Ha már minden nyári vendéglős tönkre megy a rossz idő miatt, miért ne szerezzen vagyont ezen az alapon egy étterem-tulajdonos. A koncerteket most az étteremben hirdette, de jaj, a harmadik évben gyönyörű nyár volt, esni alig esett, minden elszáradt, de az esték gyönyörűek voltak és a forró nappalok után az emberek éjtélíg tartózkodtak a szabadban. Az ő meleg, kőfalas éttermébe a kutya se nézett be.

Tönkre ment. Ilyen balszerencsével még nem operált üzletember — látta be maga is felhagyott hát az ujjab próbakkal — és elszereződött egy ka-

lendarium-vállalathoz időjósna. És a neve fogalom lett a gazdakörökben olyan szerencsével találta el az időjárását. — aida.

— **Kitüntetett déli vasutasok.** A király Franschitz Adolf déli vasuti igazgató helyettesnek a királyi tanácsosi címet, Richter Antal déli vasuti titkárnak a koronás arany érdemkeresztet adományozta a katonai érdek előmozdítása körül kifejtett buzgó és sikeres szolgálataik elismerésül.

— **Kinevezés.** A közoktatásügyi miniszter Márton Irma csáktornyai állami polgári iskolai tanítónőt a nagybányai, Hajagos Eszter nagyikikindai állami polgári tanítónőt a csáktornyai polgári iskolához nevezte ki.

— **Jegyzők internátusa.** A dunántúli községi jegyzők mozgalmat indítottak egy Győrött felállítandó fiu nevelő intézet érdekében. Az e tárgyban összehívott gyűlés, melyre a zala megyei jegyzőket is meghívták július 31-én lesz Győrött.

— **A kereskedők záróideje.** „Zalai Közlöny” június 24-iki számában ily címmel megjelent vezércikk felvetette a nagykanizsai üzletek esti 7 órai záróidejének eszméjét és érvekkel bizonyította ennek helyességét. A cikk kereskedői körökben élénk helyeslésre talált. A záró idő kérdésével a kereskedők is foglalkoznak, mely mozgalomról a „Zala” többek közt ezt az értesülést közli: Ugy halljuk, hogy tervező kereskedőink maguk is ki akarják hagyni a hetórai zárás kötelezettségi keretéből azokat a külsővárosrészi kis kereskedőket, akik úgy sem lehetnek semmiféle hátrányos hatással a belsővárosi kereskedők forgalmára, ha boltjukat este tovább nyitva tartják is. Végre is az ő viszonyuk, körülményeik egészen mások, mint a belvárosi kereskedők.

— **Bajok a munkásbiztosítóknál.** A nagy sebbel lobbal megalkotott munkásbiztosítási pénztárnak sok baj van mindenfelé. A vidéki lapársaink egyre közlik az elforduló bajokat, melyet a pénztárak működése feltűntet. Különösen sok baj van a pénztárak adminisztrációjával és számvitelével. Az országos munkásbetegsegélyző és baleseti pénztár e két szempontból vizsgálhatja felül a pénztárakat és elrendelték a szükséges intézkedések haladéktalan foganatosítását. A megyénkbeli két pénztár (Nagykanizsa és Zalaegerszeg) felülvizsgálatával a kaposvári pénztár igazgatóját Kardos Ignácot bizták meg.

— **A nagygyakorlatok.** Már hetekkel ezelőtt megirtuk, hogy az idej nagygyakorlatokat megtartják. Közlésünk ugyan ellentétes volt néhány lap ama hiradásával, hogy nem lesznek nagygyakorlatok. Az eredmények azonban nekünk adtak igazat, mert a nagygyakorlatokat megtartják. Augusztus 10. és 19-ére szóló behívókat fognak szétküldeni. A nagygyakorlatok helye még bizonytalan.

— **Perronépítés Balatonszentgyörgyön.** Akik nyáron Balatonszentgyörgyön átutazóba veszteltek, sokszor érezték hiányát egy árnyas, fedett perronnak, melynek nemléte miatt a váróteremben voltak kénytelenek meghuzni magukat. E hiányon segít most a Déli Vasut üzletigazgatósága, mert az állomáshoz kapcsolva egy 5 méter szélességű fedett tornácszerű perront épített, mely rövidesen el is készül.

— **Kereskedők a vádlottak padján.** A Piri és Horváth-féle nagyszabású bűnügy akiti egy időre lezárulnak. A bíróság Piri Ernót és Horváth Jánost hamis bukás bűntettében büntösek mondotta ki és ezért Pirit egy évi Horváth Jánost 8 havi börtönbüntetésre ítélte. Sebők Bélát, mint felbujtó 1 évi börtönbüntetést kapott. Erdős Arnoldot, Morenot Henriket és Pásztor Dezsőt felmentették. Az ítélet ellen a vádlók és védők felebbtek.

MILKA SUCHARD

Csak
alpesi tej
kakao
és cukorból áll
Páratlan
különlegesség.

— **Kávéházi beszélgetés.** Egy olvasónk küldte be a sorokat lapunknak. A közlemény érdekes és tekintve, hogy senki érdekét nem sérti, az adatok valódiságát nem kutattuk: Két dandárgyakorlatra érkezett honvédtiszt beszélget egy kávéház asztalánál. Sok mindentől beszélgettek, a kanizsai korzóról, a szép asszonyokról, a vendéglőről, kávéházakról, éttermekről és így tovább, amint ez már szokás így gyakorlat idején. Mindennel megvoltak elégedve csak az ivóvíz ellen panaszkodott az egyik.

— Sok pénz kell itt ásványvízre a fél gázsim rámegey.

— Hát ne igyál, hisz otthon sem iszol mindig ásványvizet.

— Igen ám, de otthon van rendes ivóvizünk. Ezt a kanizsai salétromos vizet azonban nem tűri a gyomrom, rögtön megfájdul tőle.

— Ugyan kérlek, hány kanizsai bennszülött issza e vizet és nem lett beteg tőle.

— Tévedsz kedves bajtársam. Én úgy értesültem, hogy itt nagyon sok a gyomorbeteg, most is valóságos Kanizsai kolóniát alkotnak Karlsruhadban a Kanizsáról ott időző vendégek.

— **Katonazene a sétaterén.** A székesfehérvári honvédszeker ma délután 1/2 órától 8 óráig a Sétaléren hangversenyez.

— **Dühöng a kollégialitás.** Ily címmel „A Nap” című fővárosi ujság panaszkönyv rovatában „Egy kanizsai orvos” alírással rövid cikk jelent meg, mely Farkas Jánosné exhumálási ügyét tárgyalja. Többek között azt írja, hogy „leérkezett az igazságügyi orvosi tanács véleménye, amely a boneyegyzőkönyvből levont következtetéseket mind téveseknek nyilvánítja.” Midőn a „Nap” ezen érdekes híradását reprodukáljuk, megjegyezzük, hogy a hír ténybeli helyességéről meggyőződést szerezni nem sikerült, valamint azt sem kellene külön mondanunk, hogy az említett cikknek még keresve sem akadt szerzője az orvos urak között.

— **A mértékhitelítés időrendje.** Az állami mértékhitelítő hivatalnál Nagykanizsán a következő kezdőbetűk szerinti csoportosítás szerint történik az időszakos hitelítés: A—B betűvel kezdődő navnak aug. 4-én, C—D. betűsök augusztus 5-én, E—F. betűsök augusztus 6-án, G. betűsök augusztus 10-én, H—I. betűsök augusztus 11-én, K. betűsök augusztus 12-én, L—M. betűsök augusztus 13-án, N—O. betűsök augusztus 17-én, P—Q—R. betűsök augusztus 18-án, S. betűsök augusztus 19-én, Sz—T. betűsök augusztus 20-án, V—Z. betűsök augusztus 25-én. A hitelítés elmulasztási büntetést von maga után.

— **A hirdetési oszlopokról** minap irt közleményünkben azt írtuk, bármint oldják is meg a hirdetési oszlopok ügyét lehetőleg arra törekedjünk, hogy a hirdetési oszlopok házi kezelésben legyenek. Mint ezen álláspontunk mellett, bizonyító momentumot jegyezzük ide, hogy Kaposvár város tanácsa is így döntött minapi ülésében.

— **Bába ösztöndíjak.** A pécsi m. kir. bábaképző intézet téli tanfolyama 1909. évi szeptember hó 1-én kezdődik s magyar és német nyelven öt hónapig azaz 1910. január végéig tart. Az egész tanulás költsége a lakást és ellátást is beleértve, mintegy 180 korona 40 éven felül csak kivételesen vesznek fel olyanokat, kik már tanultak két hónapig és cédulát kaptak, most pedig rendes oklevelet óhajtanak szerezni. Szegény tanulók teljes vagy fél összegű ösztöndíjat is kaphatnak, különösen ha olyan községbe mennek letelepedni, hol okleveles bába még nincs. Kérvényeket az ilyenek a tanfolyam megkezdése előtt küldjék be az intézetnek, felszerelve keresztlevéllel és erkölcsi bizonyítvánnyal. A beiratás szeptember hó 10-éig tart; e napig a tanulók személyesen jelentkezzenek a pécsi m. kir. bábaképző intézet új épületében (Kis Makár-utca 14.) Magáért a félévelért külön folyamodni nem szükséges.

— **Tettenért betörő.** Különös módon került keletre a minap egy betörő Budapesten a Sziv-utca 35 számú ház egyik jómódu lakója vidéken nyaral és készséggel bízta lakása gondviselését kipróbált, hű családijére. Egy már régen keresett

betörő azonban tapintatos óvatossággal, álkulesesal akart a lakásba behatolni. Ez sikerült is volna neki, csak hogy a kulcslyuk belsejében lévő zseniális technikai apparátus, az álkules érintésére fellármázta az egész házat és a hivatlan vendég könnyű szerrel a rendőrség kezére került. Ezen betörést biztosító készülékeket Budapesten, a Sas-utca 15 sz. a létező cég „Technikai Különlegességek vezérképviselete” hozza forgalomba, ezeknek felszerelése néhány másodpercet vesz igénybe és mindenütt használható, ahol előszobacsengő van. Csodálatosak a cég elem nélküli csengői és lámpavédegyőrői is. Mind-ezen szenzációs és minden országban szabadalmazott, kiténtetással ellátott találmányok ára hihetetlenül olcsó. Viszontelárusítók és ügynökök szépen kereshetnek.

— **Alkoholisták, morfinisták és ideg-betegek figyelmébe.** Közvetlen a főváros közelében, gyönyörű vidéken: Dunabarasztin (Pest megye) fekszik Damássy Park-Szanatoriuma. E szanatorium messze földön hírnevéssé vált, mert alkoholisták, morfinisták és idegbetegek ott tökéletes gyógyulást találnak. Napfürdők, dietikus táplálkozás, elsőrendű orvosi gyógykezelés. Prospektust díjmentesen küld az igazgatóság, melynek címe: Tamássy Park-Szanatorium igazgatósága Dunabarasztin, Pest megye.

— **A bizonytalan apa.** A jelenet olyan helyen játszódott le, ahol sok gyerek születik házasságon kívül. A faluban vizsga volt s azon megjelentek a szülők, meg a főtisztelendő plébános ur is. Egy kis parasztfiú nagyon szépen felelt s a plébános meg is dicsérette.

— Ki az apád? — kérdezte a gyerektől, miközben megsimogatta az arcát.

A fiúcska nem felelt, csak mosolygott valamit

— Na, ki az apád?

Kinos esőnd. A tanító ekkor odafordult a plébánoshoz.

— Itt van a vizsgán a gyerek anyja is. Talán ő jobban meg tudná mondani...

A Bór- és Lithion-tartalmú

Salvatorforrás

Külföldi sikerrel használták vesebajknál, a húgyhólyag bántalmánál és köszvénynél, a cukorbetegségnél, az emésztési és légzési szervek hurutjainál.

Húgyhajtó hatás!

Vasmentes! Könnyen emészthető! Teljesen tisztá!

Kapható drágyaüvegkondékokban vagy a Dunapark-Szalvatorforrás Vállalatnál Budapest, V. Rudolfparki 3.

Dráma az erdőben.

A szepetneki gyilkos elmezavart.

Börtön helyett a tébolydába.

(Saját tudósítónktól.) A tél elején történt az eset a szepetneki erdőben. Ifjú Kreznár János a szőlőből együtt ment haza Hajdinák Jánossal. Amint az erdőhöz értek a két szepetneki legény szóváltásba keveredett, mire Kreznár fejét rántott elő. A havon Hajdinák kiomló vére mutatta a nagy küzdelmet, melyben Hajdinák halva maradt a csataterén. A holttestet a gyilkosság színhelyétől messze találta meg a csendőrség.

Az értesítés nyomozás Kreznárt a csendőrség kezébe juttatta és csakhamar kiderült az is, hogy az eset hátterében leány keresendő. A két legény

egy szepetneki hajadont szeretett. A leány választása Hajdinákra esett. Még csak néhány nap választotta el őket az esküvőtől. Ez fájt Kreznárnak, ezért kellett Hajdinákknak meghalni. Kreznár a nagykanizsai kir. ügyesség fogházában várta sorsának folyását. Majd gyanúsán kezdett viselkedni, az elmezavarodás jelei mutatkoztak rajta, ezért felszállították megfigyelés végett az Országos megfigyelő intézetbe, ahol az elmezakértők kijelentették, hogy Kreznár elmezavart és tettét az elmezavar egy érdekes fájában követte el.

A szepetneki erdő dráma főhősét hazahozták. A többi az eset természetéből folyik. Az ügyesség a vádat elejtette, a vádtanács a vizsgálati fogságot megszüntette, Kreznárt átvette a nagykanizsai rendőrség egy elmeorvosi intézetbe való elszállítás végett.

NYILTTÉR.

Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Hányszékeléstől, hasmenéstől és bélhuruttól, e pusztító nyári betegségektől

megóv a „Kufeké”-vel való táplálkozás.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* **Parlagi jutalomjátéka.** Az itthon időző színházi közönség színe java jelent meg kedden este az arénában, a színtársulat kedvelt primadonnájának: Parlagi Kornéliának jutalomjátékán. (Parlaginak meleg, őszinte taps, ünneplés jutott részül Adele szobaleány szerepében. Pompás hangja, eleven játéka nagyon tetszett a közönségnek. Az előadás elég jól gördült. Az ismert keringők ismét megtették hatásukat. Pintér Imre szerepét (Eisenstein) mesterien játszta. Berezik iskolázott hangja ez este is jó volt, sikert aratott. A sikerhez hozzájárultak még Hunfi, Szilágyi, Orloffszky herceg szerepében Szőke Gizi kapott — lámpalázat.

* **Szalkay és a keszthelyiek.** Szalkay Lajos színigazgató Keszthely várostól 5 évre a nyári időszak 4 hónapjára kizárólagos játszási engedélyt kér, azonkívül évi 500 korona subventiót. Ennek ellenében bajlandó alkalmas nyári színházat építeni, abban teljes téli társulattal 4 hónapon keresztül előadásokat tartani, azonfelül teljes 16 tagú zenekart 2000 koronáért a zenepavilonban való hangverseny tartására átengedni. Miután a subventió vagy helyette az építésre alkalmas telek megadása a városnak kulturális érdeke, Keszthely város közgyűlésén elvben pártolták a kérelmet. Több felszólalás után bizottságot küldtek ki a kérdés tanulmányozására. A bizottság feladata, hogy megsürgesse azt a kérvényt, amelyet a város a kultuszminiszterhez adott és az állandó színházhoz való államsegély végett.

* **A Vasárnapi Ujság** július 11-iki száma a Badaesonyt és tájkát, valamint a most megnyíló balatoni vasút egyes érdekesebb részleteit mutatja be. Közül ezek közül képet az északi kápolnáról, haditengerészetünk új hadihajóiról, a besztecebanyai vadász-zászlóalj 50 éves jubileumáról stb. A rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre négy kor., a „Világkrónika”-val együtt négy korona 80 fill. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest IV. Egyetem-utca 4. szám.) Ugyanígy megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 K. 40 fillér.

* **A boldogság oka.** A Csengery-ut elején két csinos kis uri leány találkozik. Az egyik ragyogó arcát mondja:

- Te, én olyan boldog vagyok!
- Miért? olyan jól sikerültek a vizsgáid.
- Azért is, de főleg mert az édes mama születés napomra megrendelte nekem a „Magyar Lányokat”. Tudod, ez a legjobb lap a magunkfajta leánykák számára, sohasem unalmas, mindig szórakoztató és szinte észre sem vesszük, hogy szórakoztatás közben oktat is Minden héten van benne vers, regény, elbeszélés meg sok sok pompás érdekes cikk. És tudod, nem is drága. Az előfizetési ára egész évre csak 12 korona.

— És hol lehet megrendelni? Mert én is megkérem anyuskát, hogy rendelje meg.

— Budapesten kell megrendelni. A kiadónál Andrassy-út 10. szám alatt.

KÖZGAZDASÁG

Tárházak versengése. Amint már hetekkel ezelőtt megírtuk a csáktornyai és kaposvári tárházak közt kitört a versengés: A kaposvári tárház nemrégiben új, tőkeürös kezekbe került, nemsokára a csáktornyai tárház is elhatározta részvénytőkéjének felemelését. A csáktornyai tárház kimondta, hogy Zákányban és esetleg más Csáktornyan kívüli helyen fióktárházat létesít és ime néhány nap múlva a kaposvári tárház kürtöli világgá gyékényesi alapítását. Az sincs kizárva, hogy a nagy versenyben egyiket sem fogják megépíteni, vagy tán miudkettőt, sőt tán egy harmadikat is. Kereskedői körökben azt sem tartják kizártnak, hogy a Leszámitoló-bank barcsi raktára is alapít külső tárházat tán éppen Gyékényesen, vagy Zákányban. Ez a két hely ilyenformán rohamosan halad ama fejlődési fok felé, mikor azt mondják majd róluk: Gyékényes, Zákány — tárházvárosok.

A városi hitelintézete. Hetekkel ezelőtt megírtuk már, mily neveltséges az a mozgalom, mely a városok hitelintézetét 10 millió korona részvénytőkével akarja megalapítani. A vidéki városok is így gondolkodnak. Így Arad város tegnapi ülése a részvényjegyzési megkeresést elutasította azzal az indoklással, hogy a városok hitelintézete tíz millió korona alaptőkével akar megalakulni, ez a tőke pedig kevés, mert így a hitelintézet nem felelhet meg céljának.

Gyűlés vasutügyben. Az Alsólendva—muraszombati vasút ügyében vasárnap gyűlés volt Batthány Zsigmond gróf orsz. képviselő elnöklésével. A gyűlés kimondta, hogy az alsólendva—muraszombati—vashidegkuti vonal kiépítése iránt indít mozgalmat. A költségek 500,000 koronát igényelnek, melynek $\frac{3}{4}$ részét a zalamegyoi, $\frac{1}{4}$ részét a vas megyei érdekelttség fogja megszerezni, illetve hozzájárulással biztosítani.

Osóddók. A szombathelyi kir. törvényszék, mint a Budapesti Közlöny tegnapi száma közli Löwenstein és Deutsch szombathelyi cég ellen a csóddót elrendelte. Ezzel egy feltűnést keltett fizetésképtelenségi ügy aktái zárulnak be. A zalamegyoi pénzüzetek közül egyik sümegei takarékpénztár van a egnél érdekelve.

Pauk B. zalaegerszogi kereskedő ellen az ottani törvényszék a csóddót elrendelte. Bejelentési határidő július 31.

Mérleghitelesíttetés Mérlegjavítás Mérlegkészítés.

A „Mérleghitelesítésről” szóló törvény életbelépése alkalmával, van szerencsém a n. érd. közönséget értesíteni, hogy műhelyemben mindentéle

mérleget,

u. m. karos (balance, egyensúly) tízeses, százados, tolös, súlyos (skála) marha- és hidmérleg, valamint waggon mérleg és súlyok javítását gyorsan és pontosan eszközölöm a legjutányosabb árak mellett. **Minden mérleget műhelyemből hitelesíttetve szállítok el,** úgy a műhelyemben javítottakat is.

A javítás végett hozzám be nem szállítható mérlegok javítására vidékre is elsőrendű munkásaimat küldöm.

A mérleg pontosságáért kezesseget vállatok. Munkásaim az ország elsőrendű mérleggyárainak csoportvezetőiből vannak összeállítva.

A n. érd. közönség megbízásait kérem.

Kohn Samu

épitel- műlakatos, drótfonógyáros és mérlegjavító.

Nagykanizsa, Magyar-utca 3 szám.

2338/tk. 1909.

Árverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a nagykanizsai segélyegylet szövetkezet végrehajtatónak Betlehem Kati férj. Berkes Jánosné és Mihálec Rozália férj. Mancsek Józsefné végrehajtást szenvedettek elleni 200 kor. tőke, ennek 1908. évi január hó 15. napjától járó $6\frac{1}{2}\%$ kamatai; 6% késedelmi kamatai $\frac{1}{4}$ évenként, $\frac{1}{3}\%$ kezelési díj 33 kor. 40 fill., per 19 kor. 60 fill., végrehajtás kérelmi 21 kor. 30 f. árverés kérelmi és a még fölmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében, a nagykanizsai kir. törvényszék kir. törvényeszkert területéhez tartozó s a nagykanizsai 4275 sz. tjkvben \dagger 2119/a hrsz. alatt Betlehem Kati férj. Berkes Jánosné tulajdonán felvett szántóföld a Besenyei dűlőben 194 kor., a nagykanizsai 8784 sz. tjkvben \dagger 2115 hrsz. alatt ugyancsak Betlehem Kati tulajdonán felvett szántó a besenyei dűlőben 84 kor., a nagykanizsai 624 sz. tjkvben Mihálec Rozi férj. Mancsek Józsefné tulajdonán felvett \dagger 688 b hrsz. ház, udvar és kerttel 4307 kor \dagger 2163/b hrsz. alatt felvett szántó a besenyei dűlőben 291 kor. becsértékben 1909. évi július hó 26. napján délelőtt 10 órakor ezen telekkönyvi hatóságnál Rapoch Gyula felperesi ügyvéd, vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános bíróságárverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett beesár a \dagger 688/b hrsz. ingatlan, ennek felénél a többi ingatlan ennek kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adatik.

Az árverezni kívánók tartoznak a kikiáltási ár 10% -át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Nagykanizsán, 1909. évi április hó 28-án.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket, hogy az illető postahivatalnál az előfizetés megújítása iránt lehetőleg gyorsan sziveskedjenek intézkedni, hogy a lap küldése fennakadást ne szenvedjen

Ha fáradt, ha izzad

a keze, ha izzad a lába, úgy csak szénsavas pezsgő

SICCOGENT

használgon. Az izzadtság következtében föllépő kellemetlen **bűzt** megszünteti, a járását megkönnyíti.

1 doboz 30 fillér.

Vegyipari laboratórium

DETSINYI FRIGYES

Budapest, V., Marokkói-utca 2 szám.

Nagykanizsán kapható:

Geltoh és Graef drogeriájában

Csengery-utca.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótlék

egy régiónak bizonyult háziasor, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szorok bizonyult közönségnél, osztrák és meghittésknél, bedörzsölés-köppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és úgyyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerertára az „Arany oroszlanhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi szétküldés.

HERKULES MOTOR VALLALAT
BUDAPEST V. VACZI-UT 30.

ELSMERT LEGHIRESEBB
CSÉPLŐKÉSZLETEK

TELJES JÓTÁLÁSSAL
ÜZEMBEN
BÁRMIKOR
MEGTEKINT
HETŐK.

ELSŐRENŐ
SZIVÓGÁZTELEPEK
ÜZEMKÖLTSÉG.
LŐRŐ ÓRÁNKINT
KB. 1 $\frac{1}{2}$ -2 FILLÉR
ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA.
ÁRJEGYZÉK INGYEN.

A Zalai Közlöny

egyed száma

az alábbi helyeken kapható:

Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében
Deák-tér,

Schwarz és Tauber dohánytőzsdében
Kazinczy-utca.

Bajkor Béláné féle dohánytőzsdében (ezelőtt
Gerstner féle) Csengery-ut.

Egyes szám 10 fillér

Nyári mulatságokra
kerti lampionokat óriási választékban
ajánl

Ifj. Wajdits József Nagykanizsán,

Deák-tér 1 szám.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön délután.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.
Hirdetések díjazás szerint.

Életbelép a kivándorlási törvény.

Mi voltunk azok, a kik ismételtén sürgettük a kivándorlási törvény sürgős életbelépését, mert azt tartottuk, a mit a belügyminiszter a most kiadott életbeléptetési rendeletben mond, hogy a „nemzeti, gazdasági, jogi és erkölcsi szempontok elengedhetetlen köteletségünkké tették, hogy a kivándorlásra az eddiginél szigorubb rendeletet léptessünk életbe.” Éppen azért örülünk annak, hogy a kivándorlási törvény folyó évi szeptember hó elsején életbe lép. Az életbeléptetési rendelet most érkezett le városunk előjáróságához és hat fejezetből áll. Legfontosabb része a rendeletnek az ötödik fejezet, mely azt a fontos társadalmi szervet ismerteti, a mely hivatva lesz társadalmi uton hazánk legvérvérőbb sebé, a kivándorlást enyhíteni. Ez a társadalmi szerv a kivándorlási tanács, a mely megalakul központilag és a vidéken is s mindenütt a helyzethez illő, a kérdés egész egyetemét átölelő programot állapít meg, a helyi körülmények szerint, a mely a ránk zúdult új szociális veszedelmet talán elháríthatja rólunk, azt a veszedelmet, melyet görnyedve érez gazdag és szegény: a nemzeti vérvesztés következtében beálló gazdasági termelés drága, elviselhetetlen voltát.

Azt hisszük azonban, hogy a hatóságoknak a kivándorlás enyhítésére irányuló munkáját csak az esetben kísérheti teljes siker, ha a társadalom nagy érdeklődéssel fog az új feladathoz járulni és sikerére széles körben közreműködni. Abban a jóleső hitben vagyunk, hogy éppen a társadalomnak a munka vonalába való állítása, ha ugyan a társadalom kellő módon felismeri azt a szinte hazamentő célt, a mely munkára hívja, segít majd meggyógyítani a nemzeti veszedelmet.

Egy dolog mindenestre vigasztaló. Amerika tiltó táblákat állít föl oda azokra a helyekre, a honnan a beözönlés állandó. Parallel Európának a kivándorlást nehezítő intézkedéseivel. Amerika is hasonló és komoly intézkedéseket tesz a bevándorlás megállítására. Ugy tetszik nekünk, hogy Amerika ide-oda hasonlít egy olyan budapesti villanyos kocsihoz, melyre a kalauz leakasztani készült a „Megtelt” táblát. Hogy ez így van idézzük az amerikai „Szabadság” című lap feltűnő helyen közölt következő sorait: Már több ízben hírdül adtuk, hogy a mióta Williams az ur Ellis Island szigetén, a kivándorlók iránt ninosenek elnézéssel és ha azok nem felelnek meg a törvény követelményeinek, visszaküldik őket régi hazájukba.

Sohasem figyelmeztettük honfitársainkat komolyabban, mint figyelmeztetjük most, hogy a lehető legjobban megfontolják, mielőtt utra kelnek az Egyesült Államokba.

Szól pedig ezen figyelmeztetésünk nemcsak azoknak, kik önként, saját akaratukból indulnak el haziról, hanem azoknak is, kik az Egyesült Államokban élve, vagy itt megtelepedvő, hozzátartozóikat hozatják ki.

Bármilyen testi fogyatkozással birjon valaki, ha pld. vak, süta, béna, pupos. — szenvedjen sérvtben vagy valamely más betegségben — a bevándorlási hatóság kéllehetetlenül visszaküldi. De kizárja és visszaküldi azon esetben is, ha nincsen anyagiakkal kellőleg ellátva. Példa erre két erős, fiatal, munkabíró honfitársunk, kikről legutóbb lapunkban említést tettünk és kiket a hatóság a szükséges továbbutazási költség hiányában kizárt.

Egyébként mi már hetek óta utalunk ez ekként megváltozott viszonyokra és az ezzel kapcsolatos, mindinkább sürűbben előforduló deportálásokra. Azok tehát, kik jóindulatu tanácsunkat nem szivlelik meg és könnyelműen utra kelve, ideérkezésük alkalmaival bajoknak és kellemetlenségeknek vannak kitéve, önmaguknak tulajdonítsák az ily káros következményeket.

Ebből a kis szemelvényből és abból a körülményből, hogy a kivándorlók szigetén, Ellis Island nevű vesztegzárban ez idő szerint háromezer olyan kivándorló várja sorát, a kiket a szigorú bevándorlási biztos nem engedett partra szállani, megállapítható, hogy a kivándorlásra vonatkozó hirdetett szigorúságnak a fele se tréfa. Amerika palliatív intézkedésekkel korlátozza a kivándorlást mindaddig, míg a szenátus előtt lévő törvényjavaslat az Amerikában követelt nagyobb biztosítéki alap és 12 dolláros fejadó behozásával amugy is lehetetlenné teszi a kivándorlást. Mondanunk sem kell, hogy a munkaadók érdekeinek ezek a rendelkezések nem tetszetősek: az amerikai szén, petroleum, hus és egyéb királyok, a kik az eleső munkabérek következtében szereztek milliárdjaikat, nem fognak szívesen beleegyezni abba, hogy a szenátus a törvényt meghozza. Am sulyos gazdasági okok és az erős közvélemény kiküzdí azt bizonynyal a milliárdosok ellenére.

Ne várjuk azonban összetett kezekkel, hogy mit tesz megmentésünkre Amerika, hanem érző szívettel és szeretettel maga a társadalom induljon munkára, hogy honfitársainkat itthon tartsuk nemzetünk erősítésére.

Kiskanizsa.

— Levél a szerkesztőhöz. —

Tisztelt Szerkesztő Uram!

Köszönet a „Zalai Közlöny” szerkesztőségének, hogy Kiskanizsa iránti érdeklődéséből annak szokásai s nép élete megírására felkért.

Jól esik, hogy végre akad annyi idő után egy helyi lap, amely az én kedves szülőfalum belső életének s magyaros megjelenésének ismertetését óhajtja.

Nem tesz vele fölösleges munkát. Van már könyv Göcsejről, a esiki székekről, s a tanyak virtuskodásairól, ez mind szép, de a minket legközvetlenebbül érdeklő s e tekintetben egészen külön álló kört képviselő Kiskanizsát, amelynek szokásai, lelkivilága, gondolkodás módja még hozzá a legközelebb eső falukétól is teljesen eltér — nem emlékezett meg senki. — Azt tudják rólunk, hogy Nagykanizsától el akarunk válni, hogy bucsukor hus legénynek is léket ütnek a fejéb, vagy megsajnálunk valakit s elküldik egy jobb világba s hogy Zichy választáskor Nagykanizsán az ablakokat beverik polgártársaim, de mást nem.

Pedig Kiskanizsának nemesak e tulajdonságai vannak.

Ismeretes, hogy minden népszokásban magának a vidéknek, vagy egy kisebb körnek vallási babonái, gazdasági helyzete, az együttélés kölcsönös biztossága, vagy valamely ünnepek jelentősége nyilvánul meg. Tudjuk, hogy régi magyarjaink is mennyire ragaszkodtak szokásaikhoz, s hogy bizonyos dolgot, pld. a leány megkerését folyton, évszázadokon át ugyanazon formában végezték, mert csak így volt érvényes s ha eltértek a szokástól, már azt hitték, hogy annak az ujmódi szerint csinált dolognak nem lesz jó kimenetele, nem kíséri szerencse. Csak úgy jó, ha mindent úgy tesznek, a hogy a régiek szokták.

Ez természetes is, hiszen egy-egy népszokás mindig leszürodése hosszú tapasztalatoknak s kifejezője az összetartozásnak, nagy veszélyben a közös bánatnak, aggodásnak, más oldalról: rejtve táplált remények életője, szívek öröme, bánata. Ez fedí föl a nép valódi életét.

De már gyengülnek népünk ez ismertető jelei. Régi szép időknek ez utolsó lobbanásai a maguk eredetiségében csak néhol s csak egy-két szokásban nyilvánulnak meg teljesen. Átalakulnak a viszonyok, előtérbe nyomul mindentűtt a rideg, gazdasági élet. Így vagyunk Kiskanizsa szokásaival is. A várossal való közelség s folytonos érintkezés a magasabb intelligenciával, kioltja mindazt, ami régi s amely összekötő kápos a régiek magyaros, zamatos, férfias s nem finnyás életével.

Szívesen teszek olegot kérelmének, annál is inkább, mert így alkalmam lesz elosztani Kiskanizsáról sok oly balítélet s egyes dolgoknak annyira denaturált gondolkodással való elbírálását, amelyek eddig nevét gyűlöletessé, vagy féltelmessé tették. Talál majd még élő szokásaikban, tréfáikban sok olyant s annyira fényesen felcsillanó tulajdonságokat, amilyeneket sehol máshol. Meglátja majd, hogy nekünk is vannak kincseink, meséink s önköltő dalaink.

Be van bizonyítva,

hogy az utcai fairszokozat kevés ember olvassa, mert ritka ember töltöti az idejét utcai plakát olvasással. A kultur államokban az újság a fő hirdetési eszköz. Ön olcsó pénzért hirdethet Zalamegye legregibb újságjában, a **Zalai Közlönyben.**

Örülne leltem, ha e lap olvasóinak érdeklődését feltudnám kelteni leírásaim iránt s ha azokkal nekük néhány kellemes perccet adhatnék.

Köszönet: Hegedüs György.

Értesítők.

IV.

Nagykanizsa elemi iskolai oktatásügye.

Városunkban az elemi iskoláztatást nagy részt az állam végzi, de az izr. iskolának is jelentékeny szerepe van a népoktatás e munkájában. Az állami iskolák három igazgatói körzetre vannak osztva, melyekben 40 tanító működik. A növendékek 43 osztályba vannak sorozva, úgy hogy egyik másik osztályban főnapos tanítási rendszert kellett követni. Egyik ok arra, hogy a tanítók számának szüksége elodázhatatlan. De az egyes osztályok népességének túlságos magassága is megköveteli azt. Vannak osztályok 63, 69, 73, 75, 77 és 80 tanulóval. Hogy ez micsoda emberfeletti munkát ró a tanítóra és micsoda minimális eredmény mutatható itt ki, az kézenfekvő. A 4 fúosztályt (az áll. és izr. iskolában) 283 tanuló végezte, a 4 leányosztályt 223. Megfigyelésre érdemes, hogy ebből hány megy a polgári iskolába, gimnáziumba, 5. elemi osztályba, hány megy inasnak és hány egyáltalán nem tanul tovább. Megbízható adatok hiján ezt a kimutatást most mellőznünk kell. Az Értesítő külön emlékezik meg néhai Somogyi Janka tanító elhunytáról, „aki buzgalomával, tehetségével és lelkes társadalmi tevékenységével” a tantestület elismerését vívta ki.

Az izr. elemi iskolában 8 tanító vezetésével 264 tanuló kapott oktatást. Tehát egy tanítóra átlag 33 tanuló jut; ami ideális állapot és lehetővé teszi, hogy az izr. iskola a kitűzött oktatási és nevelési célt kellőképpen elérje. Említésre méltó, hogy Freund Karolin, aki 38 év óta kiváló intelligenciával tanította a reá bizott gyermekeket, megrongált egészségi okból nyugdíjazását kérte.

JEGYZETEK A HÉTRŐL.

(A szokatlan újság hirdetés. — A sétatér. — Ami nagyon hiányzik ott. — Mihálovich. — A reklám ügyvéd.)

Mikor Kövessy szinigazgató, mint valami boltját csukni akaró kereskedő, hirdette: az „aréna olcsón eladó” — a feltűnést keltő esetről a fővárosi lapok is megemlékeztek. Mi tartottunk tőle, hogy ez a kedélyes, de Nagykanizsa hírének ártó vice, mélyebb nyomokat fog előidézni, mint azt az üzleti sikert féltő direktor hiszi. Ép ezért, mikor láttuk a közönség érdeklődését a „Zalai Közlöny” június 21-iki számában ezt irtam e rovatban: „Most tegye közzé a direktor a helyi és pesti lapokban: A nagykanizsai aréna nem eladó. Végre is nem akarjuk, hogy széles e házban Nagykanizsát kiuevassék.” Egy hónap sem múlt el azóta és Kövessy igazgató rossz vice karriert csinált. A fővárosi lapok valahányszor a vidéki színezetet jellemző dologra akarnak rámutatni: az aréna hirdetésre hivatkoznak. Pedig a közönség olyan meleg pártolásban részesíti a színésztársulatot, minőt nem nyújt egy vidéki nyári állomás sem. A közönség és saját együtt pártolja az igazgatót, pedig az utóbbinak elég sok hiányra volna alkalma rámutatni. A lényeg az, amit június 21-én indítványoztam: vonja vissza az igazgató Nagykanizsa reputációját sértő közleményét. Ezen óhaj a minap a közönség köréből is felmerült.

Két délután katonai zenekari hangverseny volt a sétatéren. A zene szép számú közönséget vonzott a különben is kedvelt sétatérre, melyről a nálunk járt idegenek meleg elismeréssel nyilatkoznak. Csak azon csodálkozunk mindenki, hogy ezen az igazán kellemes helyen nem létesít senki kioszkot, mint ez Szombathelyen, Győrött, Kaposváron, és más helye-

ken látható. Kanizsa kereskedő város, ami a vállalkozás hiányát még feltűnőbbé teszi. Az igaz, hogy a kiosksznál nincsenek igazgatósági tagságok. Nálunk amint a jelek mutatják csak oly ügy kelt érdeklődést, ahol igazgatósági állások is vannak. Ajánlatos lenne tán egy kiosksz részvénytársaságot (?) alapítani, ahol ismét lesz legalább 15—20 igazgatósági tagság, amint ez egy „jól nevelt” részvénytársaságnál „illik”.

A minap Zalaegerszeg egyik sárgára festett házában egy nyugalmazott törvényszéki bíró rajongó szeretettel ölelte át börtönből szabaduló fiát. Mihálovichékról van szó. Az ex-kapitány bántalmos karrierje felé fordult újból a közvélemény. Miért tört ketté e szép karrier nem tudni. A művelt főhős, kiről életrajzírói feljegyezték „négy nyelven perfektül beszél és ir” egyre ezt hajtogatja: A hadbírótság előtt sem nyitattam ki számot, ezután is néma maradok. Ez is arra vall, hogy Mihálovich talpig urimber, ki ha tudna is beszélni, de halgat.

A „Zalai Közlöny” esztörtöki vezércikke az ügyvédek egy új, érdekes típusát mutatta be: a reklám ügyvédekét. A kenyérharc hozta felszínre ezen új típust, melyet megtalálunk az orvosok, mérnökök, országgyűlési képviselők stb. stb. táborában is. A mai kornak legmodernebb fegyverere a reklám, ezért élnek vele oly szívesen. Köztudomású, hogy például mily anyagi eredményeket érnek el a pesti hirdető orvosok, kiket ha kizár is az orvos egyesület, ők vigan hirdetnek tovább, mert ez nekik jövedelmezőbb, mint az egyesület. A reklámban még nem értük el az amerikai viszonyokat. Az amerikai „Szabadság” című magyar napilapban gyakran olvasok ily felirású orvosi hirdetést: Kés nélkül gyógyítok! Érdekes kép lesz, ha az ügyvédek is hirdetnek majd a lapokban: gyors válóper, egy évi börtön helyett felmentést és más ily hangzatos jelszavakat. Amerikában biztosan ez is bekövetkezik.

Anonimusz

HIREK.

Kirohknopf Frigyes.

A soproni kereskedelmi és iparkamarának nagy gyásza van. A kamarakerület főnöksége 28 évi kamarai működése után kidőlt az élők sorából. Széles látókörű, alapos szak tudású embert vesztett benne kamaránk, kinek főérdeme volt abban, hogy kerületi kamaránk az országos ügyekben is sokszor vezető szerepet kapott.

Kirohknopf Frigyes betegsége már régebbi keletű. Már 1896. óta betegeskedett. Torokrákja volt, mely az eddigi orvostudomány szerint gyógyíthatatlan; 56 éves korában érte utol a halál. Halálát Gyula fia, a kamara fogalmazója és neje gyászolja. De gyásza ez az egész kamara kerületének is, mely tegnap délután óriási részvétellel kísérte utolsó útjára a vasszorgalmu embert.

Kirohknopf Frigyes 1853-ban született. Már mint diákot nagy esztűnek ismerték, ki közép iskolai elvégzése után erősen foglalkozott irodalommal, miközben beiratkozott a teológiára. Majd jogot tanult Győrben. 1881-ben került a kamarához, mint kis hivatalnok. Tehetségét ott hamar felismerték: rövid időn belül fogalmazó, majd másodtitkár lett. A titkári iroda élére 1892-ben került, ahol nagy sikert munkát végzett. A lázas munkát a király is jutalmazta. Két évvel ezelőtt a Ferenc József renddel tüntette ki. Ez még jobban fokozta munkakedvét, míg most a kérélnyelhetetlen halál befejeztette Kirohknopf maradandó becsű munkásságát.

— **Katonai áthelyezés.** A király elrendelte Polgár Rezső a nagykanizsai 20-ik és Syniewszky György pozsonyi 13-ik honvédfalozredbeli őrnagyok kölcsönös áthelyezését.

— **A népszerű fogtechnikus.** Ki lenne ez más, mint Bartos Géza, kit a minap hoztak hazra hozzátartozói, hol hetekig feküdt nagy betegen. Bartos jó barátai, — kik sokan vannak — aggódva lesték a pesti híreket néhány hónappal ezelőtt. S most kétszeres örömmel üsajóglák Bartos felgyógyulását.

— **Egy főhadnagy halálos balesete.** Szomorú távirati hír érkezett a nagykanizsai Svastits családnak. Néhány szóban jelenti, hogy Svastits 48-ik gyalogezredbeli főhadnagy Szerajévóban, hol most állomásozik lebukott lováról és szörnyet halt. A kiválóan képzett főhadnagy Nagykanizsán is szolgált, hol rendkívül szerették a kanizsai születést főhadnagyot.

— **Áthelyezett állomásfőnök.** A Déli Vasut igazgatósága Hoffmann Sándor vasvári Déli Vasut állomásfőnököt ugyanebben a minőségben Zala-szentivánra helyezte át.

— **Állomás névmódosítás.** A murakirályi vasuti állomás neve f. év július hó 15-étől Murakirály-Perlakra változtatott. Perlak község egyik régi óhajja teljesült ezen névmódosítás engedélyezése által.

— **Leányinternátus Osáktornyan.** A megye közigazgatási ülésen helyeslően fogadták Ruzsicska dr. tanfelügyelő jelentését a csáktornyai polgári leányiskolában létesített leányinternátus tárgyában. Dr. Ruzsicska tanfelügyelőnek és Pataky Kálmán igazgatónak buzgó kezdeményezésére a közoktatásügyi miniszter engedélyezte ezt az internátust, melynek az a célja, hogy a Muraközben, Stájerban és Horvátországban szétszóródott magyar anyáknak, családoknak, hogy gyermekeik el ne idegenesedjenek, hanem jó magyar anyákká neveltesse. Az intézkedésnek olyan nagy sikere lett, hogy igen sokan jelentkeztek, de egyelőre csak 12 leányt lehetett felvenni. Kiemeli a jelentős azt az óhaj, hogy ezt az internátust fokozatosan évről-évre tovább kell növelni és fejleszteni.

— **A Szépitő Egyesület** által f. hó 11-én és 15-én a honvéd zenekar közreműködésével rendezett hangversenyek összesen 247 K. 40 fill.-t jövedelmeztek az egyesület céljaira. Ezen összeghez hozzájárultak mint feltűzettek: Ebenspanger Leó 21 K 20 fill., Ujnépi Elek Lipót 10 K, Ujnépi Elek Ernő 10 K, Ujnépi Elek Géza 10 K, Sommer Ignác 10 K, Tripammer Gyula 5 K 60 fill., Eperjey Gábor 5 K, Dr. Lóke Emil 2 K, Schrauz István 1 K, N. N. 1 K, Dr. Blau Simon 60 fill., Kedőmives Izidor 40 fill., Brück Sándor 20 fill., Káldi Mór 20 fill., N. N. 20 fill., N. N. 20 fill. Ugy a felülfizetőknek, valamint mélt. Horváth Dénes honvéd ezredes urnak a honvéd zenekar szives átengedéseért ez uton is hálás köszönetét nyilvánítja a Szépitő Egyesület választmánya.

— **Iskolai segély.** A zalaegerszegi főgimnázium főntartásához Zalaegerszeg városnak évi 10.000 koronával kell hozzájárulnia. Dr. Korbay Károly polgármester panaszkodott a minisztériumban e városnak állapotáról s kérte, hogy valamit engedjenek el. A kormány elengedte felét vagyis évenként 5000 koronát. Az erről szóló miniszteri leirat a minap érkezett a városhoz.

— **Alsólendva szegénye.** Az alsólendvai „Szentháromság” kápolnában, illetve ennek egyik sötét, pókháló, szellőzellen kamarájában egy sarokban hever a vitéz Hadik Mihály gróf háromszázéves mumiája. A nép mint regehőst tartja emlékében, a történelem, mint magyar vitézt említi. Nos ez a rege hős, ez a magyar vitéz hever az említett piszkos helyen, hol a sekrestyés bucsuk alkalmával, néhány filléért mutogatja a mumiát. A kegyeletnek ezen arculaspása régóta bánja már az alsólendvaiakat, azonban az ottani esperes plébánia, kit a rendelkezési jog megillet, az ügy érdekében mit sem tett. Most az „Alsólendvai Híradó” indított ez ügyben pártolásra érdemes lelkes mozgalmat, mely remélhetőleg sikerre vezet. Mi is elvárjuk az alsólendvai intelligens közönségtől, hogy a Hadik mumiának méltó helyet biztosít. A mostani hely nemcsak Alsólendva, hanem az egész megye szegénye. — Mint lapunknak írják az „Alsólendvai Híradó” tegnap gyűjtést indított a Hadik mumiá megmentéséhez szükséges összeg megszerzése végett.

— Elcsattant az első síófoki pofon. Így nyári időben a magyar lapoknak két időnként visszatérő témája van: a fiúmei cápa az egyik, a síófoki pofokodás a másik. A cápa még nem jelent meg, de az első síófoki pofon már elcsattant. Szombaton este történt a hagyományos síófoki pofokodás. A furdó egyik nagyvendéglője volt az eset színhelye. Az egyik asztalnál négy budapesti fiatalember húzta a cigánnyal a bánatos, szép magyar nótákat, miközben az egyik, a régi magyar virtushoz illően üvegeket vagdosott földhöz. Az egyik egy másik asztalhoz repült, hol két gépész mulatozott családjával. Nem telt bele öt perc sem, elcsattant az első síófoki szezon pofon. A gépészek adták a főhősnek, kit társaival együtt alaposan elverték. A síófoki parti sétányon tegnap sokat beszéltek a pofon szezon megnyitásáról.

— Kulturpalota Szombathelyen. Szombathelyen mintegy 80000 korona költséggel kulturpalotát építenek. A szükséges összegből 60000 koronát az állam adja. A versenytárgyalási pályázatok most a közeli időben kerülnek döntésre.

— Háromszázezer koronás váltóper. Sigray Antal gróf ivánci földbirtokos és Széchenyi László gróf, Vanderbilt Gladysnak, az amerikai milliárdos kisasszonynak férje Reicher Károly, a hírhedt bécsi bankár közvetítésével egy vasmegegyi pénzfőzetnél háromszázezer koronás váltót számoltattak le. Mikor Sigraynak a váltót prezentálták azzal a kifogással élt, hogy a váltó összegét még megközelítőleg sem kapta kézhez. A pénz állítólag a bécsi bankár kezén tűnt el. E hó 28-án lesz ez ügyben a tárgyalás, ha ugyan nem lesz addig békés meg egyezés.

— Az exhumált kiskanisai asszony. Már lapunk csütörtöki számában megittuk, hogy az igazságügyi orvosi tanács Farkas Jánosné kiskanisai asszony halálával nem látott oly mulasztást fenforogni, ami a kezelő orvosok elleni eljárást indokolná. A nagykanisai kir. ügyészség ezen vélemény alapján a nagy feltűnést keltő esetben a vizsgálatot beszüntette.

— Panasz a kanisai mértékhitelítő ellen. A megye közigazgatási bizottsági ülése Koller István panaszt emelt, hogy az új mértékhitelítési törvény szerint a mértékhitelítők igen sokat kérnek egy-egy kiszállásért, pl. a nagykanisai mértékhitelítő két mássamerlegért 59 koronát számított. Arvay Lajos alispán megnyugtató választ adott a felszólalásra és kijelentette, hogy az ügyet megfogja vizsgálni.

— Rendőrlaktanyából iskola. A Magyar Páns írja ezt a zalaegerszegi históriát. Bizony figurás egy história. A katonalovak számára próbakutforrasokat csinálnak, az orvosok hivatalosan nagy apparátussal hajszálesővü üvegedényekben vizsgálják a lovak számára a vizet s ezekbe kerül a kutforrasnak csak a próbája is: addig ezer meg ezer gyermeket évenként, dobálnak jobbra-balra, egyik istállóból a másik pajtába piszkos dohos levegőbe, kidült-bedült oldalú Kutya-kaparószertű csárdába, s hogy a szegény gyermekekre ne omlójk az épület, vagy osszlopall támasztják fel, amilyeneket a rugdosódó lovak között szoktunk látni az istállóban. Hát csak tessék megnézni a Borszenyiteai iskolát s az ovoda mellett. Az utóbbi Kutya-kaparóból talán már kihurokoltak a gyermekek. Előbbi hajdanában rendőrlaktanya volt, azután városi koldusok tanyája, végre a belőröknek, a lézengő esavargóknak s az utcai szabad személyzetnek lett rabok tanyája: ezeket azonban humanizmusból mind kivitték innen mert félték, hogy rájuk szakad a ház, de meg az a bűzhödöt levegő is egészségtelen nekik. Kivitték és helyébe bevitték százával, ezrével az iskolás gyermekeket. Ezeknek jó.

— Egy millió. A Triesti általános biztosító társulatnál (Assicurazioni Generali) biztosított tőkék állaga elérte az egy milliárd (ezer millió) korona összeget. Ez az első eset, hogy egy magyar-osztrák intézet ily állományt képes felmutatni, amilyent különben csak nagyon kevés európai biztosító társaság ért el eddig. Ezen eredmény nagyfotosságu közgazdasági eseményt képez, mert ez agrészt biztosítási intézményünk versenyképességét, másrészt pedig azt a nagy bizalmat igazolja, amellyel a közönség ezen legnagyobb biztosító társulatunkkal szemben viseltetik.

— Elfogott betörők. Az utóbbi időben több apró betöréses lopás történt Nagykanisán. A rendőrség erélyes nyomozást indított, mely eredményteljesen járt. Elfogták Sándor Lajos tatai illetőségű csapost és Arndt Henrik bonyhádi illetőségű piucért, kikre rábizonyították az elkövetett eseteket. A két jómárárt átadták az ügyészségnek.

— A balatonparti vasút forgalma. Tapolcáról írják mióta megnyílt az új vasútvonal, azóta naponként óriási nagy a személyforgalom. Ugy a vasút mentén, vagy közelebb fekvő községek lakói mint pedig tapolcraól és a vidékről ezrével vannak az utazók. Vasárnap pedig a kirándulókkal még nagyobb a forgalom. Aki az új vonalon utozott már, elragadtatással beszél azon fenséges panorámáról, melyet a vonatról a Balaton mentén látott.

— Külön haszon. Kereakedői körökben mesélték ezt a különös és mulatságos kiegészési esetet. Egy vidéki városban fizetésképtelenséget jelentett a hitelezőinek egy kereskedő. Nem először, ellenben minden valószínűség szerint utoljára.

Amikor a hitelezői összeültek, hogy megmenthessék, ami még megmenthető: hosszas kapacitálás után sikerült a fizetésképtelen kereskedőnek megnyernie a hitelezők többségét arra, hogy beleegyezzenek negyvenszázalékos kiegyezésbe hat hónapra. A hitelezők közül egy felsőmagyarországi gyáros azonban hallani sem akart erről a szerinte elfogadhatatlan kiegyezésről. Miatta meg is akadt a tárgyalás.

Egyeszerre csak félrehívta a bakafutóskodó gyarost a fizetésképtelen kereskedő és a fölébe sugta: — Egyezzek bele a negyven percentbe . . . Önnek majd külön, titokban nagy anyagi szolgáltatást teszek . . . Egyezzek bele.

A gyáros erre beleegyezett és a kiegyezés megtörtént.

Másnap a gyáros fölkereste a kereskedőt: — Nos, beszéljünk arról, hogy mennyit kapok én külön, amiért lehetővé tettem a kiegyezést?

A kereskedő pokoli nyugalommal jelentette ki: — Ön? Nem kap egy krajcárt sem!

— Mi?! — kiáltott fölhaborodva a gyáros. Hát maga becsapott? Hát mi az a külön anyagi szolgáltatás? Mi az én előnyöm?

— Megsugom önnek, — vallotta be cinikus mosollyal a maga javára tönkretett ember, — az ön előnye az, hogy már ma megtudja tőlem, hogy akik garanciát vállaltak értem előbb fognak csődbe menni, mint én . . . A többi hitelezőim sem kapnak egy krajcárt sem, de ezt csak hat hónap múlva tudják meg.

az eltűnt jegyző köröztetése iránt az intézkedést megette, egyszersmind hivatalától felfüggesztette. A felfüggesztési határozatot a körjegyzőség minden községének megküldte és a bíróságnál és falu korcsmájánál kifüggesztette. Az eltűnt jegyző felesége visszament Szt. Grótra szüleibez. A jegyzői teendők elvégzésére Halmos József okl. koppanyi segédjegyző rendeltetett ki.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* Asszony kortes. Pintér Imre, a Kövesy szintársulat tagja kiválóan képzett színész, azonban rossz színműrő. Ezt annak ötletéből mondjuk, hogy csütörtökön este bemutatták nálunk Pintér „Asszony kortes” című darabját. Nehéz feladat lenne a darab tartalmát elmondani. Nem is tesszük ezt, mert kár lenne ezen minden érdekesebb cselekményű darabbal bővebben foglalkozni, melynek nincs más érdeme, mint néhány alak ügyes megrajzolása. A darab felépítése szerencsétlenül unalmas. Akkor indokolatlan lótas-futás van folyton a színpadon, egyik ajtón ki, a másikon be, hogy egy színházi beavatott azt a maliciozus megjegyzést tette: Állandóan sok ajtó van nyitva a színpadon, ezáltal, hogy a főgonvát ki nem viszi a színészeket a színpadról. Nagy kár, hogy Pintér e darabot választotta jutalomjátékául, mert más darabnál bizonyára sokkal többen jelentek volna meg a népszerű Pintér jutalomjátékán. Parlagi, Szőke Sándor, Pintér, Szilágyi és Heltai jól játszottak, de ez sem mentette meg a közönséget az unalomtól.

* A szerencse fia. Ezt az érdekes meséjű darabot szombaton este játszották először Nagykanisán. A szerző Drégely Gábor budapesti mérnök azt akarja bizonyítani darabjával, hogy sokszor nem képzettséggel boldogulnak az emberek, mint inkább szerencséjükkel. Némely helyen van egy kis túlság a darabban, de nagy általánosságban a fővörösben is, sikert aratott jó darab. Thury házaspár, Lévy, Szőke Sándor, Pintér, Heltai buzdíkolnak a siker érdekében.

* Szalkay társulata a keszthelyi 6 hetes színészezon után Balatonfüredre ment, honnan az őszszel ismét Keszthelyre visszatér. Keszthelyen szép pártfogásban részesül a társulat.

KÖZGAZDASÁG.

A keszthely-hévízi villamosvasut. A budapesti Elektra villamos és erőtelepeket építő vállalat r. t. Keszthely város előjáróságának ajánlatot adott be, mely szerint a Balatonfüredtől Kiskeszthelyen át Hévizig egy vágány nélküli teltelvezetékkel villamosvasutat akar építeni. Erre kér 30 évre concessiót, hozzájárulást az érdekeltségtől, a Hévizfürdő bérletjéért és Keszthely várostól 4000—4000 koronát évenként. Ellenben 5 év után a tiszta haszonból 10 százalékot fizet a városnak. 30 év leforgása után az egész vasut a város tulajdonába megy át teljesen díjmentesen. A villamos vasut a városi villanyteleptől szerelné be a 30,000 korona értékű áramot.

Az Omke keszthelyi fiókjának szervezését az őszre halasztották. Az új fiókot, mint már közöltük a keszthelyi, sümegi, tapolcai és zalaszentgróti járásokból akarják megalapítani.

Szaktanfolyam. A Dunántúli pénzügyi tisztviselők egyesületének szaktanfolyama ma kezdődött. A tartalmas szaktanfolyamon a megyénkbeli pénzügytisztek tisztviselői közül többen résztvesznek.

A francia kozmetika diadala!

Ha tökéletes, — szépidomu kebelre — akar szert tenni, használja az — **Elixer Lavallert,** —

amely **külsőleg** a legjobb és legbiztosabb szépség- és bőrtisztító Készíti **Lavaller Parisban;** egy üveg ára **3 korona.** Kapható gyógyszerárakban, progeriákban, illatszertárakban vagy utánvételt **Lavaller-papertban, Felix Perker-nél Wien, I., Kärntnerplatz 3.**

Megszökött jegyző.

Tudára adatik mindenkinek.

(Saját tudósítókunktól.) Pénteken este érdekes kidobolás volt a zalamegyei Bókaháza községben. A kisbíró a dobolás után jó hangos torokkal a következőket ordította:

Tudára adatik mindenkinek, hogy a csányi jegyző megszökött. Akinek valami követelése van rajta, vagy másféle baja volt vele, jelentse be holnap az új jegyzőnél.

A csányi jegyző Pránger György már többször volt büntetve hivatalos mulasztás miatt. Most f. hó 13-án azt mondta ifjú nejeinek, — kit néhány hónappal ezelőtt vezetett oltárhoz — hogy hivatalos ügyben Kanisára utazik. Azóta nem tért vissza. A szentgróti főbíró Malatinszky Lajos, a csányi jegyzőségél vizsgálatot tartott, melynek következtében

A közönség köréből.

Az e rovatban közlöttékért a felelősség a beküldőt terheli.

Kocsiverseny az utcán

Épületes jelenetnek voltam tanuja pénteken délnélben a Fő-utcán. Valaki a Korona szálló előtt fűten-tett a Deák téren állomásozó bérkocsinak, mire három bérkocsi örült vágatással hajtatott le a Koronához, miközben egy falusi embert kevés híján majd elgázoltak. A bérkocsisok ezen versenyt már többször tapasztaltam és nem értem, hogy e versenyekről a rendőrség még nem vett tudomást. A bérkocsisok bizonyára azért hajtatnak oly gyorsan a hívó sipjelzésre, hogy mindegyik a maga részére biztosítsa a fuvarát. Ennek azonban nem szabadna megtörténni. A bérkocsisoknak egymást között, vagy a rendőrség közbejöttével meg kellene állapodni bizonyos sorrendben, amit be kellene tartani. Mi méltányoljuk a bérkocsi iparosok kenyérmegszerzési törekvését, de nem úgy, ha a járókelők testi épsége van veszélyeztetve. A második bérkocsi állomás létesítése alkalmából felhívom erre a rendőrség figyelmét.

Egy városi polgár.

Pozsonyi Elektrotechnikai szakiskola

Vallon-utca 14.

Ezen szakiskola kiképez oly fiatal embereket, kik vagy mint elektrotechnikusok vagy mint villamos telepek vezetői és hivatalnokai működni kívánnak. Szükséges előképzettség 3-4 közép- vagy polgári iskola. Tanulmányi idő 2 év. Értesítő és bármilyen felvilágosítás ingyen és bérmentve küldetik. Az egyévi önkéntességi jog külön előadások hallgatása által megszerezhető.

Az igazgatóság.

Gyomor betegeknek!

Mindazoknak, kik a gyomor meghűtése, vagy túlterhelése, rossz, nehezen emészthető, nagyon meleg, vagy hideg ételek élvezete által, vagy rendetlen életmód következtében gyomorbetegséget, mint Gyomorrhurut, gyomorgörcs, gyomorfájdalom, nehéz emésztés vagy nyálkásodást kaptak, ajánlunk egy kitűnő házi szert, melynek kitűnő hatása már évek óta ki van próbálva. Ez a

Hubert Ullrich-féle növénybor.

Ezen növénybor kitűnő gyógyhatásának talált fűvekből, jó borral van készítve és erőlteti, ájatra kell az ember emésztő szervezetét. — A növénybor megakadályozza az emésztési zavarokat és előmozdítja az egészséges vér újjákepződését.

A növénybor idejekorán használva, gyomorbetegségek még a csirájukban elfojtának. — Symptomák mint: Főfájás, felhőfűgés, gyomorégés, felfűvődés, rosszullet hányással, melyek chronikus (idős gyomorbetegségeknek oly gyakran előfordulnak, elmulnak néhányszori ivás után,

Székrekedés és annak kellemetlen következményei, mint szorulás, kolika, szivdobogás, álmatlanság, valamint vertórtulás a májban, epében és a nagy Zsigler-érben (Arany-ér bántalmak) a növénybor által gyorsan megszüntetnek. A növénybor megszünteti az emészthetlenséget és könnyű székelés által eltávolíttatnak a gyomorból és belekből alkalmatlan részek.

Sovány, halovány kinézés, vérszegénység, elerőtlenedés,

legtöbbször a rossz emésztés következményei, hiányos vérképződés és a máj beteges állapotát, (tvágyhiánynál, ideges bágyadság és rossz kedélyhangulat, továbbá főfájások, álmatlan éjjeliek következtében ily egyének lassan egészen elpusztulnak. — Növénybor az elgyöngült életerőnek új léletést ad. — Növénybor fokozza az étvágyat, az emésztést és táplálkozást előmozdítja, elősegíti az anyagcsere, gyorsítja a vérképződést, megnyugtatja a feldult idegeket és életkedvet szerez. Számtalan elismerés és hála nyilváníttás igazolja ezt.

Növénybor kapható 3 és 4 koronáért a Nagykanizsai Ujduvári, Kis-Komáromi, Csákányi, Nemes-Vidi, Tapsonyi, Bőhényei, Nagy Bajomi, Felső-Szegedi, Csurgói, Berzencei, Gólai, Légrádi, Alsó-Domborai, Kotori, Mész-Csányi, Rátkai, Podtureni, Szelniczai, Alsólendvai, Pákai, Bakasai, Novai, Baki, Pölöskei, Pacsai, Alsó-Rajki, Nagy-Radai, Kéthelyi, Marczali, Kaposvári, Nagyatádi, Tarányi, Verjei, St.-Georgeni, Kálisavaci, Novigradi, Kaproncai, Perlaki, Csáktornyai, Varasdi stb. gyógytárakban és fűszerüzletekben és az osztrák-magyar monarchia legtöbb gyógytárában.

A kanizsai gyógytárak 3 és több üveg növénybor rendelésnél eredeti árak mellett küldik szét mindenüvé a monarchiában.

Utánzásoktól óvatik.

Kérjen csakis

Hubert Ullrich-féle növénybort.

Tisztaságnért 30.000 korona kezesség.

Többetösszszel mint oróval!

Schicht-szarvasszappana

Beható tanulmányozások

eredményesték, hogy Schicht-szarvasszappana minden esetben — akár meleg vagy hideg, kemény vagy lágy — gyorsan és erősen habosít; könnyen habol a szővőbe, meglesz gyorsan oldja a szennyest, anélkül, hogy a szővőnek legkevésbé is ártalmára volna. SCHICHT-szarvasszappana teljesen

tiszta és ment maró anyagoktól; évtizedek óta egyenlő minőségben a legjobb anyagokból lesz előállítva. Használata minden tisztítási célra és mindenféle mosáshoz a józan és észparancsolata és minden háztartásban jelentősen megrövidíti az időt, munkát és pénzt.

Elsőrangú fürdőhely.

LIPIK

BIZTOSAN GYÓGYITJA

a tápasatorna bántalmait, hurutokat, cukorbetegségeket, izületi bajokat, gyermekkorokat és vérébetegségeket.

Prospektust küld a fürdőigazgatóság (LIPK Slavonia)

Jól jegyezd meg: csak **Ottomán-**cigaretta-papírt, vagy hüvelyt hozz és ne engedd magad hasonló kinézésű silány minőségű utánzatoktól **tévtúra** vezetni.

Nyomatott a laptulajdonos Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagykanizsán.

Nyári multságokra
kerti lampionokat óriási választékban
ajánl
Ifj. Wajdits József Nagykanizsán,
Deák-tér 1 szám.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön délelőtt.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:

Kertész József.

Kiadja:

a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Baák-tér 1.

Hirdetések díjazás szerint.

Bakonytól — Dánosig.

Nagykanizsa, július 21.

A nagykanizsai szt. ferenczrendi klastromba vakmerő betörést terveztek. A vizsgálat adatai szerint az elmenekült tettesek cigányok voltak, kik után megindult a szokásos lázas nyomozás. Elfogják-e őket, vagy nem, ez a hatóságok dolga. Bármint lesz is, a megindult hatósági eljárás nem fogja megoldani a klastrom-betörési kísérlettel ismét napirendre került ügyet: a cigánykérdést.

A nagykanizsai eset nem utolsó állomása a cigány garázdálkodásnak. A falusi posta és vasuti hivatalok, a nagykorosmák, a falusi földesurak magányosan álló kastélyai ezután is jó „anyagai“ lesznek a barbár életet élő cigányoknak.

Ha gondolkodunk az ilyen eseteken, szinte meglepődünk, hogy a cigányok évtizedek óta garázdálkodnak Magyarországon. Ha a magyarországi cigányeseteket olvasnánk valamely amerikai lapban, biztosan hazugságnak, riporter fantáziának tartanók az egészet. Nem hinnék el, hogy egy műveltnék mondott országban, hol a modern technika minden vívmánya feltalálható, hol az egész országot a telefon és táviró dróthálózata futja be, hol a gyorsvonatok százszázhusz kilométer gyorsasággal száguldanak, hol a haladás uttörői az egész világ érdeklődése mellett tartanak automobil versenyt, hol egyetemek, lelencházak, gyermekligák és főleg magyar csendőrök vannak, mondom, nem hinnék, hogy egy ilyen országban vad, műveletlen emberek rendszeresen lopásokat, rablásokat, gyilkosságokat hajthassanak végre.

A bakonyi zsványéletről még ma is sok legenda él a nép ajkán. Pedig ezek az emberek valósággal „uriemberek“ voltak a mai kor cigányaihoz. A bakonyi haramiák ritkán ontottak embervért. Volt becsületük is, ha mindjárt zsvány-becsületnek nevezték. Sok dolgot adtak akkor is a hatóságnak, de ez érthető volt. A bakonyi sűrűje, a telefon és táviró vonalak hiánya megnehezítették a hatóságok dolgát. Nagy veszedelem volt akkoriban a zsványserég. Ha egy faluba érkeztek, a harangokat „félreverték.“ mire a falu egész lakossága fegyverbe „állt“ vasvillákkal, baltákkal és hasonló eszközökkel. A statárium sokszor felvonult a zsványok ellen, pedig oly eset, mint annak idején például a danosí volt, a zsvány-élet annáleszeiben nem található.

Evtizedek óta napirenden van a cigánykérdés. Egy-egy nagyobb eset megragadja a magán és hivatalos társadalom figyelmét, azután elcsendesedik minden egy újabb — danosí esetig.

A cigányügyet, Magyarország egyik legnagyobb szegényfoltját, mielőbb meg kell

oldani. Különösen fontos ez Zala-Vas- és Somogy megye közönségére nézve, hol a cigányoknak legzajosabb az élete. A cigányügy legjobb ismerője, a cigányok „disz vajdája“ (igy hívták a cigányok) néhai József főherceg, felvilágosult gondolkodásával látta a „cigány veszedelmet“, ezért igyekezett őket letelepíteni. Nem sikerült neki. Az újabb korban a lótarítás eltűnésével és Zalamegyében a cigány purdéknek állami gyermekmenhelybe való küldésével igyekeznek a cigányügyet megoldani. Mi azt véljük, hogy Zalamegye intézkedése a legcélravezetőbb. A cigányt telepíteni nem lehet, erről már meggyőződünk. Ha lovát elveszik, másikat lop helyette. A felnőttekkel nem lehet eredményre jutni, tehát kezdjük meg gyermekek javítását. Vegyük el tőlük a gyermekeket, akkor a cigánykérdést, ha előbb nem, egy emberöltő alatt megoldjuk. Ennyi idő múlva ugyanis „kidől“ a mostani cigány generáció.

Nagy kár, hogy Zalamegye intézkedése is ellanyhult. A cigányok természetesen sokat siránkoztak a gyermekeik elvévése miatt, megjárták minden hivatalos „instanciát“, míg végre valahol kisütötték, hogy a cigány purdék elvévése az anyáktól nem humanus, ehhez a társadalomnak, a hatóságoknak nincs joga. Ezt süttették ki felvilágosult emberek, csupa álhumanizmusból. Ha egy anya feslett életet él, a hatóságnak joga van a gyermeket elvenni tőle, lelencházba, gyermekmenhelyre vinni, ha azonban az apa, anya, testvér, az egész család a cigány poronty szemellátára lop, rabol, gyilkol, akkor a társadalomnak nincs joga a gyermeket kivenni a megmételtyezett légkörből!

Örökösen az volt a baj, hogy a társadalom és a hatóságok indokolatlan humanizmussal foglalkoztak e kérdéssel. Pedig az az igazi humanizmus, mikor a cigány gyermeket kivesszük a vad szülők kezéből, lelencházban, gyermekmenhelyen neveljük, miáltal megmentjük őket az ember társadalomnak.

Évekkel ezelőtt egy nagyobb cigányrablási eset alkalmával, mikor a lapok sokat foglalkoztak a cigány ügygel, beszélgettem egy nagyon intelligens, a cigányéletet alaposan ismerő, csendőr járásőrmesterrel, ki ezt mondta:

— A cigány ügynek csak egy biztos jó megoldási módja van. Amint valamelyikre valami büntény rábizonyul rögtön főbe kell lövetni.

Ha nem is helyes ezen vélemény, de jellemző és érdekes. Az igazság ott van valahol az álhumanus társadalmi felfogás és a rettenetesen szigorú csendőri vélemény között. Bár miként, de az ügyet meg kell oldani.

A bakonyi zsványélet sokkal veszélytelenebb volt, mint a danosí és mégis a meddig Bakonytól — Dánosig értünk a társadalom, a hatóságok felfogása sokkal enyhébb, sokkal „humanusabb“ lett. Pedig ha oly mértékben emelkedett volna a cigányügyben a hatóságok szigora, amily mértékben rosszabodtak a viszonyok Bakonytól — Dánosig, akkor tényleg az én járásőrmesterem ítéletének kellene ma uralkodnia.

P. A. B. E.

— Megyei kölcsön a balaton vasútra. Zalavármegye törvényhatóságának június 28-iki rendkívüli közgyűlése tárgyalta a balatonparti vasut segélyezésére felveendő kölcsön ügyét. A megye gyűlés a beérkezett kölcsönajánlatokat drágának találta és döntés nem történt az ügyben. Ugyanebben a tárgyban július 27-ére rendkívüli közgyűlést hívott össze Batthyány főispán. A gyűlésnek nem lesz más tárgya, mint „a balatoni vasut segélyezésére megszavazott összegnek kölcsön útján leendő felvétele.“ A megyének ugyálszik sikerült olcsóbb ajánlatot beszereznie.

Magyar iparos, magyar ipar.

— A nagykanizsai iparos iskola. —

Most, hogy amerikai tilalom és honi védelem mindinkább itthon igyekszik tartani honfiktartásainkat, a magyar ipar mind jobban előtérbe lép. Mert míg a földre éhes nép a földért való küzdelmében elesügged és célt nem ér, addig az az ipar kifogyhatatlan változatos ágai az a terennum, mely a munkakedvnek folyton tápot ad és mely a természet személyeitől függetlenül jóízű tisztes kenyeret ad a munkás kezébe.

A nagy ipar és kisipar harca csak az egyéneket érinti és bármiképp támogatja is az állam a kisipart, a nagyipar haladása, fejlődése nagyjában fel fogja falni őst a kisipart, melynek létét köszönheti. De akár hogy lesz is, ez a küzdelem az ipar fellendülését, fejlődését vonja maga után. Elengedhetetlen szükséges azért, hogy mindazokat az intézkedéseket megtegyük, melyek a magyar iparnak tényszerű. Ezek között pedig elsőrangú fontosságú a magyar iparosvilág művelése. Mert magyar ipar, magyar iparos nélkül el nem képzelhető. A tőke bárhol is kerül is elő, mellékes; de magyar iparról csak akkor beszélhetünk, ha képzett, művelt magyar iparosok kelnek versenyre a külfölddel.

Ilyennek megteremtésében egyetlen felső ipariskolánk fáradozik. Ennek hatása bár méltánylandó, de mi azokról az iparostanulók iskolájáról akarunk szólni, melyek szerte e hazában minden águ iparnak nevelnek egyéneket. Nagyjában mind egyformák ezek, azért mi a nagykanizsai iparostanulók iskoláját akarjuk szövé tenni.

Itt fekszik előttünk ez ideai Értesítője, melyet Poredus Antal igazgató állított össze. Azért foglalkozunk külön ez iskolával mert megérdemli, mert már látjuk, hogy városunk ép érzékű férfiai kiváló gondjukban részesítik ez iskolát, mely közgazdasági életünknek országos kihatású faktora. Ötszázöt (505)

tanuló nyer elméleti kiképzést ebben az iskolában melynek tanítói tapasztalt nagy ügyességgel foglalkoznak ebben a mellékkeresetet nyújtó iskolában. Örömmel olvassuk, hogy külön igazgatóság alá akarják helyezni, pedig az volna fontos ha önálló tanítói testület volna. Mert bár Mártonffy Márton kir. udv. tanácsos és főigazgató kijelentette, hogy a nagykanizsai iparos iskola az ország elsőrangú ilyenmő iskolái között foglal helyet, de másrészt elszomorító, mikor egy buzgó, lelkiismeretes tanító lemond az iparos iskolánál viselt tanítói állásáról azért „mert a nagy és fárasztó munka és az elért eredmény között szembeszökő aránytalanságot tapasztalt.”

Alapos cikkeket kell azért az egész ország iparos iskoláinak átvennie, hogy ez mindenütt megszűnjék. Az esti oktatás helyett, hova az inasok testileg, lelkileg kimerülve mennek, okvetlen a nappali tanításnak kell lépnie, ami nemcsak az eredményre, de a fegyelmelésre nézve is a legüdvösebb útjás lesz. Nagyon üdvös hatású lesz, ha majd az iparosiskola nem lesz szellemiségben, hanem saját palotájában fog elhelyeztetni. Ez az egy ok maga is elegendő volna arra, hogy a főgimnázium minél előbb felépüljön. Mostani helyét pedig Nagykanizsa iparfejlesztési kulturpalotává avassuk. Állandó iparkiváltás, könyvtár, muzeum, inas otthon, mind-mind helyét találnak benne.

Az a palota van hivatva Nagykanizsa iparos-nevelésének új irányt adni és önérték, tekintélyt adni az iparosoknak, akik ha az egész hazában új okozási alapot fektetik az inasok tanítását, hivatva lesznek a magyar ipar felemelésére és a múlt magyar iparos nemzedék megteremtésére. Ez lesz a legjobb, legbiztosabb védekezés a kivándorlás ellen.

LE DÉLICE cigarettapapír
cigarettafüve
mindenütt kapható.

HIREK.

A borbélyműhelyek veszedelmei.

Irta: **MOLNÁR H. LAJOS,**
a „Művész” szerkesztője.

A haj-, szakáll-, bajusz- és bőrbetegségek egy jó része a borbélyműhelyek útján kerül az emberre. A fő- és székváros fodrásztermeit ma már alig érheti ebben szemrehányás; a nagyobb vidéki városok szépítőtermei is lelkiismeretesen követik ebben a fővárosiak példáját, úgy, hogy ma már alig akad hazánk városaiban kivételesen — egy-két — olyan borbélyműhely, amely a köztisztaság és a közegészségügy követelményeinek nem mindenben igyekszik, vagy képes megfelelni.

A fodrászműtermek berendezése, mai modern eszközei, még csak a két évtized előtt itt észlelt állapotokkal szemben, ma már messzemenő haladásról tesznek tanubizonyosságot. Hatósági üdvös egészségügyi rendeletek, de maga a borbélyipartestületek is igyekeztek az utóbbi évtizedekben elkövetni mindazt, amivel a borbélyműhelyek eszközei és szerelvényei útján továbbterjedő fertőző betegségek továbbterjedésének útját állhatják. Ha itt-ott mégis valaminő fertőző haj- vagy bőrbetegség a borbélyműhelyek

útján terjed tovább, úgy a legtöbb esetben inkább az alkalmazottak kisebb-nagyobb fokú tájékozatlansága, nem pedig rosszhiszeműsége az, amely az ilyen veszedelmek továbbterjedésének előidézőjeként szerepel. Részben azért maga a nagyközönség is tájékozatlan itt több tekintetben, úgy, hogy vajmi gyakran maga se tudja azt, hogyan védekezzen az olyan veszedelmek ellen, amelyek haját, bajuszát, szakállát, szemöldökét, fej- és arcbőrét a borbélyműhelyek útján átlátható betegségek részéről fenyegetik.

Azok a borbélyeszközök, amelyek egyes haj- és bőrbetegségek ártalmas csiréit egyik emberről a másikra átláthatják a következők: a nyíró és a borotváló eszközök, a szappan, a kefék, a fésűk és azok a ruhaneműk, a melyeket a borbélyteremben használni szoktak s a melyeket külön leírom és részletezem teljesen fölösleges is volna.

Utálatos, sőt veszedelmes jellegű bőrbetegségeken kívül, legfőként a haj-, a szőrhullás, a teljes kopaszság, amely bennünket a borbélyműhelyek útján tenyésztett fertőzések részéről fenyegethet.

A borbélykefék, különösen azok a hengerkefék, amelyekkel a borbély az apró haját s a korpát igyekszik a fejről eltávolítani, nem egy esetben szerepelnek a hajhullás, a kopaszság előidézőiként. Bármily gondosan igyekszik is a borbély az ilyen hengerkeféket tisztántartani és fertőtleníteni, a kefék szőre közt némi idegen fejkorpamaradék mindig visszamaradhat egy-egy olyan ember fejről, akit a kopaszság, a hajhullás baktériuma már megfertőzött. Ezekből a baktériumokból vajmi kevés kell ahhoz, hogy azok alkalmas fejtalajon tovább tenyesszenek. Szőrme állatokra kísérletképpen átlátható ilyen baktériumok rövid idő alatt ellepték a kísérleti objektum szőrmejét, befészkeltek ott magukat s előbb-utóbb teljesen elpusztították az állat szőréit. A hengerkefe ma már kezd divatját mulni. A hol azt mégis használják manapság is, amennyiben — nem alaptalanul — aggályunk merülne fel annak kifogástalan tisztasága ellen, mi magunk védekezhetünk az esetleges veszedelem ellen azzal, hogy a közös hengerkefe igénybevétele előtt eltekintünk s e helyett inkább odahaza vagy fürdőben igyekszünk hajunkat a nyírás után a fejkorpától gondosan megtisztítani.

Nagyon sok függ az elővigyázati intézkedések megtételénél magától a borbélytól és személyzetétől is. A kellő gyakorlat fölött rendelkezés és egyben lelkiismeretes fodrász tisztán észreveheti azt, hogy egyik másik vendége nem szenved-e valaminő fej- vagy bőrbajban? Ez esetben tartozó kötelessége az illetőt rászoritani, hogy külön haj- és arctisztító eszközöket szerezzen be s tartson a maga számára. Azt csakugyan nem lehet egyetlen borbélytól sem megkívánni, hogy bármelyik vendége részére, ha az beteg, a maga költségén szerezzen be s tartson külön olyan szerszámokat és borbélyeszközöket, amelyeket másnál fel nem használhat. Nagyobb forgalmú fővárosi fodrásztermei, kik ez esetben néha valóságos raktárhelyiségeket kellene berendezniök az olyanok számára, akik hajhullásban vagy éppen egyéb haj- és bőrbajban szenvednek.

Sajnos, nemcsak haj- és bőrbetegségek, hanem esetenként a tüdővész is szerepel itt, mint olyan, amelyet a kezeivel közvetlenül dolgozó borbély vajmi könnyű szerrel átlátható egyik vendégéről a másikra. Tüdővészben szenvedő borbélyt egyenesen el kell tiltani attól, hogy embertársát borotválja.

A törökendők s általában a borbély műhelyekben használt fehérneműt minden egyes használat után mosásba kell adni. Talán sokba kerül ez a mosás a borbélynak, ámde aki messzemenő tisztasággal kívánja egyben egészségét is óvni és biztosítani, az ne sajnálja a magasabbra emelt nyíró- és borotváló árakat a tisztaságot lelkiismeretesen betartó borbélyműtermek tulajdonosai és alkalmazottaitól.

— **Áthelyezés.** Jabreczky Flóris letenyei kir. járásbírósi telekkönyvvezetőt a perlahihoz helyezte át.

— **A balatoni vasut ellen sok a panasz.** A vonatok roppant lassan közlekednek, az állomás épületek szűkek, sőt néhány lap még a forgalmi biztonságáról is erős kritikát mond. Ezen dolgok mellett, ha igazak, valóban eltörpül a vidék szépsége, ami ugyan nem a vasut vonal érdeme.

— **Egy milliárd.** A Triesti általános biztosító társulatnál (Assicurazioni Generali) biztosított tőkék állaga elérte az egy milliárd (ezer millió) korona összeget. Ez az első eset, hogy egy magyar-osztr. intézet ily állományt képes felmutatni amilyent különben csak nagyon kevés európai biztosító társaság ért el eddig. Ezen eredmény nagyjontosságu közgazdasági eseményt képez, mert ez egyrészt biztosítási intézményünk versenyképességét, másrészt pedig azt a nagy bizalmat igazolja, amellyel a közönség ezen legnagyobb biztosító társulatunkkal szemben viseltetik.

— **Köszönetnyilvánítás.** A nagykanizsai könyvnyomdások tarka-estélyén felülírtak: Váry Zoltán cukrász 6 K., Berger kávé 5 K., Gálóvits Andor 3 K., Ifj. Wajdits József, Oparricza Károly 2—2 K., Molnár Gábor 1.20 K., Ozegely Dezső, Németh József, Sztár Ignác, N. N., Krausz József, Zapletál Ignác, Marvalics József, Kein Gyula 1—1 K., N. N. és N. N. 50—50 fill., Özv. Focht Jakabné 40 fillért. Ugy a szives felülírtőknek, valamint Franz Lajos és Fiai cégnek a villanyrakat fél árban való átengedéseért, Krausz és Farkas cégnek a meghívók és falragaszok mérsékelt áron való szállításaért, a nagykanizsai fűtőházi kézművesek dalkörének, Sztár Paula és Neumark Ilonka urhölgyeknek és Bágyony-Szabó Ödöné urnőnek az estélyen való szives közreműködésért ez uton is köszönetet mond a rendezőség.

— **Ellopott távbeszélő vonal.** Egyik katonai tábori távbeszélő osztály a minap Vas- és Zalamegye határszélén gyakorlatozott. A zalaegerszegi csendőrség most tudósította a körmenői csendőrséget, hogy a körmenői járásban a telefonvonal vezetékét másfélezer méter hosszúságban ellopták. Két csavargóra gyanakszanak, kik közül az egyik néma, a másik sánta.

— **A megőrült gyilkos.** Kresznár Jánost, a megőrült szepeinek gyilkosát elszállították már Budapestre. A szerencsétlen ember Fonyódtól ki akart ugrani a robogó vonatból. A kísérői csak nagy erőfeszítéssel tudták ebben megakadályozni.

— **Utcai balesetek.** Két kisebb utcai baleset történt Nagykanizsán. Mindkét baleset a 19-ik hűvögyalogezred két hadnagyával történt. Az egyiket kedden reggel a Csengery-utca elején lova ledobta. A másik hadnagy tegnap délután a korzón lebukott motorbiciklijéről, mert a rendőrség Sajó nevű kutyája neki rontott a gépnek.

— **Daruvár fürdőjéről írják:** Végére megszünt az esős időjárás és a fürdőélet, mely az esőzés alatt is élénk volt, most a tető pontját érte. A gyógyhatású forrásokon kívül az igazgatóság céltudatos vezetésének köszönhető, hogy a fürdővendégeket különféle szórakoztatások mulatják, melyek egyik a másikat követik. A napi kirándulásokon, golyó és tennisjátékokon kívül csak nem rég rendezett az eszéki hangverseny társulat „Davor” egy sikertelt hangverseny estélyt. Jelenleg egy Cabaret társulat mulatgatja a n. é. közönséget és holnapra várják a zagrabi „Kolo” hangverseny társulatot, mely Camarotta opera énekes ur közreműködésével egy hangversenyt ad. Ezek után a fürdő-vendégek nem panaszkodnak unalom miatt, mert Daruvár fürdő úgy teszi, mint szellemi tudást és szórakozást nyújt.

VELMA SUCHARD
Nyersen való
evésre
paraflan.

— A hétérai zárás. A kereskedők hétérai záró mozgalmával sikerrel fog járnai. A kereskedők leg-
többje aláírta a kötelező ívet, melyet a segítők
négy tagú küldöttsége mutat be a kereskedőknek.
A mozgalmat több humanus gondolkodású főnök
erősen pártolja. A hétérai záró mozgalom sikerének
annál is inkább örvendünk, mert lapunk elsőnek
pendítette meg a fontos tervet.

— Sikkasztás és lopás büntetével vádolva
állt ma a nagykanizsai kir. törvényszék előtt Tuczai
József büntetett előléti ember. Tuczai nemrégiben
Ludbregban szolgált egy kereskedőnél mint kocsis.
Egy alkalommal gazdája Csáktornyára küldte kakoricát
átadni. Az érte kapott pénzt Tuczai elköltötte, azután
megszökött. Külföldre menekült, hol Lindauban
(Boden tó mellett) egy munkástársától pénzt lopott.
A honvágy egy ízben baba hozta és itthon elfogták.
Sikkasztás és lopás büntette miatt a törvényszék
ma 2 és fél évi fegyházra ítélte.

— Zsolnai bandája. Három évig volt
Kanizsán Zsolnai Vilmos bandája. Valóságos versen-
gés volt akkor a jobbnál jobb zenekarok között, de
nem győzte le egyik se a másikat, hanem Zsolnai
akkor Wienbe ment, hol egy előkelő kávéházban
szerzett tiszteletet a magyar zenének. Volt másutt is
külföldön, majd Barcs eleven társadalmi életébe
illeszkedett bandájával. Most Keszthelyen a Balaton-
parti zenepavillóban huzza tizenhéted magával. A
banda tagjai egytől egyig formás elegáns férfiak.
Ha rázendíti a szép népdalokat, operette és opera-
részleteket, egész embergyűrű veszi körül a pavillont,
őszinte tapsolással ad kifejezést a rutinos, finom
játékért. Zsolnai szeptember elsejéig lesz itt; Hazatér-
ésben kiszáll Kanizsán, hol egyik kávéházban
gyönyörködhetik városunk közönsége olyan cigány-
zenében, amilyen jelenleg nélkülözni kénytelen.

— Tűzoltó-egylet Drávavásárhelyen.
Drávavásárhelyen önkéntes tűzoltó-egylet alakult.
Az egyesület elnöke Filippich Lajos orsz. képviselő.
A megalakulásért sokat fáradozott Marinovic Ferenc
községi jegyzőt parancsnokká választották.

— Látványosság a fővárosban. Azok
az idegenek, a kik Budapestre jönnek, el nem
mulasztják felkeresni és megtekinteni Nagy Zsigmond
legnagyobb alkalmi lakásbelsőrendezési áruházát, mely
a fővárosnak egyik legszebb látványossága és a mely
Budapest, VI. Lázár-utca 3. sz. alatt a cég saját
házában létezik. Óriási választékban lehet ott találni
mahagoni, palisander, javor és cseresznyefa háló,
ebédlő, uriszobák és szalon-garnitúrákat a legjobb
minőségben és a legolcsóbb árakban. Szőnyegei
és csillárai páratlanok. Az angol bőrgarnitúrák, rézbuto-
rok és festmények különlegességszámba mennek. E
cég egész Európában híres arról, hogy utolérhetel-
enl és komplettul rendez be szállodákat, kastélyokat
és urházakat. Olvasóink, ha Budapestre mennek,
tekintsék meg e legelső áruházat.

— Az árulkodó. Zalaegerszegen az idén,
február 7-ikén, rémes eset történt. Zsoldos Mária,
egy csinos szemrevaló leány szerelmi viszonyt foly-
tatott Stefanecz János kéményséprővel. Megtudta ezt
a tizenkétéves Kondor Sándor kéményséprő, aki
pajkosságból beárulta a dolgot a leány anyjának. A
szerelemes leány ezért bosszút forralt s csakánnyal
agyonverte az árulkodó inast. Az esküdtbírósg és
tegnap a Kuria elítélte a gyilkos leányzót négy és
fél évi fegyházbüntetésre.

— Megbüntetett leánykereskedő. Zaka-
riás István csáktornyai határrendőrségi felügyelő
Dombováron tartóztatta le annak idején Csek János
nevű embert, ki két leányt akart szállítani egy bűn-
tanyára. Kutyákkal fogadta le a leányokat. A lélek-
kufár most megkapta büntetését. Az illetékes szek-
szárdi törvényszék 6 hónapi börtönrre és 210 korona
pénzbüntetésre ítélte. A szigorú ítélet az 1908-iki
új törvényben leli magyarázatát.

Hajsza a betörők után.

A menekülő cigányok nyomában.

Beszélgetés Bay rendőrkapitánnyal.

(Saját tudósítónktól.) Három vármegye
csendőrsége nyomozza a nagykanizsai Szent-Ferenc-
rendi klastromba betörni akaró cigányokat. Két napig
készült nagy apparátussal a nagykanizsai rendőrség
és csendőrség a cigányok elfogására, kiknek érkezé-
sét a szentgotthárdi csendőrmester jelentette a nagy-

kanizsai csendőrségnél, mely viszont a rendőrséggel
közölte, hogy a zárda ellen a cigányok betörést
terveznek.

(Lesik a cigányokat.)

Vasárnap éjjelre várták őket. A zárdat az esti
órákban megszállta 2 rendőrtiszt, 1 csendőrmester,
8 rendőr és 8 csendőr. A város területén megkettőz-
ték a boltéri szolgálatot és a külterület cirkáló őrzé-
sét. Reggel négy óráig vártak a cigányokra, akik
azonban nem jelleutkeztek.

Hétfőn este 2 csendőr és 4 rendőr szállta
meg újból a zárdat. Ezeket különböző ajtónál felállí-
tották. Kettő a templom ama ajtajánál őrködött,
mely a folyosóról nyílik oda. Éjféli felé zaj hallatszott
alulról. Egy kis feszítés, a zárda folyosójának ajtaja
engedett. Majd nem sokára két lövés dördült el,
amire csend lett.

Az őrszemek a zaj hallatára sem jöttek elő,
mert a rendőrség és csendőrség közösen megállapított
terve az volt, hogy a betörő cigányokat egészen a
pénztár szobáig engedik és ott fogják el őket.

Csak később derült ki, mi történt. Az egyik
páter gyóntatni volt Kiskanizsán és hazatérése meg-
zavarta a betörőket. Megzavarta még a cigányok
munkáját az a fiatal szerzetes is ki a betörés zajára
lejött a folyosóra, mert egyik földszinten lakó szer-
zetes testvérét feltette. A később előkerült őrszemek
már csak a tettesek hült helyét találták.

(A betörés híre a városban.)

A cigányok betörési kísérlete nagy izgalmat
keltett a városban. Élénken tárgyalják miként történ-
hetett meg a betörők megszökése. Hozzáért embere-
k hibáztatják, hogy a rendőri és csendőri terv
mindig abból a feltevésből indult ki, hogy a betörést
tényleg elkövetik, illetve befojézik és az óvó rend-
szabályokat így foganatosították, pedig arra is kellett
volna gondolni, hogy a betörőket megzavarhatja bár-
milyen véletlen és ekkor a menekülés útjának elzárá-
sára kellett volna intézkedésnek történni.

(Beszélgetés Bay rendőrkapitánnyal.)

A nagykanizsai rendőrség nagyon restelli, hogy
a betörők, kiknek elfogására készültek, megugrottak.
Az esetről Bay György rendőrkapitány a büntügyi
osztály vezetője így nyilatkozott a „Zalai Közlöny-
munkatársa előtt:

A tervet a rendőrség és a csendőrség közösen
állapította meg, mely teljesen helyes volt. A terv
ugy szólt, hogy a cigányokat beeresztik a pénztár
szobáig és ott rajtuk ütnek. A második este a
vezetőt Bernschütz József nagykanizsai járás-
örmester vette át, amit teljes megnyugvással fo-
gadtam, mert ő a dunántúli csendőrkertület leg-
régibb, legtapasztaltabb őrmestereinek egyike.
Különbösen is gyakori, hogy a város területén foly-
tatott nyomozást a csendőrség vezetői a rendőrség
segítségével, oly esetben, mikor a nyomozás első
szállai is a csendőrség kezében van. A jó tervet
a sajnálatos véletlen megzavarta. Ha van egy kis
hiba, akkor ez ott történt és elkövette az a csendőr
és rendőr, aki a betörés melletti templom ajtajánál
állt és a lövés zajára nem léptek közbe, nem
élték fegyverhasználati jogukkal. Annál is inkább
közbe kellett volna lépniük, mert nem volt fel-
tehető, hogy a lövéssel keltett lármá után a betö-
rést elkövetik. Hiba volt abban is, hogy a temp-
lomban elhelyezett őrszemélyzet a lövés zajára
nem összpontosult és a cigányokat nem vette
üldözőbe.

Ez nyben más oldalról úgy nyilatkoztak
előtünk, hogy a csendőrség a fegyvert nem hasz-
nálhatta, mert erre oka nem volt. A folyosó sötét
volt és a lövés esetleg épen a hazatérő szerzetest
találhatta volna.

(Nyomában a cigányoknak.)

A menekülő cigányokra három vár-
megye csendőrségét táviratilag figyelmeztet-
ték. A cigányok Récsé felé menekültek, hol
betörést követtek el. Az üldöző csendőrség
vezetését a kitűnő nyomozó Bernschütz József
nagykanizsai járás őrmester vette át, ki már
kiderítette, hogy a cigányok egy Sándor
nevű cigány — ki miniszteri engedéllyel
lőcsiszári foglalkozását új utmutatása alap-
ján menekülnek. Kedden Balaton-Hidvégen
a zimándi beregben tartózkodtak a cigányok,

honnan este elmenekültek a Balaton zalai
partrésze. Szerdán a Dabos erdőség felé
tartottak a kocsin menekülő cigányok.

Ma délelő érkezett sürgönyi jelentés
szerint a cigányok Badaconyotomajtól Vesz-
prém felé tartanak. Bernschütz nyomon
követi őket 4 csendőrral.

A veszprémi csendőrség nagy csapata
siet a cigányok elé, kiknek elfogása minden
órában várható.

A Bőr- és Lithion-tartalmú

Salvator- forrás

Kitűnő sikerrel használtatik
vesesebajoknál, a húgyhólyag bántalmánál és köszvénynél, a cukor-
betegségnél, az emésztési és léleg-
zési szervek hurutjainál.

Húgyhajtó hatású!

Vasmentes! Könnyen emészthető!

Teljesen hízta!

Kapható Árványgyógyászati Intézetben vagy a
Sziget-Lipóti Szentgyógyászati Vállalatnál
Budapest, V. Rudasbányai út 8.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* Aranyvirág. Kedden este az Aranyvirág
operettet elevenítette fel a társulat feltűnően kevés
számu közönség előtt. A gyér látogatásnak tulajdo-
nithatjuk a kissé vontatott, kedvetlen előadást. Haja-
gos kellemes baritonja, Parlagi és Bercik éneke és
táncja szép sikert arattak.

* Elmennek a színészek. A színészek hét-
főn este tartják utolsó előadásukat. Nagykanizsáról
Siófokra mennek, honnan augusztus végén térnek
hozzánk vissza.

KÖZGAZDASÁG.

A Nagykanizsai Tárházak r. t. augusztus
7-én tartja évi rendes közgyűlését a Nagykanizsai
Takarékpenztár r. t. helyiségében.

A nagykanizsai Pátria pótkávégyár
tulajdonosi Schwarz és Tauber gyarmatára nagy-
kereskedők gyárak érdek körébe bevonták Franck
Henrik és Fiai pótkávé céget. A megállapodásuk
következtében a gyár vezetésében a közel jövőben
változások lesznek. Mint hírlík, a Schwarz és Tauber
cég érdekeltsége részben megmarad a gyárnál. Az
új alakulás folytán a gyár prosperitása, jövője lényeg-
esen fog emelkedni, amiért Nagykanizsa város
közönsége bizonyára köszönnel adózik a gyár
alapítójának: a Schwarz és Tauber cégnek. Ennek
az érdekes közgazdasági eseménynek részleteivel
alkalom adtán még foglalkozni fogunk, mert ez a
magyar ipar ügyével van szoros összefüggésben.

Pénzüntézetű üzleteredmények. A pénz-
intézetek ilyenkor fejezik be első félévi mérlegüket.
A fővárosi intézetek publikálni is szokták ezen ered-
ményt, a nagykanizsai intézetek nem követik ezt a
szokást. Intézeteink első féléviról a kiszivárgott hírek
azt mondják, hogy az üzleti forgalom és eredmény
a tavalyi keretben mozgott, bár a magas betéti kamat-
láb terhét erősen érezték az itteni intézetek.

Az olasz marhakereskedők ismét feltan-
tek a láthatáron Zala-, Vas- és Somogy megyei vásá-
rokon jelennek meg csoportosan. A marhárák a
keresletre emelkedtek.

Családház,
Kazinczy-utca 59.

eladó.

6 szoba, 2 előszoba, 2 konyha, mosókonyha,
pincék, gyümölcsös kertek, 1 hold szántóföld. —
Esetleg a lakás fele kivételével novemberre kiadó.

Levélcim:

SZABÓ állatorvos Eger,
Rózsa-utca, főállatorvosi iroda

Gyógyfürdő

GLEICHENBERG Stájerország.

Klimatikus gyógyhely.

Nyári üdülőhely.

Gyógyjavallatok: légzőszervek mindennemű katarussai, kiütések, bőrkemény-
keések, tuberkulózis (csak kezdő stádiumban vagy meg-
állapodott, nem terjedő, régi), tüdőtágulás, nehéz légzés,
arterioskleroze, tüdőbillentyűhibák, skrofulose, hólyaghurutok, esz és reumatizmus, női bajok, ideg-
bántalmak, lábbadozó betegeknek.

Teljes gyógyszerkészlet mindennemű kórtünetekre. Világhírű gyógyforrások.

Idény: május 15-től szeptember 30-ig.

Prospektusokat küld és felvilágosításokkal szolgál a fürdőigazgatóság.

EGY OKOSFEJ

MINDENKOR HASZNÁLJA A
DR. OETKER FEJELÉ SÜTŐPORT
VANILIACUKROT
PUDDINGPORT
A 12 FILLÉR
MILLIÓSZOROSAN ÉRVÉNYESÜLT VÉNYEK DÍJMENTESEN
KAPHATÓK MINDEN DROGERIÁBAN, UGYMINT MINDEN JOBB PUSZTÁR
ÉS CSEMEGE SZLETBEN, VAGY KÖZVETLENÜL DR. OETKER A.
KÉPVISELŐJÉNél PALLAS ÉS TÁRSA CÉGÉNél
BUDAPEST, V. HOLD-UTCA 9.

ELADÁSI HELYEK: Fesselhofer József, Geltsch
és Gráf. Rosenfeld Adolf fiak.

Elsőrangú fürdőhely.

LIPIK
BIZTOSAN GYÓGYITJA

a tápasatorna bántalmait, hurutokat,
cukorbetegségeket, izületi bajokat,
gyermekkórokat és vérbetegségeket.

Prospektust küld a fürdőigazgatóság LIPIK
Slavonia

A Zalai Közlöny

Szerkesztősége és kiadóhivatala

Deák-tér I. sz. alatt van.

1868 óta forgalomban.

Berger-féle
gyógy-kátrány-szappan,

mindennemű bőrkütegek

Berger-féle kátrány-kénszappan.

Berger-féle glicerin-kátrány-szappan

Berger-féle borax-szappan

Berger-féle kátrány-szappan

Berger-féle kátrány-szappan

Berger-féle kátrány-szappan

Berger-féle kátrány-szappan

Berger-féle kátrány-szappan

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régióknak bizonyított házi-sziszter, mely már
sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek
bizonyított közvélemény, osztrák és meghit-
seknek, bőrörvoslészekben használva.

Figyelemztetés. Silány hamisítványok
miatt bevasárláskor óvatossak legyünk és csak
olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony”
védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellá-
tott dobozba van csomagolva. Ara üvegekben
K-80, K 1.40 és K 2.- és úgy szólván min-
den gyógyszerárban kapható. — Főraktár:
Török József gyógyszerésznél, Budapest.
Dr. Richter gyógyszerár az „Arany országhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

HERKULES MOTOR VALLALAT
BUDAPEST V. VACZI-UT 30.

ELISMERT LEGHIRESEBB
CSEPLŐHÉSZLETEN
TELJES JÓTÁLLÁSSAL

ÜZEMBEN
BÁRMIKOR
MEGTEKINT-
HETŐK.

ELSŐRENŐ
SZIVÓGÁZTELEPEK
ÜZEMKÖLTSÉG.
LŐERŐ ÓRÁNKINT
KB. 1 1/2 FILLÉR
ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA.
ÁRJESZÉK INGYEN.

ÜZLETALAPÍTÁS 1877.

MILTÉNYI SÁNDOR és FIA
NAGYKANIZSA.

Anatomiai, orthopéd és hygienikus lábbelik.
Mindennemű polgári és egyenruházati cipők és csizmák.
Sport-lábbeli különlegességek.

Királyi elismerés. — Miniszteri elismerés.

Számos kiállítási éremmel kitüntetve.
Mértékül egy viselt cipő elégséges.

ARJESZÉK INGYEN.

A MILTÉNYI-cipő minden más cipőnél jobb, a láb anatómiájá-
nak megfelelően készült, kizárólag kézi munka,
elegáns kiállításban, tartósságban utolérhetet-
len, biztos fellépés, kényelmes járás.

Készítünk minden fajta orthopédikus és különleges cipőket és lábbeliket.
Amerikai, angol, francia és minden divatos formában raktáron és megrendelésre

Ezen rajzokon bemutatjuk a helyes és helytelen lábbeli viselet közötti különbséget.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön délelőtt.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:

Kertész József.

Kiadja:

a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Hirdetések díjazásában szerint.

Bűg a cséplőgép.

Már a hogy ebben a szomorú esztendőben beszélni lehet róla és a hol van mit cséplélni: ott bűg a cséplőgép. Silány a buza szeme, silány a szalmája gazda és mindannyiunk szomorúságára. Azonban nem ezt a siralmas képet akarjuk tovább festeni, más az a mi a mostani időben a következő aktuális megjegyzésekre készlet.

Mióta hazánkban a mezőgazdasági munkásra valamennyire kötelezőleg életbe van léptetve a baleset biztosítási intézménye, azóta megdöbbenve látjuk, hogy a mezőgazdasági foglalkozás során is hány embert ér baleset, sőt halálos szörénység. Nincs ember, a ki nem tudná, hogy példánl a mostani időben csépléskor hány halálos kimenetelű szörénység történt, jóformán az etető és a gép szíjak közt ólalkodik a halál és a mi munkásaink még nincsenek annyira belenevelve az elővigyázatos cséplési dolgokba, hogy elkerülhetnék a rájuk néző veszedelmeket. Ebben a helyzetben a tulajdonos vagy a cséplőgép vállalkozóknak igen meg kell gondolniok azt, hogy a Kuria elvi döntést hozott és megállapította a hátramaradt család kártérítési igényét, a kinek feje a cséplési munkában elpusztult. Nagyon helyes, nagyon üdvös és nagyon előrelátó

dolog lesz meggondolni, hogy a gazda, vagy vállalkozó elviselhet-e olyan rettenetes obligót, a mely vállaira súlyosodik? Nem kell-e már a munka első napján, a mire az országos törvény alkalmat ad, kollektív biztosítással munkásaink balesetre való kártérítéséről gondoskodni? A múlt évi balesetekről való statisztika szerint 9000-on felüli a mezőgazdasági balesetek száma, mely azonban teljesnek nem mondható, mert hiszen ezt a számot a munkás-pénztár vezette azokról, a kiket orvosoltatott. De hát még ezenkívül hány baleset lehetett, melynek áldozata a pénztárnak nem volt tagja. Mindezekből kitűnik, hogy egy áldott intézményről van szó, a gazdasági munkássegítő pénztárról, a melybe való önkéntes belépésre szólítjuk a falu népet, jegyzőjétől kezdve a legkisebb emberig. Mert ennek a pénztárnak tagja lehet mindenki, aki, ha csak mellékesen is mezőgazdasági dologgal foglalkozik. Annyira ki van terjesztve az intézmény áldásaiból való részesedhetés, hogy például akinek egy kaptár méhje vagy egy tojós tyukja van, az már a pénztárba beléphet. És pedig beléphet nyugdíjra. Lássuk csak röviden, mit ad a pénztár nyugdíjas tagjainak.

1. Ha tíz évi tagság után munkaképességét bármely okból előreláthatólag mindenkorra oly mértékben elveszti, hogy a fogyatkozás következtében

felényit sem képes évenként megkeresni, mint a mennyi egy helybeli (nő, férfi) gazdasági munkás vagy cseléd évi átlagos keresménye, élete fogytáig, illetőleg keresetképtelenségének netáni visszanyeréséig tíz korona havi segélyt (nyugdíjat kap), ha pedig a keresetképtelenség tíz éven belül állana be s a tag a tagsági díjakat nem akarja addig fizetni, amíg a segélyre való joga megoylinék; a pénztár a befizetett tagsági díjakat, az előzőleg netalán kifizetett segélyösszegek betudásával a tagnak kamatuélküli visszafizeti. 2. Ha meghal a tag és halálát nem baleset okozta, akkor családjának, ha legalább 10 évig volt tag 250 korona, ha legalább 15 évig volt tag 270 korona segélyt, vagy ha családja nem maradt, temetésére 100 korona segélyt ad a pénztár; ha pedig a tag halála a belépéstől számított 5 éven belül következnek be, a pénztár a befizetett tagsági díjakat az előzően netalán kifizetett segélyösszegek betudásával, a hátramaradt családnak kamat nélkül visszafizeti. 3. Ha előbb még segélyt nem kapott 65 éves korában a tag 100 koronát kap, ha azonban 65 éves korán túl munkaképtelenné válik, a havi 10 korona segélyt is megkapja, illetőleg ha baleset éri, a baleseti segélyeket s ha meghal, családja a halál esetére szóló segélyt is megkapja. 4. A pénztár központi igazgatósága különös méltánylást érdemlő esetekben háromszáz koronáig terjedhető rendkívüli segélyt adhat annak az első csoportbeli rendes tagnak, akit tartós betegsége képtelenné tett arra, hogy valamely szabályszerű szerződéssej

Tied leszek...

Írta: HEGEDŰS GYÖRGY.

Hangos a csárda! Holnap lesz október elseje, rukkolnak a legények! Kimulatják szabad életük utolsó napját. Holnap ugyanis másképp lesz, akkor már eszik a császár kenyereit. Egyik ide megy, másik oda! Busan dalolja a mi Józsinak is:

„Göndörhajam majd le nyírtják,
Majd le nyírtják nemsokára.
A soproni kaszárnyába.”

Az a kaszárnya! Szerelmes szívek megölője, leányálmok börtöne. ...!

A templom előtt cicsáznak a leányok, oda hal-latszik a sok szomorú uóta — Nevetik a legények busulását, de a vége ennek a tettetett nevetésnek az, hogy félben hagyják a játékot, nincs aki őket kergesse, a cicsázás pedig úgy ér valamit, s csak úgy szép, ha legény fut a leány után — s nem egy kis suhanc. Ledőlnek az egyik ház előtti padra s küldenek üzenetet oda a koresmába, valahogy így:

„Elhervad az a fű, mit a kasza elvág,
Elhervad az a lány, kit babája íthagy,
En is elhervadok, olyan beteg vagyok
Ha megöllel a babám, mindjárt meggyógyulok.”

Pedig nem öl el a már meg, mert elmegy! Ej, miért nem lehet leány is katona, akkor az a három esztendő nem lenne olyan hosszú! Jó, hogy jöttök már legények, ugys várnak titkeket, bucsuzni csak el kell. — Csak táneoljatok az utcában, csak daloljatok, majd elhallgattok annál a kis padnál! Józsi, Józsi, ne legyél annyira szomorú! A dalodon is hallatszák! Ne mutasd ki ugy a szivedet; nem látod, hogy azon a padon mennyire csendesednek! A legjobb énekes már elhallgatott, pedig ugy-e szeretted hallani, ha Kati dalol! Hányszor merültél elnézésébe, amikor leány pajtásaival énekel, hányszor

érezted, hogy a pacsirtának nem oly szép a hangja! Ha ugy akarjátok legények, játszanak ők újra cicsást.

De nagy kasztófa vagy te Józsi; jól látod, hogy Kati nem neked kellene kergetni, hanem Antalnak, s mégis te futsz utána! Engedi az ne félj, ő most nem a régi legény; örül, ha elmegy közületek, ugys apraja-nagyja azt kiáltja utána: szanitész, dögész! Tehet róla, hogy ilyen katona lesz? de ő éri, hogy az is olyan szép, mint a másik! Nem is törődik Józsi tolakodásával; csak eridj, fuss te utána, legyél te is betegápoló....

És Kati fut, messze, Józsi meg el nem érné kerek e világért, csak hogy az utca végéig szaladhassanak, mert amig onnan visszakerülnek, el is lehet bucsuzni egymástól. Csak, ezt ne kellene!

— Hát elmegy te is?

— El-el, muszáj!

— Meddig leszó ott?

— Harminchat kis hónapig.

— Mire kivetkőz, én már tizenkilenc felé járok.

— Hát az sok?

— Nem sok, de — messze van.

No Józsi, mond ki, amjt akarsz, mert közeltek a templomhoz, hátha nem futhatok többet; ugys mindenki már reátok néz.

— Nincs messze, csak három kis esztendő.

— Még annyira beleszoksz a katona életbe, hogy bekopellász.

— Hátha a városházat adnák oda öröklelvélbe, ott maradnék? Hm! Meglátom, lány lesz-e még, ha megszabadulok?

— Nem mégy férhő?

Kati futni kezd, pirul, szíve zakatol, kiáltani szeretne: megvárlak, leány maradok, — de már nem lehet, mert oda értek a többiekhez!

Vége lesz a játéknak is; hosszu időre! Együtt nőttek fel mindannyian, s most a legényeket elviszik; sok leányuk ugy tetszik: örökre! Visszameznek a padhoz: Józsinak már nem jut hely; kullogva ment, bántja a lelke, hátha, elszólta magát Katinak.

— Te félsz le ülni, kérdi Kati?

— Ha lesz hely, leülök, ha nem bánod?

... Akkor nem mondanám, hogy ülj le!

Ugye Józsi, most már örülsz, hogy elszóltad magad?

Elmult a három esztendő, Józsi mint férőll szabadult meg. Nem potyára biztat Kati: megvárta pedig hány kérésszony volt náluk! Már az anyja is, erőltette, menj el, megvénülisz, — de hát mindig ilyenkor találta irni Józsi a testvérjének: „Mond meg a Katinak, szépen tisztölöm, én jó egészségben vagyok.”! S a Kati várt! Ma látta megint Józsi, amikor Homokzomároból jött haza, s a Kati apja mellette nyargalt el.

— Leesd, kiáltott ez hozzá?

— Talán nem!

Mily sokat ér, ha csak látni is lehet azt a leányt. Haza ér, megeteti lovait, rakosgat ide-oda, be-beindul, meg visszajön, majd ledől az istállóban az ágyára.

— Eh! legyen ami lesz, megmondom az anyámnak. Jó hogy jön. Feltűnik Bari néniének fia hallgatagsága, megis kérdi:

— Tán becsipté, hogy most se néző már be?

— Dehogycsiptem, más bajom van.

— Mi talált?

— Tudja mit nyanya, mondja meg a Böse nénémnek, menjen el keresse meg nekem a Kati; ha odaadják, én el veszem. Legalább meg lesz a maga akarátja is.

— Éppen itthon van, át is mehetek hozzá mindjárt.

elvállalt munkáját teljesítse s e miatt magát és családját nem tudja eltartani. 5. Ha a tagot baleset éri, ingyen gyógykezelik, ha a baleset miatt egy hétnél tovább munkaképtelen, mindaddig, míg munkaképessége helyre nem áll, 60 napon belül naponként 1 korona, 60 napon túl pedig mindaddig, míg munkaképessége helyre nem áll, tehát esetleg életfogytig havonként 10 korona segélyt kap; ha a baleset következtében meghal, hátramaradt családjának egyszersmindenkora 400 korona segélyt, vagy ha családja nem maradt, temetésére 100 korona segélyt ad a pénztár.

Ezt adja a pénztár évi 10 korona 40 fillér járulékért. De természetesen, hogy 1200 koronáig fel fokozható a nyugdíj a mikor a fizetni való 10 szer annyit.

A mai aktualis alkalomból visszatérünk a cséplőgépnél alkalmazott munkások biztosítására és itt felhívjuk az érdekelt gazdaközöniséget, hogy a kollektív biztosítást oly minimális tételű és a biztosításnak elmulasztása oly szörnyű felelősséggel jár, hogy igen nagy foku indolenciáról tesz tanúságot az, a ki munkásainak sorsáról nem gondoskodik.

JEGYZETEK A HÉTROL.

(A rendőrség kimerült. — A hétórás zárás. — Az öreg gimnázium.)

Cigány rablóbanda érkezésétől értesült a héten a rendőrség. Az első este nagy apparatussal vonultak ki, a második este jóval kisebbel. A rablók a második este érkeztek. Megzavarták őket. Sikertelennek elmenekülni. A terv úgy szót, hogy benn fogják el őket. A cigányok azonban a tervet cserbenhagyták és nem mentek be a klastromba, ami nem szép a cigányoktól. Látszik, hogy műveletlen emberek ezek a cigányok, kik még az ilyen haditerveket sem respektálják. Utólag kiderült, hogy az elmen-

külés azért volt könnyű, mert a klastromon kívül nem voltak elrejtve rendőrök. Nem tellett, mondják a rendőrségen. Az előző este kimerült a rendőrség. Szóval ismét a létszám emelés. Ez is olyan kezd lenni, mint a fiumei cápa: mindig visszatér.

A hétórás üzletzárás a héten életbe lépett. — Mászóval ez azt jelenti, a kereskedők belátták, hogy ők is emberek, kiknek a társadalom, a család és önmaguk iránti kötelezettsége van. Mert eddig csak robotoló napzamosok voltak, kik mást sem tettek, mint a „nemesítő munkában” fáradtak kora reggeltől késő napestig. Most levágták a régi copfot. Este hét órakor gyors tempóban gördülnek le az üzletredőnyök. Dicséret a kezdeményezőknél.

Az öreg gimnázium napjai megvannak számlálva. Nem telik el már sok idő az első csákányütésig, bontásig. Eltűnnek a régi, beszédes történelmi felak, melyek közt sok nagynevű ember nevelkedett. Lekerül egyúttal a nagykanizsai újságok évtizedes témája is napirendről: A régi gimnázium ügye. Ezután csak az új gimnáziumról fogunk sok szépet, jót írni.

Anonimusz.

A gimnáziumi építési kölcsön. A nagykanizsai főgimnázium építési kölcsönére beérkezett ajánlatok közül a városi tanács a Magyar takarékpénztárak központi jelzálogbankjának ajánlatát találta legjobbnak. A 200.000 koronás kölcsönajánlatokat a város felterjesztette a miniszteriumnak. A miniszter a város választását helyben hagyta. Ezek után már a gimnázium építés ügye gyors tempóban fog előre haladni. Az ősszel, mint már megirtuk, kiadják az építési pályázatot.

HIREK.

Arisztokrata egyesületek.

(Ha mindjárt névben is.)

Egyik zalaegerszegi lapban olvassuk, hogy az ottani „Zalaegerszegi Polgári Dalos-

kör” a város polgármesterét elnökévé választotta. Ugyanezen a gyűlésen kimondták, hogy a kör nevéből a polgári szót törlik. Nem tudjuk van-e valami összefüggés a polgármester ur megválasztása és a polgári szó törlése között; a külszíne olyan a dolognak, mintha a polgári szó eltörlésével előkelőbbé akarták tenni az egyesületet.

Manapság ilyen az uralkodó áramlat. A polgártárs megszólítás valamikor megtisztelő volt, most már tulságos és sértő bizalmaskodásnak veszik. Mindenki nagyzási mániában szenved, még az egyesületek is. Kevés egyesületnek van benn nevében a „polgári” szó. Legtöbb törli e megjelölést, mely a mai kor embereire veszélyez. Annál büszkébbek vagyunk a nagykanizsai Polgári Egyletre, mely több mint 70 éve hordja e nevet, becsülettel.

A zalaegerszegi eset nem egyedülálló. Nagykanizsán is történt már hasonló. Volt egy egyesület Nagykanizsán (most már csak névleg van), mely egyideig derekasan működött a „munkásképző” név alatt. Egyszerre fészélyező lett a név, lett belőle: „Ifjuságképző” egyesület. Tavaly ézalatt a cégér alatt sem volt jó sor s a egyesületnek és azt tervezték, hogy megint névváltozást csinálnak.

Az egyesületek abban a tévhitben élnek hogy őket a név segíti boldogulásra. A munkáról, a siker valódi rugójáról megfeledkeznek. —

Csak azok az egyesületek boldogulnak, hol a vezetőség dolgozik, foglalkozik az egyesület ügyével. Nem arisztokratikus hangzású nevek kellene az egyesületeknek, hanem munka, munka és harmadszor is — munka.

Figyelő.

— Szemle a csendőrségnél. Római Béla csendőrnagy Székesfehérvárról ma Nagykanizsára érkezett. Itt szemlét tart a nagykanizsai csendőrségnél.

— Hát csak menjen.

Még nem volt késő, felöltözött hát Bözse néni, félünnepiesen s elment Katiékhoz.

— Jó estét adjon Isten, dicsértessék a Jézus neve.

Igazán alig találtam meg a házatokat; persze keveset jár erre az ember, ha csak nem halottas házba, vagy más miatt. Főző. Má neked van cukorborsód is?

— Van...

— De korai; ugy hozatod ugy-e a magot, még nem is árulnak, miért nem viszitek el piacra, ilyen új-ságot hamar elkapnak. Talán a Jósánál vetted azt a keszkenyöt.

— Ott....

— Már van belőle a Varga Rózsának is, hanem azéban nagyobbak a virágok. Az is szegény hogyan járt, nagy szép tehénüket elvitte a sintér. Sicc! nem mégy onnan, a ti macskáitok is olyan rosszak, mint a mienkek, mindjárt lopnak...

— El vótá halottas házba a Török Károly bácsi megnézni.

— El éppen onnan értem haza, mikor át gyűtt hozzám a Bözsének! Szép szobájuk van Török-kéknek, hanem az egyik tükröt nem terítették le feketével. Láttam annál szebb tükröt is. Szegény Károly bácsi hogyan meghót, igen megsoványodott, szép koporsóban teszik el, csak a Kelének vót olyan forma. É vót a nászasszonya is megnézni, pedig tizenhat esztendeig nem beszélték....

— El vót? pedig mennyire kötötte az ebet a kerthez, hogy még Jozafát völgyében sem bocsájt meg neki.

— El vót, el... láttam te is el vótá a mezőre, én is el vótam kapálni, a Józsi segített. Jó dögös az a gyerek, hanem — tudod milyen a legény — házasodni akar. Pedig mondtuk neki, hogy még ráér van lány, elég, nem muszáj egy miatt az újat elraggni. De tudod az olyan faj, amire egyszer azt mondja, hogy szent, akkor az szent! nem tágit.

De köll is egy menyecske a házba, mert az anyja beteges, nem tud piacra járni. Meg van szép vagyónuk is, ilyen legény féle pedig nem igen tud maga lenni. A májkóban két fődjnk van, az egyikbe egy köb, a másikba pedig három köb rozs megy bele, de pupozva. Most könnyen vannak, borból is felcsiptek szép summát, az akciós könyvet lefizették, s most csak egy nyolcvan forintos váltójuk van a takarékban. Meg a pap bátyja is csak azt írta, tudod Józsi testvéröm, ha egy kedvemre való leányt vesző el, mindig segítetek, szükségbe nem eső soha. Bizony, ezt írta neki! Meg a gyerekek tulságosan is jó. Az nem korcsmáz, nem csatangol! A lovai olyanok, majdnem kirepednek a kövérségtől, ugy értik már a Józsi beszédjét. Akarnak házat csinálni, a gyerekeknek ez nem tetszik, ugy mondja, hogy kicsiny. Hát tudod azért gyűttem, talán már tudod is.

— Nem tudom.

— Nézd de nagy gőz gyün a sütőből, talán málet csinálsz, hogy ha meg nem haragudtok; hogy a Kati a Józsinak megkéresem....

— Zöldség levelet tett nyanya a levesbe, kérdi Kati, ugye nem, majd hozok. (De előbb elmegy a kérő asszony.)

— Nézd Bözse, ugy gondótok meg, hogy még az idén nem adjuk oda a leányt senkinek; isze kérették már többen, multkor Szeptetnekről is voltak itt, de —

— Csak nem adjátok oda falusinak...

— Meg a leánynak egyáltalán nem is kell, ő neki ne mondják, hogy falusihoz ment, mert más nem vette el! Meg nem is akarom igen erőltetni, menjen ahhoz, akira szivesen üz, nehogy engem okozzon, ha nem tud az urával összeférni.

— Én is szeretném, ha elmenne a Józsiho, mert tulságosan jó gyerekek, az bizony még a kis ujjával sem érne hozzá.

— Hát tudod, köszönjük, hogy elgyűtté, de majd meggondoljuk a dolgot, ha megjön az apjuk, meg a gyerekek is. Akkor majd megmondjuk.

— Jó van, persze hogy nem mondhat az ember mindjárt biztosat; majd szombaton elfjövök, addig legyetek szivesek, gondoljátok meg a dolgot, mondom, a gyerekek tulságosan jó gyerekek, nem bánjátok meg, Isten veletek, bocsássatok meg, ha valamit vétettem, dicsértessék a Jézus neve.

— Ugy lett, hogy szombaton megmondták Bözsenéninek, hogy a Kati odaadják Józsinak, el-megy hozzá! De földhöz csapta a mi legényünk a kalapját. Gondolta ő, hogy a Kati nem megy máshoz. Ha már valaki annyiszor reá nevet egy legényre, az mégis csak szereti. No, csak az a kézfogás lenne már meg, akkor egészen biztos, hogy Kati elmegy. Szerdán meglesz az is. Násznapoknak a két sógort hívták el; de a Laci bácsi nem akart elmenni, ugy mondja elég egy is; de Józsi nem engedett, minden legénynyel ketten mennék, ő sem megy egyedül. Eaktvókor is kettő kell, kézfogáskor is. Meg Laci bácsi ne gyünne el, mikor ugy tud beszélni, tréfálni, meg az többször volt már ilyes féleben. Nem huzhatta ki magát a Laci bácsi, Józsival, meg a másik násznapgyal elmentek hát Katiékhoz, elbeszélgettek egy darabig, aztán fölkel a Laci bácsi s azt mondta:

— Dicsértessék a Jézus neve! Az Isten rendelése szerint, az anyaszentegyház szokása szerint a leányt megszokták kérni, hogy legyen az embernek felesége, s ha a leány elmegy a legényhez, mint a Kati, akkor azoknak kezét is kell fogni, mert csak így tudni meg, szereti-e igazán, uszta szívéből a legényt. Ezért hát az Isten rendelése szerint az anyaszentegyház szokása szerint, a hogyan a régi öregek is tették: a fiatalok fogjanak kezét!

Kati és Józsi fölkeltek az asztaltól, a szoba közepére mentek, s ott kezét fogták! Katinak a kezében ott maradt egy öt forintos, Józsiában pedig egy asszonynak való fejkendő. Ez az ő jegy pénzük, jegykendőjük, — jeggyűrűjük.

Órül most már bátran Józsi, nálad van a jegykendő, s meg van hivatalos eljegyzésed.

— **Királyi kitüntetés.** A király Molnár Vendel nagykanizsai adóhivatali szolgáknak sok évi hű és buzgó szolgálata elismerésül az ezüst érdemkeresztet adományozta.

— **Névmagyárisítás.** Rosenfeld Heléna nagykanizsai lakós családnévét belügyminiszteri engedéllyel „Radnai“-ra magyarisította.

— **Amerikai milliomas Zalaegerszegen.** Ritka vendége volt a napokban Zalaegerszegen: Stephens Henry. Zalaegerszegen, mint általában vidéki városban nem igen fordulnak meg amerikaiak. Stephens még azért is érdekes és ritka ember, mert habár foglalkozására nézve tanár, de vagyonára nézve többszörös milliomas. De leginkább azért érdekes Stephens amerikai polgártársunk, mert milliomas léte egy zalaegerszegi egyszerű szegény embernek Hegyi Ferencnek lányát vette mult évben nőül. Természetesen ennyi ritka tulajdonság mellett a milliomas méltó feltüntetést kellett.

— **Halálozás.** Puchói és mártonfalvai Markó Antal nyug. déli vasuti felügyelő, ki sokáig a nagykanizsai állomásnak volt főnöke július 25-én 72 éves korában Nagykanizsán elhunyt. Ma délután temetik a Sugár-ut 34. sz. gyászházból. Markó halálát nagy-számú rokonság gyászolja.

— **Pénzügyi tisztviselők Keszthelyen.** A Dunántúli Pénzügyi Tisztviselők Szövetségének keszthelyi szaktanfolyamán az első héten 22-en vettek részt. E hétre sok jelentkező érkezészt várják. A tanfolyam előadásait délelőtt tartják, délután kirándulásokat rendeznek.

— **A hétórás zárás.** Már lapunk esztörtöki számában megírtuk, hogy a kereskedők hétórás záró mozgalmá sikerrel járt. A kereskedők legtöbbje aláírta az ívet és esztörtökön este a belvárosi üzlet-eken 7 órakor zárták. A 7-es záró órát a fűszerkereskedők nem fogadták el. A többiek csekély kivétellel zárnak. A segédek csoportosan járnak a városban és ellenőrzik a kötelező ígért betartását. Rendzavarás eddig nem történt. A záró óra ügye még nincs teljesen megoldva. Egyik-másik diszmut árú kereskedő arról panaszkodik, hogy van még olyan üzlet, mely részben az ő szakmájukba vágó cikket árul és 8-ig tart nyitva. Kívánatosnak tartjuk ezen ügy megvizsgálását, melyet a kereskedők egymás közt intézhetnek el legjobban. Ennek a megoldásnak azonban nem szabad beleütközni a hétórás zárásba.

— **Régiséglelet** Osáktornyán egy most épülő telken a földszinttől mintegy 2 méternyire egy asztaltábla alakú domborművet öntött vasból készült cimerrre bukkantak. A cimere sulya 395 kilogram. A lelet valószínűleg a 17-ik századból származik.

— **Házalás a hazafissággal.** Érdekes emberek járták be most Zalamegyét. Az illetők könyvtárosok, kik a napokban Nagykanizsán is megfordultak. Egy könyvtárvezető vállalat küldte ki őket előfizetők gyűjtésére egy négykötetes munkára, melynek címe a „Politikai Magyarország” lesz. Az első és második kötet egy-egy történelmi eseményt fog leírni. A harmadik és negyedik kötet egy politikai lekszikon lesz, melyben a politikai élet szereplőinek neve, életrajza és arcképe lényesen megörökítve. A két utolsó kötet az üzleti rész. Ezekben a néhány száz képviselőt és főispánú kivül azok fognak díszelni, kik 126 koronáért megrendelik a művet. Ezt az üzletet a hazafisság cégére alatt adták be Nagykanizsán.

— **Öngyilkos tisztviselő** Scheiber József a Sümegi Népbank főkönyvelője pénteken délután megmérgezte magát és este meghalt. Az eset nagy feltűnést keltett Sümegen. A tett oka ismeretlen. Vasárnap délután temették.

— **A csendőrmester cigányja.** Zalaegerszegen elfogták Forgách Lajos zalaegerszegi cigányt, kinél több gyanus holmit találtak. A cigány azt mondta, hogy a tárgyakat a környéki csendőrmestertől kapta beszállásért. A vizsgálat kiderítette, hogy a cigány nem mondott igazat. A tárgyak lopottak. Letartóztatták a jeles férfit.

— **Pénz nélkül Amerikába.** Nem győzzük eléggé figyelmeztetni a közönséget ne menjen ki Amerikába, mert ott rosszak a munkaviszonyok és nagy a hatóságok szigora. Különösen azokkal bannak szigoruan, kik pénz nélkül érkeznek oda. Mint Amerikából írják a napokban érkezett oda Szalai István ügyedutai (Zalamegyé) 24 éves legény barátjának Gintér Istvánnak látogatására, azonban pénz nélkül érkezett s ezért a hatóságok visszaküldték Magyarországra.

— **Az Uránia tudományos egyesület vidéki akciója.** A Molnár Viktor közoktatásügyi államtitkár elnökleite alatt álló Uránia tudományos egyesület vidéki akciója az idej esztendő első felében az ország minden vidékén és különösen a nemzeti-ségi vidékeken, városokban, községekben és falvakban, körülbelül kétszáz helyen több mint hatszáz népszerű tudományos előadást rendezett, amelyeket felszázazernél többen hallgattak meg. Ezeket az előadásokat, illetve fölolvásokat vetítő képekkel és vetítő lámpákkal felszerelve, pusztán a kész kiadások megtérítése ellenében adta oda az előadások céljára, hogy töle telhetőleg a kultúra terjesztését előmozdíthassa. Az előadásokon a maximalis belépődíj husz fillér volt, de voltak helyek, különösen a falvakban, ahol a halgatóság csak hat fillér belépődíjat fizetett. A nyári munkaidő alatt szünetelnek az előadások az országban, s azokat szeptember elején kezdik meg ujra. Az egyesület vezetősége e helyütt fölkeri az ország közönségét, hogy ahol előadást tartani kívánnak, sziveskedjenek azt az elnökség címére lehetőleg mihamarabb bejelenteni, hogy a sorrend könnyebben megállapítható legyen.

— **Hajssa a cigányok után.** Az utóbbi napokban Zalamegyében elkövetett cigány betörések tetteseit erősen nyomozza a csendőrség. Négy somogy-megyei cigányt gyanu alapján le is tartóztattak a csendőrség és beszállították a nagykanizsai kir. ügyészség fogházába.

— **Hazai fürdőinkből.** A hírneves Varaszd-Teplic fürdőt e hó közepéig 9222 fürdővendég látogatta. Mészze vidékről keresik is e fürdőt. A vendégek közt sok nagykanizsai is van. — Daruvár fürdő népszerűsége is évről-évre emelkedik. A népfürdő látogatókkal együtt eddig 9—800 vendég látogatta Daruvárt az idej szezonban.

— **Elfogott kivándorló-csempészek.** Az alsóoldndvai járásból többnyire utlevél nélkül, vándoroltak ki Amerikába. A kivándorlók tudták, hogy a határrendőrök csak a vasutállomásokra vannak besorozva, tehát volt annyi esztük, hogy a vonaton való utazás helyett a kocsiást és gyalogást választák. A lendvai járásból többnyire gyalog mentek át a mura-szombati járásba, hol mindig akadt fuvaros, aki néhány hatosért átcsempészte kocsiájával a határon a szőkevényeket, sőt ez a munka egész jó foglalkozásnak bizonyult. Vége a mura-szombati csendőrségnek feltűnt, hogy Rituper István és Temlin Ferenc gesztenyési gazdák kocsijai igen sűrűn fordulnak meg Steierben és habár mindig ülnek rajtuk néhányan, visszafelől már csak egyedül ülnek a gazdák a szekéren. — A csendőrok kihallgatták a két fuvarost a vallomásukból megállapították, hogy többnyire katonaköteles ifjakat és kiskorú leányokat csempésztek át a határon. A fuvarosok ellen az eljárás megindult.

— **Rendőraktanyából iskola.** A „Magyar Paizs” zalaegerszegi lapjárunk közleménye nyomán mi is megemlékeztünk egy zalaegerszegi iskoláról, mely nem a legrózsásabb állapotban van. Az M. P. közleményére Ruzsicska Kálmán dr. kir. tanácsos tanfelügyelő hosszabb cikkben válaszol. Zalaegerszeg város, írja a tanfelügyelő, „rövid időközben a felső kereskedelmi iskola épületéhez ötvenkétezer koronát, az állami elemi iskolájának új épületére nyolcvan-kétezer koronát, az állami polgári leányiskola új épületére nyolcvanezer koronát áldozott; az állami főgimnáziumhoz évi tízezer koronával, az állami elemi iskolák fenntartásához évi tízezer koronával járul s már erejét meghaladó tanügyi kiadásaival majdnem anyagi megrázkódtatások örvényébe kerül.” Különben is, írja Ruzsicska dr. „a vármegyei közigazgatási bizottság, a kir. tanfelügyelőség, a városi hatóság, az állami elemi iskolai gondnokság, a megyei tisztifőorvos és az állami elemi iskolai tantestület egyaránt foglalkozott a helyzet orvoslásával.” Borbély György a lap szerkesztője is hosszabb nyilatkozatot adott ki, melyben kijelenti, hogy az újsággal csak az állapotrara akart rámutatni és nem akarta bántani a tanfelügyelőt, legkevésbé a tanfelügyelőben a személyt, vagy az egyéniséget, mert tíz esztendő szerkesztői munkálkodásában csak jót tudott írni a tanfelügyelő munkásságáról.

— **Baleset az aratáson.** Szakony Juli 17 éves földműves leány egy bánokszentgyörgyi aratáson, mint marokszedő leány dolgozott. A munka közben egyszerre felsikoltott a leány és elesett. Az oda siető aratók ekkor látták miért sikoltott a leány: lábán mély vágási seb volt, melyet a leány mögött arató legény ejtett véletlenül kaszájából. Beszállították aznap éjjel a nagykanizsai városi közkórházba, hol a kórház segédorvosa látta el a leányt a szükséges orvosi segélyvel.

— **Ahol a zsemlye görcsöt kap.** Egyik zalaegerszegi újság szószerint a következőket írja:

„A garasos zsemlye görcsöt kapott. Pár hét óta hirtelen csak összezsugorodott föl akkorára, mint a mekkora eddig volt. Ez egyuttal a belek összehúzódását is jelenti.” Ha ebbe a betegségbe nem hal meg a zsemlye, akkor soha!

— **Rajtam tanulmányozzák.** A rómaiaknál nevelési elv volt, hogy a rabszolgákat lerészegítették s a római ifjakkal a részegséget így utáltatták meg. Magyar kiadása ennek a következő történet: Részeges ember volt Szűcs István uram. Előkerítette hát egyszer a plébános és igazi böjti prédikációt tartott neki. Beszélt az alkoholt káros hatásáról, a belőle származó rettenetes nyavalyákról, a züllésről, a csuf halálról és az izzó pokolról. Végül magabiztosan ajánlott neki és kérte, hagyjon fel a folytonos ivással, majd meglátja, milyen szép lesz az élete, milyen könnyen fog dolgozni. Szűcs István bögött a meghatottságtól és megesküdött, hogy megjavul, nem iszik többet és becsületese ember módjára dolgozni fog. Idők multán ismét találkozott vele a plébános. Öröm volt ránézni: azelőtt szurtos, rongyos ember most ragyogott a tisztaságtól. Leritt róla a jómód — látod, mit tesz a tisztességes munka. — mon-dotta neki a plébános. — Szép, hogy megfogadtad tanácsomat. Tehát dolgozol? Hol vagy alkalmazva? — Hát instálom, tisztelendő uram, jó állásom van nekem. Az alkohollelleses bizottságnál vagyok alkalmazva, rajtam tanulmányozzák, a pálinka romboló hatását.

— **A rendőr ne írjon újságba.** Békés-csabán történt: Békésvármegye közigazgatási bizottsága felüggesztette állásától Hrabovszki Pál békés-csabai rendőrfőbízost, a ki Korósy László csabai főjegyzőt hírlapilag megtámadta.

A Bőr- és Lithion-tartalmú

Salvatorforrás

kitűnő sikerrel használtatik vesesebajknál, a hágyhólyag bántalmánál és köszvényénel, a csukorbetegségnel, az emésztési és lélegzési szervek hurtyájánál.

Hágyhajtó hatás!

Vasmentes! Könnyen emészthető! Teljesen tisztá!

Kapható minden gyógyszertárban vagy a Szécsényi-Liptózi Salvatorforrás Vállalatnál 6 Budapest, V. Rudóvárosi utca 2.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* **A Kövessi színtársulat** ma este tartja utolsó előadását a nagykanizsai arénában. A társulat Siófokra megy, honnan, mint megírtuk szeptember 1-én térnek vissza nagyobb részt új tagokkal.

* **„A Háziorvos”** című népszerű egészségügyi folyóirat júliusi száma gazdag tartalom és érdekesség tekintetében felülmúlja az eddig megjelent számokat is. Különösen ki kel emelünk Dr. Fürst Zsigmondnak: „A vasuti higieniaról”, Dr. Bród Miksának, a jeles tollu szakírónak „A dadogásról” és Dr. Szántó Manónak: „A pályafutásról orvosi szempontból” stb. című nagyobb értekezését. A „Nemes-Kéve” cím alatt a „Tárca” rovatban közölt higienikus elbeszélést folytatása, a „Különféle” rovat érdekességel. Csekély 2-40 K az előfizetési ára egy évre, tehát oly csekély összeg, amelyet a legszűkebb anyagi megerőtetés nélkül áldozhat bárki arra a nemes célra, amelynek szellemében „A Háziorvos” működik. Mutatványszámot szivesen küld „A Háziorvos” szerkesztősége és kidadóhivatala, Budapest, VI., Andrássy-ut 27.

Ujságokról és ujságírókról.

— *Elesett kávéházi beszélgetések.* —

Az antiujságíró: Nézze, olvassa. Ez a lap megvan vesztegetve. Pártolja a gázgyár ajánlatát pedig városi érdek, hogy a gázgyárt a város megvegye. Nos mit tud erre válaszolni?

Az ujságíró: Felületes barátom. Ön ismét tévedett. Ez a lap nincs megvesztegetve. Ez a lap így ir megvesztegetés nélkül is, mert a lap — a gázgyáré.

Az antiujságíró: De hisz ez botrány!

Az ujságíró: Mint Ön előtt minden dolog, ami ujságokra vonatkozik. Pedig ez nem is oly rendkívüli. Az agráriusoknak lapjuk van, a merkantilistáknak is. Tisza Pistának sincs közös lapja Holló Lajossal. Darányinak, Wekerlének, Kossuthnak, Zichy Aladárnak, Andrássy Gyulának mindegyiknek más lapja van. A nagytőkés más lapot támogat, mint a gyári munkás. A munkásnak külön lapja van. Minden gazdasági érdekesportnak van lapja, miért ne legyen a gázgyárnak is?

Az antiujságíró: S ha valakinek más a véleménye, mint a gázgyári lapnak, hol írja meg véleményét?

Az ujságíró: A méltányosság és kölcsönös megértés elvénél fogva helyet kér ellenvéleményének a gázgyári lapnál.

Az antiujságíró: S ha nem adnak helyet cikkének?

Az ujságíró: Akkor, ha szükségét érzi új lapot alapít. S akkor írhat contra gázgyári cikket — rogyásig.

Az antiujságíró: Ez szörnyű hát már a közérdeket is pénzzel lehet csak védeni.

Az ujságíró: Majdnem egészen így van. Idealista kevés él, mert elpusztítja őket a nélkülözés. Párt nélkül, jelen esetben gázgyár nélkül, a lap olyan, mint az üzlet vevő, az ügyvédi iroda kliens és az orvosi rendelő páciens nélkül.

Az antiujságíró: S ezen nem lehet segíteni?

Az ujságíró: De igen. Ön alapíthat lapot és feláldozhatja rá egész vagyonát — közérdekből.

Az antiujságíró: Nem ettem bolondgombát.

A beszélgetés hiteltelenségét tanúsítja:

RIPORTER.

KÖZGAZDASÁG.

A soproni kereskedelmi és iparkamara új titkára Julius 27-én teljes ülése lesz a soproni kereskedelmi és iparkamarának. Ezen az ülésen kerül betöltésre a Kirehknopf Frigyes elhalálozásával megüresedett titkári állás, amelyet pályázat mellőzésével Dr. Taizs Károly másodtitkár előléptetésével töltenek be. Dr. Taizs már évek óta tisztviselője a kamarának s méltó munkatársa volt Kirehknopf Frigyesnek.

A bortermés. Tapoleáról írják: Az utóbbi napokban a kitűnő bortermésről terjesztett hírek nem fedik a valóságot. A termés közepes lesz.

A gőzgépközelők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Sopronban augusztus hó 1. napján délelőtt 9 órakor a Sopron városi villanytelepen fognak megtartatni. A kellően felszerelt vizsgálati kérvények a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez küldendők. Szent-György-utca 20.

Hogy mersz nekem más egyebet

hozni, mint a kipróbált

„OTTOMÁN” — cigarettapapírt vagy hüvelyt!

Nyomatott a lapulajdonos Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagykanizsán.

Tisztasága **30.000** koronával szavatoltatik.

A konyhában és házbán

mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csakis

Schicht zaryasszappannal

tisztítunk. Ez szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívüli, szavatolt tiszta és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztításhoz célra, még ott is, hol különleges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondosságot szükségesítetik.

A Zalai Közlöny

Szerkesztősége és kiadóhivatala

Deák-tér I. sz. alatt van.

Hirdetéseket felvesz
a kiadóhivatal,

és

Wajdits könyvkereskedés

Deák tér

és minden bel- és külföldi
hirdetési iroda.

Családház,
Kazinczy-utca 59.

eladó.

6 szoba 2 előszoba, 2 konyha, mosókonyha, pincék, gyümölcsös kertek, 1 hold szántóföld. — Esetleg a lakás fele kivételével novemberre kiadó.

Leveleim:

SZABÓ ANTAL főállatorvos
Selmecbánya.

A francia kozmetika diadala!

Ha tökéletes,

— **szépidomu kebelre** —
akar szert tenni, használja az
— **Elixir Lavallert,** —

amely **külsőleg** a legjobb és legbiztosabb szépilőszert Készíti **Lavallier Párisban;** egy üveg ára **8 korona.** Kapható gyógyszerárakban, drogériákban, illatszertárakban vagy utánvétellel **Lavallier-paputban, Fella Perker-nél Wien, I. Károlyplatz 3.**

A sült galamb

ma már csak a példabe-szédé. Ha valamiben sikert akar elérni, akkor foglalnia kell az ügyvel. Ha eladni akar, ha venni akar, előjárt csekély munkával, kevés pénzért elérheti. Adja fel a szükséges hirdetését a **ZALAI KÖZLÖNY**-nek, hol hirdetésre olesó tarifa mellett, pontosan az Ön által kijelölt helyen és formában fog megjelenni.

Tervezetet díjmentesen készítünk o o o o

Nyári mulatságokra **lampionokat óriási választékban ajánl**

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

Nagykanizsán, Deák-tér I. szám.

DARUVÁR FÜRDŐ

Szlavóniában, a Délvasut állomása.

VASAS- ÉS ISZAPHÓFORRÁSOK 34°—50° C.

Kies vidék, remek park, nagy erdő. Márvány-, porcellán- és tükörfürdők, lápfürdők. Fungó gyógykezelés és hidegvizkúra, lég- és napfürdők szabadban való fekvés és bizókúra. Kiváló gyógyeredmények valamennyi női bálnál, vérszegénységnél, csuszál, köszvényéknél valamint idagfájdalmaknál, különösen ischiasznál. Mérsékelt árak. Prospektussal szívesen szolgál a fürdőigazgatóság.

Elsőrangú fürdőhely.

LIPIK
BIZTOSAN GYÓGYITJA

a tápasatorna bántalmait, hurutokat, cukorbetegségeket, izületi bajokat, gyermekkorokat és vérbetegségeket.
Prospektust küld a fürdőigazgatóság LIPIK (slavonia)

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön délelőtt.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.
Hirdetések díjazásában szerint.

El a párbajjal.

Nagykanizsa, július 28.

Hála az égnek és az ég minden lakójának. Most már az orvosok is hó óhajtsukat fejezik ki, hogy végre megjöjjen a civilizált ember esze és ne csapolja meg egyik ember a másik vérért.

Az orvos, mint hivatásánál fogva is, legemberségesebben gondolkodó földi halandó, megretten a gondolattól, hogy két egészséges, az élet teljében álló férfi odaálljon egymással szemben, karddal, vagy pisztolytal a kezében és üssön, vágjon, döfjön, vagy löjjen egymásra a lovagiasság szabályai szerint. Fényes segédlettel, a míg vér nem folyik, vagy élet el nem pusztul.

Ő tudja legjobban, mi érdeke van az emberi életnek addig, míg lángja lobog, vagy pislog. S noha az orvos maga nem igen fél a haláltól, megfoghatatlan és őrtült dolognak látszik előtte a párbaj. Mi is azon a nézetten vagyunk. És minden okos ember azon a nézetten van, a ki a gondolkodás magasabb fokán áll. A párbaj örület: a párbaj barbár dolog; a párbaj embertelen és arcútlansága a kor szellemének.

S akárhogy van meg van erről győződve az emberiség, minden nagy és kis alkalom elégséges arra, hogy párbaj keletkezzék. A ficsurnak nem tetszik a szomszédjának az orra és ez is elég arra, hogy párbaj keletkezzék belőle. Véletlenül a tyukszemre hágnak, csodával határos, ha nem növekszik meg párbajja a kis incidens. A párbajhős

karrierje még most is a szokott és rendes karrierek közé tartozik.

Időközben alakultak párbajellenes szövetségek, egyesületek, ligák, a melyek mind azt hirdették, hogy el a vérrel! Nem kell párbaj! Ki kell közösteni a társadalmából azt, a ki párbajozik. Különösen akkor voltak hangosak ezek a ligák, a mikor valami nagy és szenzációs párbaj történt és valaki meghalt. De azután a ligák tagjai is kiáltak párbajozni, ha rákerült a sor — mint mondták — az előítéleteket még mindig nem győzték le és a társadalmi felfogás szerint párbajozni muszáj.

Most az orvosok akarják legközelebbi kongresszusukon kimondani, hogy nem funkcionálnak párbajoknál, hogy ezzel is korlátozzák a párbajörületet. Bolond határozat volna, a melyet nem lehet betartani. Az orvosnak mindig mennie kell, még párbajhoz is, ha hívják, ha segélynyújtásról van szó. És ha civilorvos nem is menne, a mit egyébként kizárt dolognak tartunk, bizony elmennének a katon orvosok.

Nem ez a módja a párbaj megszüntetésének. Csak a törvényhozás szüntetheti meg az abuzust és senki és semmi más.

M. E.

— A főispán hivatalvizsgálaton. Battyány Pál gróf megyénk főispánja két pénzügyi igazgatósági tisztviselő és titkára kíséretében Nagykanizsa r. t. városnál hivatalvizsgálatot tartott, mely kiterjedt az egyes ügyosztályok adminisztráció és pénzkezelésének felülvizsgálására.

Útközben.

Irta DR. VILLÁNYI HENRIK.

München, július havában.

Ha valaki az idén a cserebogarakat megkérdezte volna, mikor lesz nyár, azok se tudták volna megmondani. Néhány nap óta mutat derültebb barátságosabb arcot az ég, de a hegyek felől hűvös szél fúj és ez a nyár nem az az igazi, mely verejtéket fakaszt testünkbelől. Nem is bánta meg senki, aki az idén nagyváros közelébe húzódtott vagy otthon maradt. Az otthonmaradás nem költséges, a városban pedig nem unatkozunk miként falun. Vannak még emberek, kik szeretik otthonukat, üzleti vagy irodalmi könyveikkel szórakoznak és betegek — ha utazniok kell. A promenadunk levegőjét ép oly élvezettel szüresölük, mint a Magas-Tátra erdeinek levegőjét és extázisba jutnak ha a sétatert szénállatát tele tüdővel szivhatják. Vannak ezeknél is szerényebbek. Nekik a „Korona” ponyvatejeje alatti térség az ő birodalmuk. Ott folynak le a világosemé nyek, ott folyik le a politika és a közgazdasági élet és ott okosodnak meg annyira, hogy sem Bilow, sem Wekerle nem bír velük.

Itt Münchenben csendes megadással várják mostanában az adók hatását. Azzal tisztában vannak, hogy Németország nem lesz többé az olesóságok országa. Sör, kávé, villamos világítás, szivar, minden

megdrágul augusztus 1-től kezdve. Legdrágább lesz a csekk, a hosszú lejáratú váltó és a szelvény, tehát mindaz, amivel a kereskedelem foglalkozik.

A Schauspielhausban most *Wedekind* játszik feleségével minden este saját darabjaiban. *Kövessy* nagyon erőltetettnek találja *Wedekind* darabjait és ebben neki igaza van. De sokat meg kell neki bosszantani, mert szép felesége van, aki nagyon csinosan játszik és az *Erdgeist* című darabban nagyon lenge, áttetsző ruhákat visel. *Wedekind* játéka száraz, lendület nélküli, de érdekes, ha a szerző maga ismerteti meg darabjainak alakjait. Ezt csak egyszer láttam életemben, mikor *Kövessy* eljátszotta nekünk a Goldstein Számit.

A Künstlertheater-ben nap-nap után klasszikus darabokat játszanak Reinhard igazgatása alatt. Hamlet, a Haramiák, a Messinaiara, Szt. Ivány éji-álom az ő repertoárjuk. A társaságnak igen előkelő tagja lett *Beregi Oszkár*, aki a németek közt is megővta heves temperamentumát és érees baritonját.

A Künstlertheater scenikai berendezése olyan, hogy a színpadnak nincs perspektívája. A háttér állandóan sötét és minden színpadi esemény az előtérben játszódik le. Amit nélkülözünk perspektívában, azt a színpad világítási effektussal igyekszik pótolni. Az alakok annyira összetörődnak, hogy a színpad praeraffaelita képéhez hasonlít.

Bank-szédelgések.

Ujabbán ismét több bankszédelgés került napfényre hazánkban. Ugy látszik nálunk nagyon sűrűn állanak az olyan bankok, amelyeknek nincs rendben a szénájuk, de hazudozással, takargatással, könyvek hamisításával huzzák, halasszák a bukás katasztrófáját. A jóhiszemű emberek pedig azt hiszik, hogy pénzüket biztonságban van. Pedig ha tudnánk, hogy mennyi a csaló bank. Megérdemli a dolog, hogy itt foglalkozzunk vele éppen a közönség érdekében.

Sűrűn megyesik, hogy összeáll néhány szédelgő existencia s bankot alapít, akár szövetséget, akár részvénytársaság alakjában. Hangzatos reklámmal odacsődítik a hiszékeny publikumot s azután ellopják vagy elsikkasztják szőröstől-bőröstül az egész bankot — senki sem veszi észre, csak akkor, amikor már késő, eső után a köpönyeg.

Értem, hogy a nagyközönség fölül. A nagyközönség gonosz szemfényvesztéssel, mindig befonható. De az a nevezetes, hogy szélhámos bankok és bankárok az óvatos, szolid, jól fundált pénzügyintézeteket is becsapják.

Ime, most egypár ember tönkretett egy aradi bankot. Az egyik igazgató volt, a másik főkönyvelő. Meghamisították a könyveket, hazug mérlegeket készítettek, váltókat hamisítottak, hamis jeveket írtak az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentései alá. S csinálták ezt éveken keresztül, senki sem vette észre, sem az igazgatóság többi tagja, sem a részvényesek, sem pedig azok a nagyobb pénzügyintézetek, amelyekkel e csalók ugynevezett visszleszámitolást folytattak.

Itt, ugy látszik, jelentékeny hibák vannak, amelyeket alaposan reformálni kell. A bankok működé-

A *Glaspalast*-ban nemzetközi kiállítás van. A magyar plasztikát Róna József képviseli egy nagyon sikerült *Anakreon*-nal. A festők otthon elsőrangúak és Münchenben is kitűnők, Bencur, László, Glatter mint portretisták, Pálya és Zemplényi mint genrekép festők figyelemreméltó alkotásokat mutattak be.

Magyar hangokat hallunk itt eleget a Baviariától kezdve a *Siegstor*-ig. Csak vinnének haza mentől több városi kulturát a magyar vidéknek, mely ilyen városi kulturára első sorban rászorul.

Nem hagyhatom megemlékezés nélkül, hogy itt is sok mellékutca apró bazaltkockával van burkolva mint nálunk avval a külömbiséggel, hogy azok elrendezése kör alakú és nem egyenes vonalban haladó. A kockák közti hézagokat kátránnyal öntik ki.

Künn a város periferiáján Harlachingben új város keletkezett csupa egycsaládos házakból. Tíz-ezer márkáért építik ezt meg társaságok törlesztéses fizetésre. A villamos pedig ezeket a családokat közelebb hozza a városához. Lakásínséget Münchenben nem ismernek. A belterületeken is van kiadó lakás elég és ér vonzza az idegeneket. Az asztalnál szomszédom egy Délafrikából Burországból idezakadt család. Miután husz év alatt Blomfontainben megszerezte magát Münchenben fognak letelepedni. Három napig kerestek lakásnak megfelelő lakást — és találtak.

sét gondosabban kell ellenőrizni. Itt bankok keletkeznek s ha formák szerint szükséges feltételeknek megfelelnek: akkor senkisésem törődik vele tovább. Az igazgatók örülnek a címnek, esetleg a jövedelemnek is, a bankhoz azonban nem értenek s kisebb gondjuk is nagyobb annál, miathogy komolyan meg is feleljenek az állásnak, amelyre vállalkoznak. Minden nyilvános számadásra kötelezett pénzügyi évről-évre beterjeszti mérlegét az illetékes törvényszékhez. A törvényszék pedig nézi a forma szerinti követelményeket s ha ezeket rendben találja, megnyugszik és a mérleg, amely esetleg hamis is lehet, ad meta teszi.

Igy virágozik a szélhámosság s így élnek vigan a családok, míg csak ki nem fogy belőlük a fortély és a szusz. Ha valamely káros fél följelentést tesz, akkor persze bukik a bank.

LE DÉLICE cigarettapapír
cigarettafüve
mindenütt kapható.

Zalavármegye törvényhatósága július 27-én rendkívüli közgyűlést tartott, melynek egyedüli tárgya volt a balatoni vasútra megszavazott hozzájárulási összeg kölcsön útján leendő biztosítása. A gyűlésen Batthyány Pál gróf főispán elnökölt. A kölcsön ügyét Arvay Lajos alispán távollétében Kolbenschlag Béla vármegyei főjegyző referálta. A törvényhatóság a Magyar Jelzálog Hitelbank ajánlatát fogadta el. A gyűlésen feltűnő kevés számmal jelentek meg a törvényhatósági bizottsági tagok. Persze nem választás volt a napirenden.

A határrendőrségek bünvádi nyomozása. A Zalavármegyei Hivatalos Lap legutóbbi száma Andrásy belügyminiszter rendeletét közli a határrendőrségek bünvádi nyomozásáról. A rendelet kimutatja, hogy az ügyészségek nyomozási megbízást adhatnak a határrendőrségeknek. A m. kir. állami határrendőrség azonban, különös feladata és szervezeti felépítése miatt csak azon bűncselekmények kinyomozására lehet hivatva, amelyek a határrendőrség feladatával kapcsolatba hozhatók. Ilyenek: az új kivándorlási törvény életbeléptetése után ezen törvénybe ütköző bűncselekmények, az uzsora vétségének azon esetei, amelyek hivatalból üldözendők, a külföldre vagy külföldi bordélyházak részére való kerítés által elkövetett bűncselekmények, azon bűncselekmények, melyek oly vasúti vagy hajóállomáson követték el, vagy derítették ki, amelyek a rendőri szolgálatot kizárólag a határrendőrség teljesíti, végül azon államelleni bűncselekmények, melyek a határrendőrség működési területén követték el. Felhívja tehát a rendelet valamennyi határrendőrkapitányságot, hogy amennyiben az itt felsorolt bűncselekmények nyomozása iránt a kir. ügyészség megkeresi, ezen bűncselekmények kinyomozásánál a B. P. értelmében azonnal járjon el, ha pedig az említett, nem magán indítványra üldözendő bűncselekményeknek jut tudomására, azokat külön felhívás nélkül hivatalból nyomozza, és a tudomására jutott adatok megjelölésével, valamint a bizonyító tárgyak áttétele mellett az illetékes kir. ügyészségnél jelentse fel.

Bizottsági gyűlések a városházán. Nagykanizsa város pénzügyi bizottságát kedden este 6 órára gyűlésre hívták össze. Később azonban értesültek a városházán, hogy csak néhány bizottsági tag idézőik Nagykanizsán s ezért a gyűlési meghívókat

visszavonták. A gyűlés a boltberek ügyében is határozott volna.

A közegészségügyi bizottság Szekeres József dr. közkórházi igazgató, bizottsági elnök vezetésével gyűlésezett. A gyűlés Deák Péter rendőrfőkapitány némi módosítási indítványával elfogadta a pöcegödör és ürítők kihordási szabályrendelet tervezetét, mely Szekeres dr. alapos, kitűnő munkája.

A közkórházi bizottság szerdán délután tartott ülést.

HIREK.

Nesze neked népiskola!

— „Gimnazisták vagytok.” —

Két egymástól eltűnt tanítványt állítottam most egymás mellé, de nem azért, hogy agyon üsse egyiket a másikkal...

Eszem ágában sincs, hiszen mindkét tanítványt megvan a maga speciális fontossága, mindkét iskola a nemzet számára nevel még az egyik a szorosra vett tudományos pályára készülő ifjak oktatásával foglalkozik, addig a másik tanítványt egy eszmében tisztult, nemzeti alapon felépülő, lelkes és hazafias tömegeket akar adni a magyar közéletnek. — Mindkét tanítványt tehát egy közös cél: a nemzeti kultúra szolgálatában áll! Eddig tehát rendben voltak. Nem is ezen a ponton térünk el egymástól, mert sajnos... áthidalhatatlan mélységes az űr a: nemzet iskolája és gimnázium között?

A tények bizonyítanak! Nem támadni akarunk mi, mert szeretettel fordulunk jobb sorsban lévő kollégáink felé, de nem is sópánkodás, sírás-rijiás hangja mellett részvétet kelteni úgyünk iránt!

Egyik zalavármegyei gimnázium nevelési módszeréről akarunk néhány sorban megemlékezni, anélkül azonban, — hogy szeretetünknek fűtykessel adnánk kifejezését.

Volt alkalmunk egész esztendőn keresztül figyelemmel kísérni, nevelési módszerüket.

A módszortűkhöz is csak néhány szót fűzünk. Evmegüjítő ünnepélyeken, évközből, sőt mondhatnók napról-napra ezerszer hallottuk a direktor és osztálytanár uraktól a diákság fölébe dörögni a hagyományos figyelmeztetést: „Gimnazisták vagytok!”

F. évi június 24-én tartott záró ünnepélyen az intézet igazgatója szép beszédet intéz a távozó tanuló ifjúsághoz. A közönség és diáksereg megilletődve hallgatja a meleg bucsuszavakat s a sok jó tanácsot, melyet az intézet igazgatója atyai jóindulattal ad gyermekeinek. Beszéde végén pedig ezeket mondta: „S ne feledjétek a szünidő alatt, hogy: „gimnazisták vagytok” s nagy hálával tartoztok ennek az intézetnek a tanáraitoknak.”

Nevezett intézetnek az 1908/09. tanévről kiadott értesítőjének 25. oldalán „Kirándulás a földrajzi alapfogalmak szemléltetése céljából” cím alatt olvassuk, hogy a diáksereg milyen szép és hasznos kirándulást tett a szabadba.

De olvasunk egyebet is! Utasítást ad a vezető tanár ur, hogy: „Ütközben ne felejtsetek el: gimnazisták vagytok!” stb.

Említett értesítő 36. oldalán ismét találkozunk a tanulók figyelmeztetésével:

„Végül csak annyit akarok még mondani fiúk: Hazamenet is „méltók” legyetek a diák névre!”

Ez már rendjén van!

Fentiek után a következő esetekre számíthatunk a jövőben:

„Jegyezték meg fiúk, hogy realisták vagytok!”

„Büszkék legyetek arra, hogy polgáristák vagytok.”

A felsőkereskedelmi iskolai direktor pedig közel jövőben így zárja be a tanévet:

„Kedves Tanuló ifjúság!

... Mindent elmondtam már Önöknek beszédem folyamán, csak azt jegyeztek meg maguknak, hogy kereskedelmisták. Érteneke ugy-e? Hisz Önök kereskedelmisták.”

S a példás módszer csinál: gimnazista, realista s mit tudom miféle „ista” erkölcsöket. Mindegyik nagyobb a másiknál. Hogy miért dörög annak a gimnazistának milliószor, hogy igenis, ő gimnazista, azt nem tudjuk. Talán a tanuló ezt nem tudja? Hát ezért szükséges ezt bezzuggorálni a szegény fiúnak? Nem tudjuk! Lehet, hogy így van!

Abban a bizonyos vármegyei városban az elemi iskolai igazgató ur meséli, hogy a gimnáziumba átlépő fiú az első esztendőben még köszönti volt elemi iskolai tanítóját. II. osztálya korában is még ráismer, de ha IV., VI. osztályos gimnazista lesz, akkor csak a gimnáziumi tanár urakat köszönti, hiszen ő nem felelheti, hogy gimnazista.

Hát nem vádolunk! A jövőre nézve okvetlenül helyesebb volna a gimnáziumi ifjúságot így figyelmeztetni:

„Jegyezték meg, hogy ti már nagyobb diákok vagytok és ahhoz illően viseljétek magatokat! Ugy is helyes, hogy: „Ti már gimnazisták vagytok!”

Tehát már gimnazisták és nem kis elemista gyerekek vagytok. Amit egy elemistától elnézünk, nektek már nem szabad megeselekedni stb.

És! Hálával tartoztok a gimnáziumi tanár uraknak, de el ne felejtsetek a tanító urakat, kik titeket felneveltek, megtanítottak, hogy gimnazisták lehettek.

Becsüljétek meg oktatóitokat egész életen keresztül!

Állítjuk, hogy a gimnázium tekintélye nem csorbul, s bizonyosak vagyunk, hogy a VIII. gimnazista is kalapot emel a néptanító előtt!

S mindezeket jó lélekkel a kollégiállítás jóindulatával irtuk meg, most a paedagógiát is szolgáljuk vele.

Árpád Elek.

Nagykanizsaiak külföldön Évről-évre nagyobb lesz amaz nagykanizsaiak száma, kik külföldi utazásokban bővítik tudásukat, élettapasztalatukat. Ezen utazások csak akkor válnak a nagyközönségre is értékessé, ha a külföldi utazó tapasztalatait közli az itthon maradtakkal. — Lapunk mai tárcarovatában: „Ütközben” címmel közlünk ily cikket. A levél írójának Villányi Henrik dr.-nak neve egy magában biztosítja a cikk érdekességét, mert Villányi dr. szerkesztőnk minden levelében lehetőleg új adatokat közöl és nem azt, ami a Bedekerekben szokott állni. Mai levele is tele van érdekes impressziókkal, megfigyelésekkel. — A „Zalai Közlöny” hétfői számában Lukács József főgimnáziumi tanár érdekes utilevelét közöljük. A szimpatikus tanár-pap Barritzól küldte be hozzánk érdekes cikkét, mely Lourdes-ről szól. Hozzánk intézett levelében azt írja, hogy ott rém nagy hőség van, mely miatt — lehetséges — hogy tervezett spanyol utját nem tartja meg, ami valóban kár lenne, mert Lukács sok érdekes dolgot tudna írni spanyol utjáról.

Markó Antal temetése. Markó Antal nyug. déli vasúti felügyelőt, a nagykanizsai állomás egykori népszerű főnökét nagy részvéttel temették. A koporsót egészen elborították a család és a jóbarátok koszorúi. A koszorúk közt ott volt a nagykanizsai vasúti tisztikar és a fűtőházi tisztikar koszorúja.

A város zárószámadása és költségvetése. Nagykanizsa város zárószámadását már nyomdába adták, mert a legközelebbi városi közgyűlésen tárgyalni kell. — Itt jegyezzük meg, hogy a város 1910. évi költségvetésén is dolgoznak, ami annál is inkább tövös, mert tavaly még az év végén sem volt jóváhagyott költségvetésünk. Az idén remélhetőleg nem lesz ex-lex városi háztartásunkban.

Csak alpesi tej
kakao
csukorból áll
Páratlan
különlegesség.

MILKA SUCHARD

— Pesti magyar kereskedelmi bank nagykanizsai fiókja. Fuchs Arthur, a Kereskedelmi bank nagykanizsai fiókjának főnöke egy hónapi szabadságát ma megkezdte. — Távollétében Bokor Gyula főnökhelyettes intézi a fiók ügyeit.

— A városi bolt és lakásbérlők emelése. Amióta a város vezetősége elhatározta, hogy a városház-palota bolt és lakás bérlőinek bérét felemeli, az érdekeltség körében érthető izgalommal lesik az erről szóló híreket annak ellenére, hogy a város vezetősége teljes jóindulattal kezeli ezen ügyet. Az ügy már a városi képviselőtestület előtt is feküdt és az ott megnyilatkozott hangulatból a beavatottak befejezettnek tartják a béremelést. A közgyűlés annak idején levette a tárgyat napirendről és utasította a városi tanácsot, hogy az egyes lakások és bolti helyiségek nagyságához és fekvéséhez, de más lakások és üzlethelyiségek béréhez viszonyítva, arányosítsa a bérlőket és a helyi viszonyoknak megfelelően állapítsa meg. Ebben az ügyben kellett volna a város pénzügyi bizottságának véleményét mondania. A gyűlés azonban elmaradt, mert a pénzügyi bizottsági tagok kis számban időznek Nagykanizsán és így a tervezett gyűlést nem lehetett megtartani. Egyik helyi lapírástunk az úgyról, mint feltűnést keltő esetről emlékezik meg. Lapírástunk híradása sok tárgyi tévedést tartalmaz, ami kitűnik a következő információkból, melyet illetékes helyről kaptunk:

— Abban nincs semmi rendkívüliség, hogy a pénzügyi bizottságot összehívták. Megtörtént ez már más alkalommal is. A közegészségügyi és a körházi bizottság is ülésezett a napokban. Vagyis a pénzügyi bizottság összehívása nem okozhat „érthető feltűnést.” E bizottság összehívását a képviselőtestület ama határozata tette szükségessé, mely kimondta, hogy az új szerződések oly időben állapítandók meg, hogy a városnak módja legyen a szabályrendeletben meghatározott időben, esetleg sikertelen tárgyalások esetén a bérlőknek felmondani. — Téves az illető újság híradásának ama része is, mely arról tud, hogy az ügy nem készíthető elő. Az ügy már teljesen befejezett tanulmányozás stádiumában van. A városi tanács utasítása alapján a mérnöki hivatal beterjesztette a boltok és lakások területi kimutatását, a számvétség pedig a bérlési kimutatást. Emez adatok alapján az ügy referense teljesen — áttekinthető és tájékoztató nyújtó kimutatást készített. Ennek alapján kellett volna a pénzügyi bizottságnak határozni. A gyűlést csupán az esetleges határozatképesség miatt halasztották el. Minden más önkényes kombináció.

Más oldalról arról értesülünk, hogy a bolt és lakás béremelés ügye a városi tanács holnap ülésén szoba kerül. Ugyanis ezen ügyet augusztus elseje előtt a képviselőtestület határozata értelmében tisztázni kellett volna. A késésen a városi tanács — forrásunk híradása szerint — úgy fog segíteni, hogy ama bolt és lakásbérlőknek, kiknek szerződése már lejárt, vagy augusztus elsején lejár, a város felmondja a bérelt helyiséget, de egyben értesíteni fogja a bérlőket, hogy sikeres tárgyalások után a felmondást meg nem történtenek fogja tekinteni.

— Déli vasúti építkezés. A balatonszentgyörgyi építkezésen kívül erősen folyik a munka Balatonkeresztúr fürdőállomás fölépítése körül is. Az állomás földmunkáit alföldi kubikusok végzik és a feltöltéshez szükséges földanyagot a közeli öves-tornából emelik ki.

— Kaposvár vízügye. Nagy baj volt három napig Kaposvárról. A vízvezeték nyomócsöve megpedt és a vízvezeték tartálya teljesen kiürült. A szakadatlan javítási munkálatnak, mint Kaposvárról írják végre tegnap este megvolt az eredménye: a vízvezeték ismét jó, ami városban nagy örömet keltett.

— A temetői hid eltolása. A temetői régi fahíd helyén tudvalevőleg új vas-beton hidat fognak építeni. A régi hidat ideiglenesen használják és ezért helyéről eltörlik. Deák Péter rendőrfőkapitány rendelkezésével a hídeltolás két napjára, esütőkre és péntekre a forgalmat megszünteti. E két napon, 29-én és 30-án tehát a temetőhöz és a szentgyörgyvári szőlőhegyekhez kocsival a Hajósár-

uton át, gyalog pedig a Csengery-uton és a sétaterén keresztül lehet eljutni. Szombaton, 31-én azután az eltolandó fahíd forgalma újból megnyílik.

— Gyilkosság a sztyörgyvári szőlőhegyen. A kanizsai határban fekvő sztyörgyvári szőlőben szerdán este gyilkosság történt. Sajni János (ducsi) somogy-szentmiklósi gazdálkodó és marhakereskedő szerdán jó üzletet csinált a nagykanizsai hetivásáron és rózsás kedvben hazafelé kiment feleségével a sztyörgyvári szőlőbe. Ott iddógtak békességben, míg csak egyszerre valami családi ügyben összeszólkoztak. Egyik sem akarta engedni igazát, mert akkor a bor már megtette hatását. Majd hirtelen az asszony kapát ragadott és urát kétszer fejbe vágta. Az ütések közül az egyik az ember halántékát érte és szörnyet halt. A szomszédok észrevették az asszony szörnyű tettét és jelentést tettek az esetről a somogy-szentmiklósi csendőrségen. Kik az asszonyt letartóztatták. A kaposvári ügyészségi fogházba szállítják a férjgyilkos asszonyt, kinek ez volt a harmadik férje. Állítólag mindegyikkel rossz viszonyban élt. A harmadik férj jóval fiatalabb volt az asszonynál, kit emiatt a féltékenység is gyötört.

— Látványosság a fővárosban. Azok az idegenek, a kik Budapestre jönnek, el ne mulasztják felkeresni és megtekinteni Nagy Zeigmond legnagyobb alkalmi lakásberendezési áruházát, mely a fővárosnak egyik legszebb látványossága és a mely Budapest, VI. Lázár-utca 8. sz. alatt, a cég saját házában létezik. Oriási választékban lehet ott találni mahagoni, palisander, jávor és cseresnyefa háló, ebédlő, uriszobák és szalag-garnitúrákat a legjobb minőségben és a legolcsóbb árában Szönyegok és csillárai páratlanok. Az angol bőrgarnitúrák, részben-örök és festmények különlegesség-számba mennek. E cég egész Európában híres arról, hogy utolérhetetlenül és komplettul rendez be szállodákat, kastélyokat és urházakat. Olvasóink, ha Budapestre mennek, tekiútsék meg e legelső áruházat.

— Rigó Jancsi visszavágyik első feleségéhez. Rigó Jancsi, a cigányok Don Juanja, akit egy csodaszép beszámíthatatlan hercegi nő évekig tartó szeszélye világhírességű lovagát avatott, megelégette az illatos, selyemruhás asszonyok szenvedélyteli ölelését és egy kis beestületes mezei szagra vágyik. A sok szerelmi kaland füstöképe hőse, aki ha értene hozzá megírhatná a nő voltaképeni természet rajzát, kopaszodik és öregszik. Kihuny a szeméből az alázatos, sokatmondó varázstény, mosolygni sem tud már oly édeskésen, mint valamikor régen, amikor a kairói kastély pálmákkal beárnyékoltt teraszán az aranyhajú hercegnő puha ölében pihentette fekete fejét. Meggörnyítette a sok viharos éjszaka barázdák támadtak az arcán, a forró csókok helyén... Rigó Jancsi mindig álmos és — mondjuk ki őszintén — nem kell már az asszonyoknak. Az öregedés csak az asszonyok tragikuma, mert a szerelem végét jelenti. A férfiak az új helyzetben is feltalálják magukat, Rigó Jancsi is megtalálta magát. Mint az „Amerikai Szabadság” ma érkezett száma írja, vissza akar térni a sok ideiglenes asszony után első és egyetlen hitese feleségéhez, Barca Mariskához. Barca József kaposvári híres cigányprimás leányához. Az égbenyuló felhő kareoló... bódító párfüm helyett mezei illatot akar szívni. És visszamegy barna képe feleségéhez. A nagy, érthetetlen, izgalmas szerelmi regény utolsó fejezetéhez érkezünk. Rigó három éve muzsikál az Egyesült Államokban, sok nagy városban megfordult, mindenütt jól megfizetik, mert az asszonyok még mindig kíváncsiak. Arra már megtanította az élet, hogy a sikerhez reklám kell. A reklám az ő esetében csak a nő lehet. A nő, aki az előkelő társaság körülrajongott kedvence, aki elhagyja férjét, családját és összeköti a sorsát vele, a hercegnő egykori kedvesével. A hagyományos szerencse most sem hagyta el. A főhéber selyempongyola foszlányainak még mindig

volt varázsa. A newyorki „Astor Hotel”-ben egy szép, fiatal amerikai asszonnyal ösmerekedett meg. Mrs. Katherine Hadley Emerson a neve, elvált felesége egy festőművésznek; rokona a hercegnőnek és valamelyest hasonlít is hozzá. Ez a legújabb szerelmi regény megtette hatását, Rigó Jancsi újabb szerződésekkel kapott. De ez az asszony már tisztában volt a helyzettel... Legutoljára Chicagóban, a Sherman Hoase éttermében hegedült a híres Rigó Jancsi. Az óraláncán egy kis kulcsot hord. Annak a szobának a kulcsát, a hol legújabb feleségét tartja. Mert Rigó Jancsi öregszik és módfelett féltékeny a feltűnni vágyó, szép asszonnyra. A pénzt sem költi már boldogjába. Nem engedi az asszonyt, aki okosabb nálánál és aki a cigányprimás pénzt kezel. Ettől a szép okos asszonytól ugyálszik megijedni a nők kedvence. Ez az asszony roppant sokat eltűrt Rigó Jancsától. A megaláztatást, a miben elégszer van része, nem veszi fel. Csak a szemei csillognak olykor vészitjölőn. Mintha cöljai volnának, a melyekért érdemes megszenvedni. Ez az asszony nem szerelmes, ez az asszony okos és szép. A fiatalágát, öde sőt nem hiába kötötte össze egy felkapott, de hervadó és aljában vége jelentéktelen cigány muzsikussal. Ettől ijedt meg Rigó Jancsi és ezért kopogtat a kaposvári kis ház kapuján.

— A falusi gyermek halála Fandli István 5 éves Bagola-sánci parasztyerek a kiskakosi pusztán egy magas szalmakazal tetejéről leesett. Súlyos sérüléseivel beszállították a nagykanizsai városi kórházba, hol meghalt.

— Barátságatlan látogatók. Sós József károsi gazda feleségével és fiával látogatásban jártak Csördás Bódinénál. Eleinte barátságosan diskuráltak, majd összeszólkoztak valamin és utlegelni kezdtek egymást. Csördás Bódiné és fia súlyos sérülést szenvedtek. Az előbbit beszállították a város kórházba, hol az ügyeletes rendőrtisztviselő kihallgatta.

— A vér gyógyítása. Nagyjelentőségű és áldásos haladást mutat a betegségek gyógyításában egy új gyógymód, melynek vidékünkön már több kétségbeesett nehéz beteg köszöni egészségét és munkaképességét. Ezen új gyógymód a hemopatia, vagyis vérgyógyítás. Megalapítója és egyedüli értelmezője Dr. Kovács I. budapesti orvos, kinek rendelőintézete V. Váci-körút 18. sz. alatt van. Dr. Kovács két évtizedre terjedő megfigyeléseiből és tapasztalataiból merítve megállapította, hogy a vér alkalicitása a legjobb védő és a legjobb gyógyszer és ezen kezelésével nem egyszer bámulatos eredményt ért el. A hemopatia a képzelhető legjobb eredménnyel jön alkalmazásba görvolykor, asztma, idült szív, gyomor, idegbajoknál és némely súlyos bőrbetegségnél. Mindazok, akik e felsorolt bajokban szenvednek, teljes bizalommal forduljanak ezen nagybíró orvoshoz, mielőtt valami gyógyfürdőbe, vagy gyógyintézetbe mennek. Maga a kezelés igen egyszerű, kellemes, minden viszonyok között alkalmazható, hivatásbeli zavarokkal nem jár.

A Bőr- és Lithion-tartalmú

Salvator-forrás

külön sikerrel használták vesebajoknál, a húgyhólyag bántalmánál és köszvénynél, a cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzőszervi szervek hurutjánál.

Húgyhajtó hatása!

Vasmentes! Könnyen emészthető!

Vasmentes! Teljesen tisztá!

Kapható áruházaiban és kórházokban vagy a Szent-Lászlósi Kórházban Budapest, V. Budapestkapu 1.

NYILTTÉR.

Kuféke
Gyermeknek és felnőtteknek.

Kiváló táplálószer egészséges és gyöngy, a fejlődésben visszamaradt bármilyen koru gyermeknek. Előmozdítja a csont és az izom képződését, s úgy elhárítja és megszünteti a hasmenést, bélhurutot és hányászeké-
lést, mint semmi más szer.

megszünteti a hasmenést, bélhurutot és hányászeké-
lést, mint semmi más szer.

Az üzleti siker titkát

három dologban találja meg az ügyes kereskedő: az utaztatásban, a jó kirkatban és az újsághirdetésben. Ez utóbbira ajánljuk Önnek Zalamegye leg-
régibb újságját, a Zalai Közlönyt.

KÖZGAZDASÁG.

A peronospora rohamos pusztítása.

A hazánkban jelentkezett peronospora bántalom ez évben való rohamos terjedésének oka egyrészt a betegség fejlődésére igen kedvező időjárásban, másrészt pedig a permetezés és rézkén-porozás elmulasztásában keresendő. A betegség fellépését ha nem is teljesen, de meg lehetett volna akadályozni, ha a permetezés és porozás a virágzás előtt végeztetett volna, elég korán, mint a védekezési utmutatás megszabja, akkor t. i. mikor a virágok még bimbóban voltak és a fürtök mint tömörebb, kupalaku képződmények még felfelé irányultak, a levelek pedig aránylag még gyérek s kicsinyek voltak és nem takarták el a fürtöket. Ez az időszak, illetve fejlődési állapot azonban most már elmúlt és a baj továbbterjedése csakis szorgalmas rézkén-porozással akadályozható meg. A porozás azonban most már, mikor a lombzat sűrű és a növekedni kezdő bogycákat legnagyobb részét levelek takarják, egyszerű módon nem végezhető elég sikerrel, mert a kifuvott por nem juthat a fürtökhöz az azokat elfedő levelek miatt. Ez okból a porozás most már legelőszőrűben akként volna végzendő, hogy a porozó munkás előtt egy nagyobb gyerek egy villa alakú, de hosszabb nyelű ruddal (hogy a villát kezelő gyerek a por fehéren kívül állhasson) a beporozandó tőke leveleit félrehajlítja s így a porozás közvetlenül a tőke azon részén történhetik, ahol a fürtök el vannak helyezve. Nem szabad azonban elbizakodni, hogy a teljesített porozással eleget tettünk, még az esetben sem, ha a baj terjedése látszólag szűntetlene, mert a betegség csírja ott lappang, a fürtben és a fürt körül és a növekedő bogycákat nagy előszeretettel fertőzi meg. Ezért a porozást két hetenként ismételni kell, nehogy a szépen fejlődő bogycák később — július végén vagy augusztus elején — a közben jelentkező fertőzések folytán leszáradjanak. Ha pedig közben az eső lemosa a port természetesen meg kell ismételtetni a porozást megint. Csakis az ismételt s figyelmes rézkén-porozás által hátható el a fürtök nagyobb pusztulása, de csak az esetben, ha a rézkénpor tényleg a fürtökhöz illetőleg a bogycák közé is bejutott. Ne ijedjen meg a gazda, ha azt tapasztalja, hogy az első porozás után még mindig megbetegedő és kiszáradó bogycákat lát. Ez a jelenség nem azt mutatja, hogy a védekezésnek nem volt hatása, hanem azt, hogy az ilyen bogycák már a porozás előtt meg voltak fertőzve. A már fertőzött bogycákat meggyógyítani nem lehet, csakis a még érintetlenek védhetők meg porozás által. A porozást akkor is sikerrel lehet folytatni, ha az időjárás nedves, sőt legsikeresebb korán reggel, mikor a fürtök még harmatosak, mert a rézkénpor a nedves bogycákra jobban tapad, a védőhatását is jobban kifejtheti.

A kereskedők és a közutak A közutakról és vámokról szóló törvény revíziója alkalmából az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés leiratot intézett a kanizsai kerülethez, melyben ismerteti a javaslat főbb ujtásait és kéri a kanizsai kerület véleményét szeptember elsejéig betekiesztetni. A leirat kapcsán az Omke 7 pontból álló kérdőívet küldött le Nagykanizsára.

A soproni kamarából. A soproni kereskedelmi- és iparkamara rendkívüli közgyűlést tartott. Ulein József elnök megleghangu beszédben emlékezett meg a kamara elhunyt titkáráról, Kirchnopf Frigyesről, kinek emlékét jegyzőkönyvben örökítették meg. Titkárrá egyhangulag dr. Taizs Károly eddigi másodtitkár választották. Az új titkár 17 éve áll a kamara szolgálatában.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* Az Amerikai „Szabadság” kiadásában megjelent „Angol Nyelvmester” mely nyelvtan is, szótár is, levelező-könyv is, ezenkívül a mindennapi élet minden viszonyait gyakorlati beszélgetések alakjában felölelve, az angol kiejtést magyarul adja. Tanítási rendszere olyan bámulatosan egyszerű, hogy abból bárki könnyen tanulhatja meg az angol nyelvet s a kiejtést. Amerikában három hónap alatt két kiadást ért (20.000). A 496 oldalas kötet három koronáért kapható minden könyvkereskedésben vagy: Kohányi Tihamér, Budapest, Pannónia-szálló.

Szerkesztői üzenetek

- R. Gy. A beküldött költemények őszinte szív érzéseit tolmácsolják. De gyenge verseléssel és gondolatban szökőköddé. Legsikerültebb a „Szép leányka” című. Még nem a közönség elé való.
- Romeo. Úgyesen gördül, de megszokott, sablonos poézisnél nem egyéb.
- A. Elek, Zalaegerszeg. Cikkét mai számunkban közöljük. Levelének egyéb tartalmára a napokban levélben válaszolunk.
- Kérdőzködő előfizető. Keszthelyen nyáral, honnan a napokban tér vissza.

ELISMERT LEGHIRESEBB CSÉPLŐHÉSZLETEK
TELJES JÓTÁLASSÁI
ÜZEMBEN BÁRMIKOR MEGTEKINTHETŐK.

HERKULES MOTOR VALLALAT
BUDAPEST V. VACZI-ÚT 30.

ELSŐRENDŰ SZIVÓGÁZTELEPEK
ÜZEMKÖLTSÉG.
LŐERŐ ÓRÁNKINT HB. 1k-2 FILLÉR
ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA.
ÁRJEGYZÉK INGYEN.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiókat bizonyított házi szer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szornak bizonyult készvényéül. ósznál és meghűléseknel, bedörzsolé-keppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyvel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ara üvegokban K-80, K 1.40 és K 2.- és úgyazólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerertára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabéthstrasse 5 neu.

Mindennapi szétküldés.

Gyógyfürdő **GLEICHENBERG** Stájerország.
Klimatikus gyógyhely. Nyári üdülőhely.

Gyógyjavallatok: légszervek mindennemű katarussai, kiütések, bőrkeményedések, tuberkulózis (csak kezdő stádiumban vagy megállapodott, nem terjedő, régi), tüdőtagulás, nehéz légzés, arterioskleroze, tüdőbillentyűhíbak, skrofulose, hólyaghurutok, esz és reumatizmus, női bajok, idegbántalmak, lábbadozó betegeknek.

Teljes gyógyszerkészletek mindennemű kórtünetekre Világhírű gyógyforrások.

Idény: május 15-től szeptember 30-ig.

Prospektusokat küld és felvilágosításokkal szolgál a fürdőigazgatóság.

Családház,
Kazinczy-utca 59.

eladó.

6 szoba, 2 előszoba, 2 konyha, mosókonyha, pincék, gyümölcsös kertek, 1 hold szántóföld. — Esetleg a lakás fele kivételével novemberre kiadó.

Levéleim:
SZABÓ ANTAL főállatorvos
Selmechánya.

Elsőrangú fürdőhely.

LIPIK
BIZTOSAN GYÓGYITJA

a tápasatorna bántalmait, hurutokat, cukorbetegségeket, izületi bajokat, gyermekkórokat és vérbetegségeket.

Prospektust küld a fürdőigazgatóság LIPIK (Slavonia)

Nyári mulatságokra
kerti lampionokat óriási választékban
ajánl

Ifj. Wajdits József Nagykanizsán,

Deák-tér 1 szám.